

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

Vliv dotací na výkonnost podnikatelů různé velikosti

Veronika Klenovcová

©2022 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Veronika Klenovcová

Podnikání a administrativa

Název práce

Vliv dotací na výkonnost podnikatelů různé velikosti

Název anglicky

The impact of subsidies on the performance of entrepreneurs of various sizes

Cíle práce

Cílem práce je zjistit, jakou měrou přispívají jednotlivé druhy dotací k výkonnosti u zemědělských společností kategorizovaných podle velikosti.

Metodika

Teoretická část práce bude vypracována metodou syntézy tezí z odborné literatury, odborných článků, vyhlášek a zákona o účetnictví. Ve vlastní části bude využito dotazníkového šetření ke zjištění dotačních titulů a výše čerpaných dotací. Dále bude provedena korelace mezi výší dotací a zvolenými veličinami. Informace získané z dotazníkového šetření budou doplněny daty z veřejně dostupných účetních výkazů.

Doporučený rozsah práce

40 – 60 stran

Klíčová slova

Dotace, výsledek hospodaření, zemědělské společnosti, velikost podniku

Doporučené zdroje informací

DVOŘÁKOVÁ, D. *Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-907-7.

MEJZLÍK, Ladislav, Libuše MULLEROVÁ, Jana SKÁLOVÁ a Jana PILÁTOVÁ. *Interpretace Národní účetní rady: S praktickými příklady a komentáři*. Praha: GRADA, 2019. ISBN 978-80-271-2216-5

SKÁLOVÁ, Jana a Kolektiv. *Podvojně účetnictví 2021. 1.* GRADA, 2021. ISBN 978-80-271-3107-5

STRNADOVÁ, Zuzana. *Co by měl vědět příjemce dotace*. GRADA, 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Vliv dotací na výkonnost podnikatelů různé velikosti" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 3. 2022 _____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí mé bakalářské práce doc. Ing. Janě Hinke, Ph.D. za konzultace a odbornou pomoc při vedení bakalářské práce, za ochotu a velikou trpělivost při zpracování práce. Dále bych ráda poděkovala všem respondentům, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření a celé rodině za podporu.

Vliv dotací na výkonnost podnikatelů různé velikosti

Abstrakt

Obsahem této bakalářské práce bylo zjistit míru prospěchu jednotlivých druhů dotací k výkonnosti u zemědělských subjektů, kde hlavním použitým kritériem byla velikost zemědělských subjektů. Bakalářská práce byla rozdělena na dvě hlavní části – teoretickou a praktickou.

Teoretická část byla vypracována metodou syntézy tezí z odborné literatury, odborných článků, vyhlášek a zákona o účetnictví. Podrobně rozebere jednotlivé druhy dotací a jejich následné zobrazení v účetnictví, ve výsledku hospodaření.

Praktická část byla zpracována formou dotazníkového šetření za účelem zjištění dotačních titulů a výše čerpaných dotací, zjištěné informace budou doplněny daty z veřejně dostupných účetních výkazů. Dále byla provedena analýza na vybraných ukazatelích z veřejně dostupných výkazů zisku a ztráty a ověření závislosti mezi dotacemi a výsledkem hospodaření účetní jednotky, kde bylo zkoumáno, jakým procentem dotace ovlivňují výkonnost účetní jednotky.

Klíčová slova: dotace, výsledek hospodaření, velikost podniku, zemědělská společnost

The impact of subsidies on the performance of entrepreneurs of various sizes

Abstract

The content of this bachelor thesis was to determine the degree of benefit of various types of subsidies to the performance of agricultural holdings, where the main criterion used was the size of the agricultural holdings. The bachelor thesis is divided into two main parts - theoretical and practical.

The theoretical part was developed by the method of synthesis of theses from professional literature, professional articles, decrees, and the Accounting Act. Analyses the various types of subsidies and their subsequent presentation in accounting, in the economic result.

The practical was processed in the form of a questionnaire survey in order to determine the subsidy titles and the number of subsidies drawn, the information obtained was supplemented by data from publicly available financial statements. Furthermore, was performed an analysis on selected indicators from publicly available profit and loss statements and verification of the dependence between subsidies and the economic result of the entity, where it was examined what percentage of subsidies affect the performance of the entity.

Keywords: Subsidies, economic results, company size, agricultural companies

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika.....	13
3 Vliv dotací na výsledek hospodaření účetních jednotek.....	16
3.1 Význam dotací	16
3.2 Kategorie účetních jednotek	17
3.3 Definice zemědělské společnosti	18
3.4 Dotační zdroje.....	20
3.4.1 Čerpání účelově určených prostředků ze zdrojů ČR.....	21
3.4.2 Dotace z EU	23
3.4.3 Výroční zpráva SZIF za rok 2020.....	25
3.5 Podmínky žádosti o dotaci	26
3.6 Příjemce žádosti dotačních fondů a jiných účelově určených prostředků	26
3.6.1 Příjem žádostí za rok 2021	27
3.7 Účtování o dotacích	29
3.7.1 Účtování o poskytnutí dotace	29
3.7.2 Členění dotací i za účelem jejich zúčtování	30
a) Investiční dotace	30
b) Finanční dotace	31
c) Provozní dotace.....	33
3.8 Dotace a jejich místo v účetních výkazech	34
3.8.1 Dotace a jejich umístění v rozvaze	34
3.8.2 Vliv dotací ve výkazu zisku a ztráty	35
3.8.3 Příloha v účetní závěrce	36
3.9 Kniha analytické evidence.....	36
4 Vlastní práce.....	37
4.1 Vyhodnocení dotazníku	37
4.1.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření	48
4.2 Analýza dotací a jejich vlivu na výkaz zisku a ztráty	49
4.2.1 Šetření vlivu dotací na vybraných proměnných ve výkazu zisku a ztráty v závislosti na celkovém průměru, mediánu a modu	49
4.2.2 Porovnání vybraných ukazatelů v rámci průměru, mediánu a modu.....	54
4.3 Ověření závislosti mezi dotacemi a výsledkem hospodaření před zdaněním	58
5 Výsledky a diskuse	59
5.1.1 Výsledky dotazníkových šetření	59

5.1.2	Výsledky z analýzy vybraných ukazatelů v závislosti na průměru, mediánu a modu	60
5.1.3	Výsledky z ověření závislosti mezi dotacemi a výsledkem hospodaření před zdaněním.....	61
5.2	Diskuse	62
6	Závěr	64
7	Seznam použitých zdrojů	66
8	Přílohy.....	71

Seznam obrázků

Obrázek 1-	Rozdělení evidovaných zemědělských podnikatelů podle fyzických osob ..	19
Obrázek 2-	Rozdělení evidovaných zemědělských podnikatelů podle právnických osob ..	20

Seznam tabulek

Tabulka 1 -	Přehled kategorie účetních jednotek.....	17
Tabulka 2 -	Vybrané dotační programy – přímé platby	28
Tabulka 3 -	Účtování o použití dotace na pořízení dlouhodobého majetku.....	31
Tabulka 4 -	Zobrazení dotací v rámci úrovních/částek čerpaných dotací	39
Tabulka 5 -	V jaké periodě dotace získáváte?	41
Tabulka 6 -	Rozdělení úrovní v rámci úrovních/částek čerpaných dotací	44
Tabulka 7 -	Nejužívanější fondy, od kterých účetní jednotky dotace získávají	45
Tabulka 8 -	Odpovědi nejužívanějších portálů v rámci kategorií účetních jednotek	47
Tabulka 9 -	Rozdělení mikro účetních jednotek a jejich vlivu dotací na vybrané položky ve výkazech zisku a ztráty	50
Tabulka 10 -	Rozdělení malých účetních jednotek a jejich vlivu dotací na vybrané položky ve výkazech zisku a ztráty	51
Tabulka 11 -	Rozdělení středních účetních jednotek a jejich vlivu dotací na vybrané položky ve výkazech zisků a ztráty.....	53
Tabulka 12 -	Rozdělení velkých účetních jednotek a jejich vlivu dotací na vybrané položky ve výkazech zisku a ztráty	54
Tabulka 13 -	Vybrané ukazatele v závislosti na průměru	55
Tabulka 14 -	Vybrané ukazatele v závislosti na mediánu	56
Tabulka 15 -	Vybrané ukazatele v závislosti na modu	57

Seznam schémat

Schéma 1 - Účtování o poskytnutí dotace.....	29
Schéma 2 - Účtování o použití dotace na úhradu úroků z úvěru.....	32
Schéma 3 - Účtování o použití dotace na úhradu provozních nákladů.....	33

Seznam grafů

Graf 1- Čerpá Vaše společnost dotace na úhradu nákladů (provozních nebo finančních)?	37
Graf 2 - Na co konkrétně dotace na úhradu nákladů pořizujete?.....	38
Graf 3 - Od koho dotace získáváte?	40
Graf 4 - Kam informace o této dotaci reportujete/ zveřejňujete?.....	42
Graf 5 - Čerpá Vaše společnost dotace na pořízení majetku?	42
Graf 6 - Na co konkrétně dotace na pořízení majetku čerpáte?	43
Graf 7 - V jaké periodě dotace čerpáte?	46
Graf 8 - Kam dotace na pořízení majetku zveřejňuje/ reportujete?	46
Graf 9 - Čerpáte v souvislosti s Vaší podnikatelskou činností ještě další nepeněžní podpory?	48

Seznam použitých zkratk

ČÚS	České účetní standardy
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EU	Evropské Unie
IZR	Registr zvířat
JŽ	Jednotná žádost
LPIS	Veřejný registr půdy
MZE	Ministerstvo zemědělství
OP Rybářství	Operační program Rybářství
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond
PVP	Přechodné vnitrostátní podpory
SAPS	Jednotná platba na plochu (SINGLE AREA PAYMENT SCHEME)
SOT	Společenská Organizace trhu
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	Společná zemědělská politika
ú.j.	Účetní jednotka

1 Úvod

Zemědělství tvoří důležitou oblast národního hospodářství, proto je často a soustavně dotované za účelem udržitelnosti. Jedním z nejvýznamnějších zdrojů, které financují podnikatelskou činnost v oblasti zemědělství jsou právě dotace. Částky dotací v zemědělství jsou v každé zemi přerozdělovány jiným způsobem, ale z hlediska objemu je jejich výše stejně měřitelná jak v EU, tak i v jiných státech.

Počátky evropských zemědělských dotací sahají na začátek druhé světové války, kdy se Evropa potýkala s nedostatkem potravin a bídou. Cílem bylo ukončit závislost na dovozu a zároveň usilovat o stabilní trh. Na základě tohoto cíle byla vytvořena společná zemědělská politika EU. SZP je tedy nejstarší politikou Evropského společenství. Její základní cíle byly stanoveny již v tzv. Římské smlouvě v roce 1957. SZP se prakticky provádí od roku 1962 a byla za dobu své existence několikrát reformována. Poslední revize proběhla v roce 2013.

V roce 1989 přestal v Československu existovat soukromý sektor. V rámci této změny patřily dvě třetiny zemědělské půdy družstvům a jedna třetina tehdejší Státním statkům. Počátkem 90. let bylo cílem zemědělské politiky obnovit vlastnická práva k zemědělským majetkům a půdě. To vedlo následně k tomu, že v České republice proběhla tzv. privatizace, která znamenala navrácení neboli převod veřejného majetku do soukromého vlastnictví. Vstupem ČR do EU došlo k důležitým změnám, které umožnily čerpat peněžní prostředky z rozpočtu EU. Mezi jednotlivými členskými státy, ale existují rozdílné podmínky v rámci čerpání podpor – obecně. Po vstupu do EU se výrazně zvýšily podpory v rámci obou pilířů SZP, zejména u Pilíře I a II SZP.

Oba dva pilíře společenské zemědělské politiky slouží k programu rozvoje venkovské oblasti v rámci podpory udržitelnosti s přírodními zdroji a dosažení vyváženého územního rozvoje venkovských hospodářství. První pilíř je v plném rozsahu dotován z rozpočtu EU a druhý pilíř je financován jak z prostředků EU, tak z prostředků regionálních nebo vnitrostátních fondů.

Bez dotační podpory si v dnešní době zemědělské podniky již nedokáží představit svoji existenci. Dotace přispívají k rozvoji venkova, podporují a zvyšují zaměstnanost ve venkovských oblastech a v neposlední řadě přispívají k zabezpečení potravinové soběstačnosti České republiky. Benefitem dotačních titulů je i šetrnější hospodaření v krajině. Hlavním cílem dotací je snaha o udržení konkurenceschopnosti evropských zemí vůči světovými.

Samotné získání dotací ovšem není vůbec snadný úkol. Dotace jsou známé svojí časovou a psychickou náročností. Nejprve je potřeba v dostatečném předstihu zajistit potřebné informace a vytvořit kvalitně zpracovaný plán. To je důležité proto, aby se předešlo případným problémům. Ty je potřeba co nejdříve s příslušnými orgány vyřešit. Mezi nejdůležitější povinnosti příjemce dotace patří seznámení se s obsahem dotace, její formou a zdrojem, co plně souvisí i s práva a povinnosti příjemce dotace. Tato bakalářská práce byla vytvořena proto, aby zdůraznila důležitost dotací v českém zemědělství. Případně doplnila či obohatila toto aktuální téma o nové informace.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je zjistit, jakou měrou přispívají jednotlivé druhy dotací k výkonnosti u zemědělských společností kategorizovaných podle velikosti a analyzovat jejich úlohu a vliv na strukturu výsledku hospodaření. Dále navržení postupů k jejímu získání a následného správného zaúčtování podle právních předpisů účinných na území ČR.

Prvním parciálním cílem práce je definice významu dotací v zemědělství, dále rozdělení účetních jednotek do kategorií, odrážejících jejich velikost na základě tří hodnotících kritérií dle zákona č. 563/1991 Sb. § 1 d. Druhým parciálním cílem práce je charakteristika dotačních zdrojů, čerpaných účelově určených prostředků z veřejných zdrojů, návratných finančních výpomocí poskytovaných ze státního rozpočtu a interpretace konkrétních základních dotačních programů podle SZIF. Třetím parciálním cílem je deskripce účtování o dotacích, tedy účtování o poskytnutí dotace a členění dotací za účelem jejich zúčtování. Dále se teoretická část práce zaměřuje na vliv čerpaných dotací a jejich umístění v rozvaze, ve výkazu zisku a ztráty a v příloze účetní závěrky. V praktické části je využita metoda dotazníkového šetření, analýza vybraných ukazatelů, ověření

2.2 Metodika

Bakalářská práce se skládala ze dvou částí, teoretické a praktické. Teoretická část byla zpracována formou literární rešerše s využitím odborné literatury (odborné knihy, články), zákona o účetnictví a vyhlášek, co napomohlo k účelu praktické části. Pro výzkumné šetření v praktické části byla vybrána metoda formou anonymního dotazníku, který byl vytvořen v programu Survio.com. Do výzkumu bylo zapojeno celkem 370 zemědělských společností, z toho zpětná vazba byla získána od 55 respondentů, jednalo se převážně o družstva a agropodniky zaměřená na živočišnou a rostlinnou výrobu.

Návratnost odpovědí byla 15 %. Na základě dotazníkového šetření bylo zjištěno, kolik ze zemědělských společností pobírá provozních, finančních nebo investičních dotací a na jaký účel, v jaké periodě, v jaké částce a kam následně informace o nich zveřejňují. Dále byla provedena korelace mezi výší dotací a zvolenými veličinami dle velikosti účetní jednotky. Informace získané z dotazníkového šetření byly doplněny komentáři.

V další části praktické části byla provedena analýza a ověření závislosti mezi dotacemi a výsledkem hospodaření před zdaněním. Jednalo se pouze o rozbor provozních (648) a finančních dotací (668), investiční dotace na dlouhodobý majetek v této práci zahrnuty nebyly, jelikož ty naopak snižují hodnotu majetku a představují pro podnik finanční investiční náklady. V metodice byl uveden předpoklad, že účetní jednotky nepřijaly dar, smluvní pokuty a úroky z prodlení, výnosy z postoupených pohledávek a výnosy z odepsaných pohledávek, jsou v této části uvedeny jako za nevýznamné.

V první části analýzy se vycházelo z dostupných informací z veřejného rejstříku, kam účetní jednotky povinně zveřejňovaly své účetní výkazy. Na zvolených ziskových zemědělských podnicích a vybraných ukazatelů z výkazu zisku a ztráty bylo měřeno, v jaké procentní výši dotace ovlivňují jejich obrat a zisk. Dále bylo šetřeno, jak velký celkový průměr, modus a medián mají na účtu jiné provozní výnosy, účtu ostatní finanční výnosy, obratu za účetní období 2020, výsledku hospodaření před zdaněním, podílu jiných provozních výnosů na výsledku hospodaření před zdaněním, podílu ostatních finančních výnosů na výsledku hospodaření, podílu jiných provozních výnosů na obratu účetní jednotky a podílu ostatních finančních výnosů na obratu účetní jednotky na základě kategorie účetních jednotek.

Kromě průměru byl ještě navíc použit modus a medián k lepší interpretaci výsledků. Medián byl počítán z daného souboru jako hodnota ze vzestupně seřazených výsledků, která se nachází nejbližší ke středu, byl používán za účelem spočítání přesnějších výsledků. Modus byl měřen jako částka, která se vyskytuje v souboru nejčastěji, posloužil ke zjištění nejvíce používaných částek dotací. V druhé části analýzy byly komparovány zjištěné hodnoty u vybraných ukazatelů z první části přepočtené průměrem, mediáne a modem a jednotlivými účetními jednotkami.

Ověření závislosti mezi dotacemi a výsledkem hospodaření před zdaněním bylo měřeno mezi účtem jiné provozní výnosy, účtem ostatní finanční výnosy a výsledkem hospodaření před zdaněním, formou metody jednoduché lineární regrese v programu IBM SPSS. Jednoduchá lineární regrese zkoumá vztah dvou proměnných X, Y, kde měří jejich závislost a předem určena závisle proměnná (vysvětlovaná proměnná) a nezávisle proměnná (vysvětlující proměnná). Nejdůležitějším speciálním typem regresní funkce byl zvolen model ve tvaru $y_i = \alpha + \beta_i + e_i$, kde se předpokládá, že se jedná o nezávislé náhodné veličiny, které mají normální rozdělení s nulovou střední hodnotou a rozptylem. Pro hodnocení finálních výsledků z programu IBM SPSS ke vztahu k lineární závislosti k interpretaci výsledků byla použita škála: $0 < |r| \leq 0,3$ = slabá závislost, $0,3 < |r| \leq 0,8$ = mírná (střední závislost) a $0,8 < |r| \leq 1$ = silná závislost. Byl zvolen užší výběr základního souboru, tedy 45 zemědělských společností viz příloha č.10. Pro přesnější šetření by bylo vhodné zvolit širší základní soubor.

Teoretická část

3 Vliv dotací na výsledek hospodaření účetních jednotek

3.1 Význam dotací

Pojem „dotace“ je vymezen v §3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech jako „peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel.“. Ze zákonného vymezení tedy vyplývá, že dotace může být uskutečněna pouze účelově na nějaký záměr. Dotace musí naplňovat požadavky o vymezení subjektu, od něhož je dotaci možné přijmout, o vymezení subjektu, který může být příjemcem dotace a o existenci stanoveného účelu, na který jsou peněžní prostředky poskytovány.

V právním řádě České republiky je další interpretace pojmem dotace vymezena ve vyhlášce 504/2002 Sb., která je podzákoným prováděcím předpisem k zákonu č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Konkrétně v ustanovení § 27 odst. 7.: „Za dotaci se považují bezúplatná plnění přímo nebo zprostředkovaně poskytnutá podle zvláštních právních předpisů ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, Národního fondu, ze státních fondů, z rozpočtů územních samosprávných celků na stanovený účel.“ Dle § 47, odst. 6 Vyhlášky č. 500/2002 Sb., jsou dotace definovány jako „bezúplatná plnění na stanovený účel ze zahraničí z prostředků Evropské unie nebo z veřejných rozpočtů cizího státu a granty poskytnuté podle zvláštního právního předpisu. Dotací se rovněž rozumí prominutí části poplatků, pokud to právní předpis umožňuje a příslušný orgán stanovil prominutou část poplatků za dotaci.“

Mezi další důležité právní předpisy, které musí účetní jednotka dodržovat při své činnosti a práci s nimi, jsou například zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, zákon č. 563/1991 Sb., zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů nebo zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

3.2 Kategorie účetních jednotek

Od 1.ledna 2016 byla do Zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. na základě směrnice 2013/34 EU implementována kategorizace účetních jednotek, odrážející jejich velikost na základě tří hodnotících kritérií. Účetní jednotky se člení do čtyř kategorií, které mají důležitý dopad na rozsah vedení účetnictví a na rozsah sestavované účetní závěrky. Nejdůležitějším základním kritériem pro posouzení velikosti podnikatele je počet zaměstnanců za účetní období, velikost ročního úhrnu čistého obratu a bilanční suma roční rozvahy, tedy aktiva celkem. (Králová, 2021, str.9)

Dle Zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. § 1d se aktivy celkem rozumí úhrn aktiv zjištěný z rozvahy po snížení o korekce, tedy v hodnotě netto a roční úhrn čistého obratu jako výše výnosů snižená o prodejní slevy. Dle metodiky Českého statistického úřadu se průměrným počtem zaměstnanců charakterizuje přepočtený evidenční počet zaměstnanců v podniku. V souladu s evropskou směrnicí je věcný záměr koncepce nového zákona počítán s úpravou hodnotící kritéria čistého obratu, např. očištění od nahodilých tržeb, tedy výnosů z prodeje dlouhodobého majetku.

Tabulka 1- Přehled kategorie účetních jednotek

ÚJ	Aktiva celkem	Roční úhrn čistého obratu	Průměrný počet zaměstnanců
Mikro ÚJ	9 000 000	18 000 000	10
Malá ÚJ	100 000 000	200 000 000	50
Střední ÚJ	500 000 000	1 000 000 000	250
Velká ÚJ	nad 500 000 000	nad 1 000 000 000	nad 250

Zdroj: Vlastní zpracování, dostupné ze Zákona č. 563/1991 Sb. § 1b.

Tabulka znázorňuje jednotlivé kategorie účetních jednotek rozdělené na mikro, malé, střední a velké, jež se určují podle aktiv celkem, ročního úhrnu čistého obratu a průměrného počtu zaměstnanců, které účetní jednotka překročí. Tato tabulka má důležitou roli v celé této práci.

Dle Zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. § 1 b je mikro účetní jednotkou ta, která k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň dvě z uvedených hraničních hodnot, kterými jsou aktiva celkem 9000000 Kč, roční úhrn čistého obrátu 18000000 Kč a průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 10.

Králová & Hejret, (2021, str. 9) definují malou účetní jednotku jako tu, která nepřekračuje alespoň dvě hraniční hodnoty. Malé účetní jednotky a mikro účetní jednotky bez povinnosti auditu nejsou povinné sestavovat přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu, jsou povinny sestavit pouze rozvahu a přílohu. Na rozdíl od malých účetních jednotek s povinností auditu ty musejí ještě navíc doplnit účetní závěrku o výkaz zisku a ztráty a přílohu. (Skálová, 2021, str. 153)

Dle Zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. § 1 b střední skupinou účetních jednotek je ta, která není malou skupinou účetních jednotek a sestává se z konsolidující účetní jednotky a konsolidovaných účetních jednotek a která na konsolidovaném základě nepřekračuje k rozvahovému dni alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot.

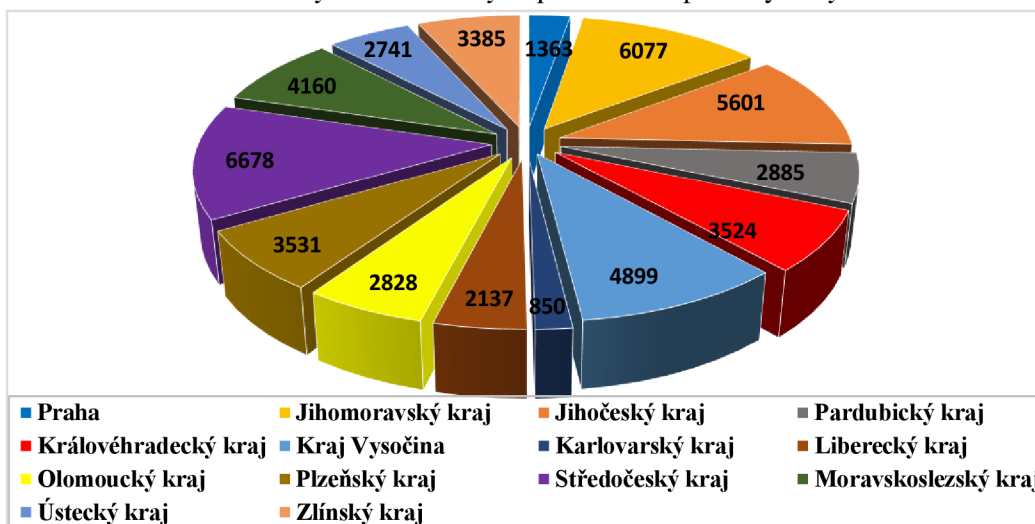
Velká účetní jednotka se charakterizuje jako subjekt veřejného zájmu nebo vybraná účetní jednotka, která překračuje alespoň dvě ze tří podmínek. (Králová & Hejret, 2021, str.9). Údaje stanovující počet zaměstnanců a finanční veličiny jsou vždy závislé k poslednímu uzavřenému zdaňovacímu období vypočtené za období jednoho kalendářního roku. V prvním účetním období po svém vzniku si účetní jednotka sama určí velikost, dle zákona a překročených hraničních hodnot, kterou musí dodržovat a splňovat. (Malá, 2020). Velké a střední zemědělské společnosti navíc sestavují k účetní závěrce i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. (Skálová, 2021, str. 153)

3.3 Definice zemědělské společnosti

Dle zákona č.252/1997 Sb. o zemědělství § 2e se zemědělské podniky definují jako „fyzická nebo právnická osoba, která hodlá provozovat zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku, za podmínek stanovených tímto zákonem.“ Fyzická osoba musí splnit spoustu náležitostí, např. prokázání svéprávnosti, trvalý pobyt na území České republiky nebo doložení dokladu prokazující udělení víza k pobytu nad 90 dnů či povolení k dlouhodobému pobytu.

Zemědělské podniky se charakterizují celou řadou obchodních společností, mezi které se řadí akciová společnost, společnost s ručeným omezeným, komanditní společnost, veřejná obchodní společnost), dále družstev a nejvíce podnikajících zemědělců tedy fyzických osob.

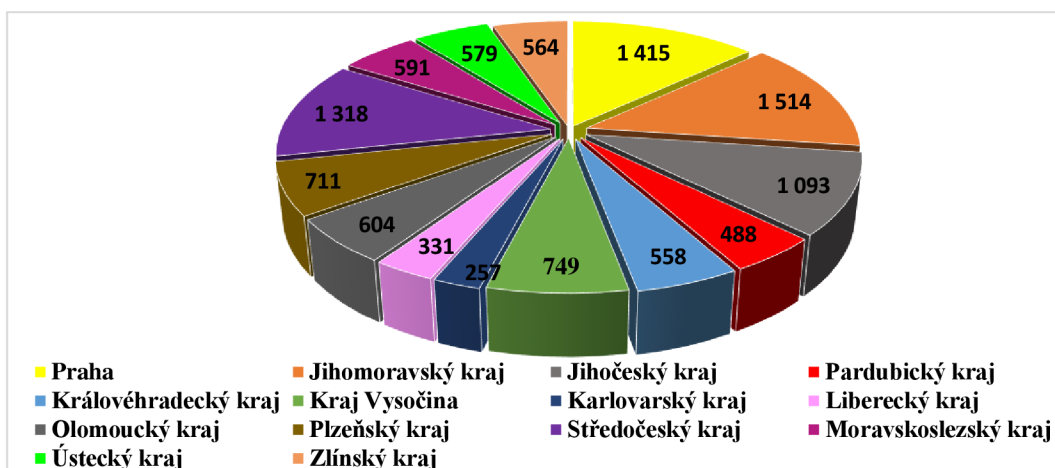
Obrázek 1- Rozdělení evidovaných zemědělských podnikatelů podle fyzických osob

Zdroj: vlastní zpracování, dostupné z eAGRI - Portál farmáře, 2009^[14]

V ČR má velké zastoupení přibližně 61 431 zemědělských podniků, z toho téměř 50 659 fyzických osob a 10 772 subjektů formou obchodních společností a družstev. Obrázek č.1 rozděluje evidované fyzické osoby (50 659) působící v zemědělství do jednotlivých krajů ČR. Největší zastoupení fyzických osob v zemědělství je ve Středočeském kraji, tedy přibližně 6678 společností. Nejmenší podíl je evidován v Karlovarském kraji, tedy 850 účetních jednotek. (eAGRI.cz – Portál farmáře, 2021) ^[14]

Obrázek 2- Rozdělení evidovaných zemědělských podnikatelů podle právnických osob

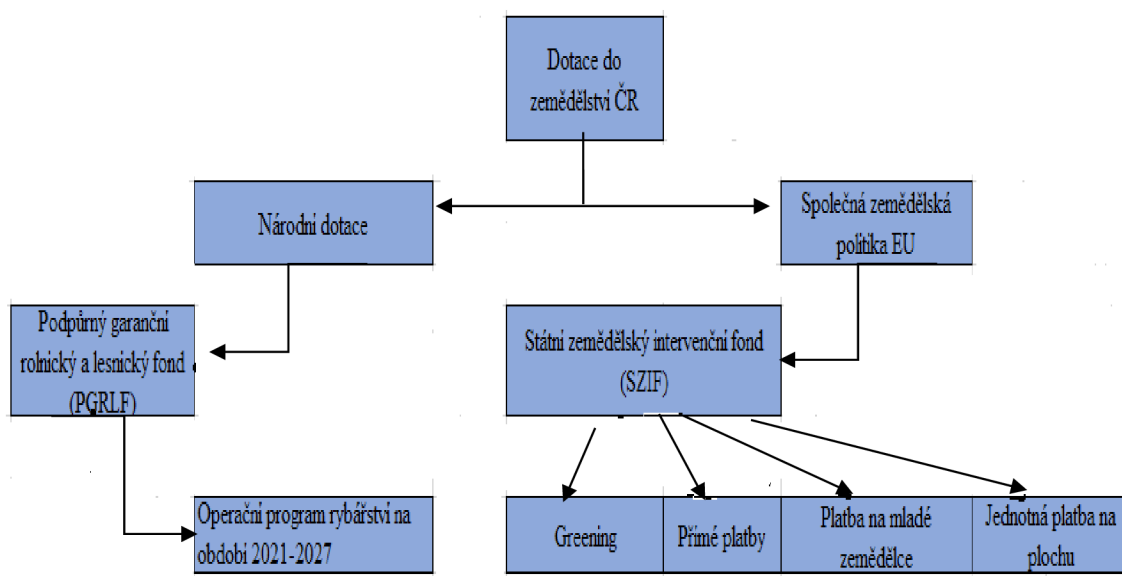

Zdroj: vlastní zpracování, dostupné z: eAGRI - Portál farmáře, 2009^[14]

Obrázek č. 2 zobrazil konkrétní rozdělení evidovaných právnických osob v zemědělství dle jednotlivých krajů ČR. Právnických osob je o dost méně než fyzických. Na prvním místě se umístil Jihomoravský kraj, který eviduje přes 1514 zemědělských společností právních forem. Mezi které se řadí např. Doubrava, spol. s r. o., Zeas Lysice, a.s., Agro Ořechov, a.s. Poslední místo získal Karlovarský kraj, kde je přes 257 zemědělských společností.

3.4 Dotační zdroje

Dotační zdroje jsou zemědělcům poskytovány ze dvou důležitých fondů, a to z Evropské unie většinou částečně kofinancované ze státního rozpočtu ČR a z dotačních programů, které jsou plně hrazeny ze státního rozpočtu ČR. (eAGRI, s. r. o., 2009-2022, 2022) ^[24]

Zdroj: Vlastní zpracování, Dostupné z SZIF, 2021 ^[26]

Národní dotace jsou financovány pro Podpůrný garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF), který slouží zemědělcům např. na operační program rybníkářství (2021-2027). Dotace ze Společné zemědělské politiky EU vyřizuje převážně Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), konkrétně na přímé platby, z kterých se dále dotují jednotné platby na plochu, platby pro mladé zemědělce a Greening.

Velká část finančních prostředků čerpaných ze státního rozpočtu je poskytována v režimu rozpočtových pravidel, konkrétně ustanovení §14 a § 14g až § 14 q. Návrhovou finanční výpomocí se dle § 3 písm. b) rozpočtových pravidel charakterizují prostředky státního rozpočtu udělené, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, bezúročně právníckým nebo fyzickým osobám na stanovený účel, které je povinen jejich příjemce vrátit do státního rozpočtu. (Strnadová, 2019. str.11). Cílem je vytvoření silného ekonomického státu České republiky, udržet její dlouholetý rozvoj a prosperitu. Podniky, obce či kraje dříve nejvíce čerpaly dotace ze strukturálních fondů, které jim v rámci jejich vyspělosti pomáhaly a rozvíjely jejich činnost. (Bajer, 2009, str.7).

3.4.1 Čerpání účelově určených prostředků ze zdrojů ČR

Jedná se o finanční prostředky, které slouží právníckým a fyzickým osobám jakožto prostředky ze státních zdrojů, tj. ze státního rozpočtu, Národních fondů, státních fondů nebo ze zdrojů územních, tj. z rozpočtu územního samosprávného celku, městské části hlavního města Prahy a svazku obcí. Právní úprava zabývající se poskytováním státních účelově určených prostředků je definována v zákoně č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Zemědělcům jsou udělovány dotační programy z Evropské unie většinou částečně kofinancované ze státního rozpočtu ČR a dotační programy, které jsou plně hrazeny ze státního rozpočtu ČR. (Strnadová, 2019, str.9)

I. Národní dotace

Česká republika podporuje prostřednictvím cílených dotačních programů z národních zdrojů celou řadu potřebných činností, kterými přispívá k zachování zemědělství a jeho podílu na rozvoji venkovského prostoru. Dotační programy, které se řadí do národních dotací, jsou např. Podpora včelařství, Podpora restrukturalizace ovocných sadů, Zlepšení životních podmínek v chovu hospodářských zvířat, Podpora ozdravování polních a speciálních plodin, dotace na posílení zemědělství, potravinářství, na poradenství a vzdělávání, nebo na program Agrocovid potravinářství. Z veřejných zdrojů ČR se vyplácí národní dotace. (eAGRI, 2021)^[10].

I.I. Podpůrný garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF)

Účel tohoto fondu je poskytování podpor v rámci úroků z komerčních úvěrů, finančních podpor z pojištění, poskytování záruk, půjček a úvěrů, či poskytování finančních prostředků ke snížení jistiny úvěrů. Nyní poskytuje PGRLF deset programů určených pro zemědělské prvovýrobce, zpracovatele zemědělské produkce a podnikatele v oblasti zpracování dřeva a lesního hospodářství. (SZIF, 2009-2022, 2022)^[16]. Jedna z důležitých rolí PGRLF je podpora pojištění hospodářských zvířat a plodin, pojištění produkce škošek s produkcí sadebního materiálu lesních dřevin a pojištění lesních porostů. Mezi hlavní finanční programy PGRLF patří např. Operační program Rybářství na období 2021-2027, Program Zemědělec, Program lesní hospodář, Investiční úvěry Zemědělec, Investiční úvěry lesnictví, zpracování dřeva. (PGRLF, a. s, 2022)^[15]

- **Operační program Rybářství na období 2021-2027**

Ministerstvo zemědělství na svých webových stránkách (eAGRI.cz) informuje o tom, že tento dotační program slouží jako nástroj k čerpání prostředku, který přispívá k rozvoji Společenské rybářské politiky se zaměřením na ochranu odvětví sladkovodní akvakultury. (SZIF, 2022)^[11]

3.4.2 Dotace z EU

Fondy Evropské unie charakterizují hlavní nástroj realizace podpory zemědělství. Jejich prostřednictvím se dotují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony. Zájemci mají tak možnost čerpat finanční prostředky skrze jednotlivé operační programy poskytované Evropskou unií. Mimo strukturální a investiční fondy existuje i celá řada dalších specificky zaměřených nadnárodních fondů zřizovaných Evropskou unií. (Dotace EU.cz, 2021)^[4]

I. Společná zemědělská politika EU

Vznikla Římskou smlouvou z roku 1957, která již tehdy nastavila pro zemědělství několik základních pravidel při tvorbě stabilizace a konkurenceschopnosti trhu, a to: pravidelné zásobování, zvýšení produktivity zemědělství a zajištění přiměřené ceny pro zemědělství. SZP podporuje konkrétně zemědělský a potravinářský průmyslu napříč členskými státy, lesním hospodářství, financování SZP a výdajů na SZP a obchodu se zemědělskými a potravinářskými výrobky. (eAGRI, 2021)^[25]

I.I. Státní zemědělský intervenční fond a základní dotační programy EU

Vlastním zjištěním se jedná se o agenturu fungující jako opatření Společné zemědělské politiky financované z Evropského zemědělského záručního fondu, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu. V současnosti se soustřeďuje na režimy podpor 1. a 2. pilíře Společné zemědělské politiky. Dle výroční zprávy za rok 2020 se jedná o zprostředkovatele finančních podpor z Evropské unie a národních zdrojů. Charakterizují je přímé platby, tržní opatření a Program rozvoje venkova a další. SZIF je tvořen centrálním pracovištěm a 7 regionálními odbory – Praha, České Budějovice, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Brno, Olomouc a Opava. Statutárním orgánem SZIF je generální ředitel. Činnost a hospodaření kontroluje dozorčí rada. (SZIF – Výroční zpráva 2020,2021) ^[33]

Mezi základní dotační programy, které konkrétně SZIF administruje a kontroluje, patří přímé platby, program rozvoje venkova 2014–2020, dále dotační programy společné organizace trhu (SOT) na rostlinné, živočišné komodity, vývozní a dovozní licence, záruky a další. (SZIF, 2021) [26]

- **Přímé platby**

V rámci dotací v zemědělství charakterizují a zaujímají největší část vyplácených prostředků přímé platby, probíhající podle pravidel Společné zemědělské politiky EU. Přímé platby v rámci období 2015–2020 byly účelově zaměřeny na ochranu životního prostředí, např. pomocí režimu Greening, na generační obměnu na venkově pro mladé zemědělce a na podporu v odvětví či v regionu. Přímé platby poskytují finanční prostředky aktivně do tří hlavních skupin, kterými jsou platba pro mladé zemědělce, platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí, dále dobrovolné podpory vázané na produkci, např. na produkci chmele, konzumních brambor, červené řepy, na chov telete masného skotu. (eAGRI, 2021)[20]

- **Jednotná platba na plochu**

Stabilní příjmy jsou jedním z nejdůležitějších prvků pro zabezpečení hospodaření zemědělců. Jednou z podmínek pro získání této peněžní podpory je dostat minimální výměry, což činí minimálně 1 ha zemědělské půdy uvedené v LPIS. Tento vícesložkový systém je poskytován čistě z rozpočtu Evropské unie. Aby zemědělec mohl čerpat platbu SAPS musí dodržovat mimo jiné podmínky dobrého zemědělského a environmentálního stavu a povinných požadavků na hospodaření, a především řádně a poctivě obhospodařovat zemědělskou půdu. V roce 2019 činila jednotná platba SAPS 3 394,11 Kč/ha. V roce 2020 byla schválena částka 3 644,19 Kč. Pro rok 2021 ministr Miroslav Toman schválil částku na 3 331,68 Kč/ha. (Lhotková, 2021)

- **Platba pro mladé zemědělce**

Tato forma podpory slouží převážně mladým zemědělcům do věku 41 let, kteří začínají podnikat v zemědělství, ať právnické nebo fyzické osoby. Tato dotace je spojená s celou řadou podmínek, kterou musí zemědělec plnit, též musí prokázat, že se aktivně věnuje zemědělské produkci.

Je součástí programu rozvoje venkova, kde je hlavním cílem usnadnit veškeré povinnosti při založení zemědělského podniku a jeho rozvoji v počátečních letech podnikání tak, aby podporoval české zemědělství. Bude vyplácena formou příplatku k opatření SAPS. (SZIF, 2021) [12]

- **Greening**

Cílem vytvoření této podpory je zvýšení zemědělských postupů tak, aby byly lépe dodrženy podmínky příznivé pro klima a životní prostředí, je tedy nedílnou součástí SAPS a reflektuje šetrné přístupy k hospodaření. Důležitá povinnost je splnění tří důležitých podmínek: diverzifikaci plodin (pěstování stanoveného počtu plodin v závislosti na rozloze orné půdy), vyhrazení plochy využívané v ekologickém zájmu (touto plochou může být například krajinný prvek, mez, příkop, úhor, zalesněné plochy, plochy s meziplodinami nebo plodinami vázícími dusík atd.) a zachování trvalých travních porostů na určitém podílu zemědělské půdy. (SZIF, 2021) [13]

Dle tiskové zprávy ze dne 17. 01 .2022 Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) pokračuje ve vydávání rozhodnutí na platby k dalším dotačním titulům: Přejížděcí vnitrostátní podpory (PVP), Greening a pro mladé zemědělce. Pro 27 812 uchazečů o PVP bylo vyčleněno téměř 553 milionů korun. Mezi 30 tisíc žadatelů o Greening bylo pro celkově vyčleněno 6,48 mld. korun. Sazba činí 1 833,32 korun na hektar. Mladí zemědělci mohou počítat se sazbou 1 665,84 korun na jeden hektar, o dotaci jich požádalo 2 823. (SZIF, 2021 – Tisková zpráva). [28]

3.4.3 Výroční zpráva SZIF za rok 2020

Dle výroční zprávy SZIF v roce 2020 proběhlo několik zasedání a jednání o nové podobě Společné zemědělské politiky Evropské unie, ta měla být zahájena v roce 2021, ale díky pandemii koronaviru došlo k jejímu odkladu. Celkově, v rámci Společné zemědělské politiky, získali čeští zemědělci, potravináři a lesníci z Fondu téměř 40 miliard korun.

Přímé platby dlouhodobě představují největší přísun prostředků do českého zemědělství, v roce 2020 to bylo téměř 23 miliard Kč. V roce 2020 na Program rozvoje venkova bylo vynaloženo téměř více než 16 miliard Kč, na Společnou organizaci trhů přibližně 1 miliarda Kč. Fond v rámci národních dotačních programů vyplatil v roce 2020 téměř 1,1 miliardy Kč.

3.5 Podmínky žádosti o dotaci

Žádost o dotaci včetně příloh má právo podat osoba (dále jen „žadatel“), která splňuje podmínky stanovené u jednotlivých programů, Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (dále jen „Fond“) na jím vydaném formuláři prostřednictvím Portálu farmáře Fondu. Žadatel v rámci své povinnosti musí předložit žádost o dotaci včas, v termínu určeném pro příslušný dotační program, podává se samostatně za každý dotační program/podprogram, pokud není u jednotlivých programů uvedeno jinak. V případě, že u příslušného dotačního programu není vyhrazeno jinak, podávají se veškeré povinné přílohy k žádosti o dotaci prostřednictvím Portálu farmáře Fondu. Veškeré originály povinných příloh k žádosti o dotaci by měly být uschovány žadatelem k případné kontrole. (Rezková, 2021)

3.6 Příjemce žádosti dotačních fondů a jiných účelově určených prostředků

Příjemce žádosti je jakákoliv fyzická nebo právnická osoba, jejíž žádost o poskytnutí dotační podpory byla na základě celkového hodnotícího procesu úspěšně schválena. Poskytovatelem dotace bylo následně vydáno oficiální Rozhodnutí o poskytnutí dotace, což je důležitým právním aspektem poskytujícím peněžní prostředky konečnému příjemci. (novation.cz, 2021). Příslušný řídicí orgán musí daný projekt důkladně zhodnotit, tak aby předcházel případným chybám a nekalým činnostem. Veškeré další informace jsou k dispozici v zákonu č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidel v platném znění. Dále též ve smlouvě o poskytnutí dotace viz příloha č. 1.(Dotace EU.cz, 2021)^[23]

Celý proces pro příjemce dotace začíná administrativní podmínkou, kterou charakterizuje podání Jednotné žádosti. Na základě správně podané žádosti o přidělení dotací dochází k vydání rozhodnutí, které je výsledkem řízení o poskytnutí dotace dle ustanovení § 14m rozpočtových pravidel. Rozhodnutím o poskytnutí dotace je stanoveno nejen to, v jaké výši je dotace příjemci poskytována a na co, ale současně to, jaké vzniklé důsledky v případě jejich nesplnění nebo porušení mohou nastat. (Strnadová, 2019, str.18)

Po vydání rozhodnutí následuje nárok na čerpání dotace. V okamžiku vzniku nároku na přijetí dotace je potřeba, aby účetní jednotka udělila poskytovateli pohledávku z titulu nároku na její přijetí. Účetní jednotka musí rozlišovat rozdíl mezi výši přislíbenou dotací a schválenou dotací. Dále by měla vykázat, do jakého účetního období přijetí dotace věcně náleží a zda a kdy vznikl nárok na přijetí dotace. Dotace se musí účtovat v období, ve kterém se stala opravdu jistou. (L. Mejzlík & spol., 2019, str. 98). Celá žádost o přidělení dotací prochází schvalovacím řízením a řadou kontrol. Podrobnější informace ohledně celého procesu čerpání dotace jsou k dispozici v příloze č. 2.

3.6.1 Příjem žádostí za rok 2021

Příjem týkající se jednotné žádosti za rok 2021 skončil v pátek 11. června 2021. Žádost o dotaci podalo celkem 30 260 žadatelů. SZIF jim vyplatil téměř 32 miliard korun. Jednotná žádost dává možnost českým zemědělcům získat dotaci na jejich hospodaření. Příjem letos byl zahájen od 8. dubna a skončil 17. května. Jako každý rok zájem zemědělců byl veliký. Zemědělci nejvíce využívali možnost podávat své žádosti přes Portál farmáře. V příloze č.3 jsou k dispozici sazby jednotlivých dotačních titulů spadajících do Jednotné žádosti, které byly zveřejněny do konce října 2021. (Rezková, 2021)

Tabulka 2- Vybrané dotační programy – přímé platby

Účel dotace	Počet žádostí za rok 2020	Vyplacené žádosti celkem v roce 2020 (tis. Kč)
1. Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (Greening)	30 162	6 548 835
2. Platba pro mladé zemědělce	3 984	205 423
3. Dobrovolná podpora vázaná na produkci a podporu chmelu	123	80 039
4. Dobrovolná podpora vázaná na chov telete masného skotu	6 488	635 067
5. Dobrovolná podpora na chov krávy v systému chovu s tržní produkcí mléka	1 781	503 947
6. OP Rybářství 2014-2020	142	127 599

Zdroj: Vlastní zpracování, dostupné z výroční zprávy SZIF za rok 2020, 2 021

Tabulka informuje o vybraných dotačních programech za rok 2020, nejvíce přijatých dotací bylo na platbu pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (Greening) celkem 30 162, kam bylo přiděleno 6 548 835 tis. Kč. Naopak Operační program rybářství 2014-2020 měl pouze 142 poslaných žádostí s vyplacením finanční podpory ve výši 127 599 tis. Kč.

Dotazníkové šetření, které bylo SZIF provedeno ve dnech od 17. června do 12. července 2021, ukázalo, že respondenti, kteří zažádali o zemědělské dotace prostřednictvím Jednotné žádosti (dále jen JŽ) na portálu farmáře, bylo více než 60 % spokojených, převážně za přehledný a praktický systém. Kontaktováni byli všichni žadatelé, kteří v roce 2021 formou JŽ zažádali o zemědělské dotace. Vyplněné dotazníky zaslalo 2 577 respondentů. Cílem bylo zjistit, zda žadatelé využili pomocné aplikace LPIS a IZR k přípravě dotačních žádostí samostatně nebo s pomocí pracovníků na SZIF. Z odpovědí bylo zjištěno, že pomocné aplikace použilo samostatně v roce 2021 více než 40 % respondentů, což je značný nárůst od roku 2019 a tedy pokrok v samostatné přípravě dotačních žádostí.

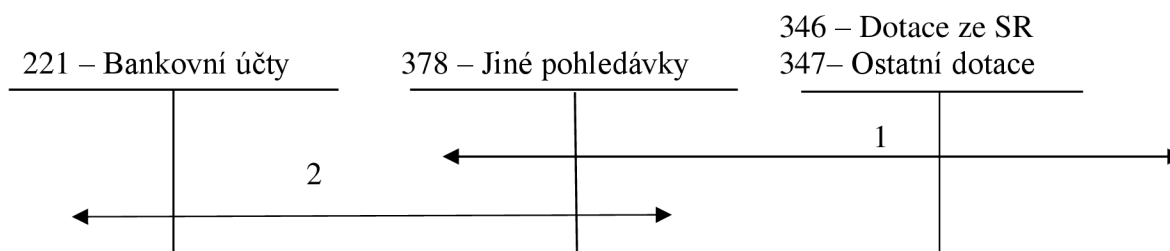
Všichni podnikatelé v ČR mají k dispozici různé druhy vzorů žádosti o dotaci, mají tedy možnost vybrat si, kde a jakým způsobem budou dotace čerpat. Dle vlastního šetření bych nejvíce doporučila podávat JŽ prostřednictvím Portálu Farmáře. S tímto portálem vyjádřili respondenti nejvíce spokojenosti. Vzor žádosti o dotaci viz příloha č. 5.

3.7 Účtování o dotacích

3.7.1 Účtování o poskytnutí dotace

Zákon o účetnictví je nesdílňou součástí, kterým by se účetní jednotka měla rozhodovat při účtování finančních podpor neboli dotací. Realizaci konkrétního projektu by měl příjemce dotace účtovat vždy na zvláštních analytických účtech, případně samostatných středisek, v rámci, kterých by měl zaznamenávat veškeré výdaje skutečně vynaložené na projekt. O nezpochybnitelném právním nároku na dotaci se účtuje na vrub účtu 378 – Jiné pohledávky ve prospěch příslušné účtové skupiny 34 – Zúčtování daní a dotací. Dotace je uhrazena převedením peněžní částky na účet příjemce, který je uveden ve smlouvě. (Valder, 2008, str. 275)

Schéma 1- Účtování o poskytnutí dotace

Zdroj: vlastní zpracování (Valder, 2008, s. 276)

Legenda ke schématu:

1. krok: účetní jednotka zaúčtovala předpis nezpochybnitelného právního nároku na dotaci
2. krok: přijatá dotace byla poslána na bankovní účet účetní jednotky

3.7.2 Členění dotací i za účelem jejich zúčtování

Dotace se třídí a definují do tří důležitých skupin, kterými jsou investiční, finanční a provozní dotace. Dotace se zachycují v účtové skupině 34 – Zúčtování daní a dotací, kde jsou pro ně vymezeny dva konkrétní účty, účet 346 – Dotace ze státního rozpočtu a účet 347 – Ostatní dotace, které jsou vyhrazeny pro zachycení příjmů dotací.

a) Investiční dotace

Jedná se o první skupinu z dotací sloužící na pořízení DNM nebo DHM, technického zhodnocení a dotace na úhradu úroku zahrnovaných do pořizovací ceny. Účetní jednotka účtuje tento typ dotace na vrub příslušného účtu účtové skupiny 34 se souvztažným zápisem ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný, hmotný majetek a pořizovaný finanční majetek s cílem snížení jejich odpisové základny majetku. (Bohdalová, 2013)

Valder nám o dotacích k investičním účelům říká, že snižují pořizovací cenu dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení nebo vlastní náklady vynaložené na pořízení dlouhodobého majetku. Vstupní cena dlouhodobého majetku se tak понižuje o investiční dotaci a v konečném důsledku snižuje i částky účetních i daňových odpisů uplatňované během doby životnosti majetku. Z velké části investiční dotace ovlivňují výši daně z příjmů, odpisy se účtují na příslušné nákladové účty a jsou tak součástí výpočtu výsledku hospodaření. V případě vrácení dotace z důvodů nedodržení podmínek pro jejich poskytnutí se pořizovací hodnota dlouhodobého majetku zvýší o částku vrácené dotace a následně se zaúčtuje dodatečný odpis, jako by se majetek odepisoval od počátku zařazení majetku z pořizovací ceny bez dotace. (Valder, 2008, 276-277)

Tabulka 3- Účtování o použití dotace na pořízení dlouhodobého majetku

Číslo účetního případu	Účetní operace	MD	DAL
1.	Přijetí faktury od dodavatele na pořízení zemědělského kombajnu, na který má subjekt dotaci	042	321
2.	Použití dotace na pořízení DHM	346/347	042
3.	Úhrada faktury dodavatelům při pořizování dlouhodobého majetku	321	221
4.	Zařazení zemědělského kombajnu do užívání	022	042
5.	Předpis vrácení dotace	042	346
		022	347
6.	VBÚ – úhrada vrácené dotace	346 / 347	221

Zdroj: vlastní zpracování (Valder, 2008, s. 277)

V tabulce je uveden příklad účtování o použití investiční dotace. Účetní jednotka si pořídila v rámci dotaci kombajn sloužící k jejich hospodaření. V první řadě, co účetní jednotka obdrží přijatou fakturu za pořízený zemědělský stroj, ji musí zaúčtovat na vrub účtu 042 – Pořízení DHM a ve prospěch účtu 321 – Závazky z obchodních vztahů (dodavatelé).

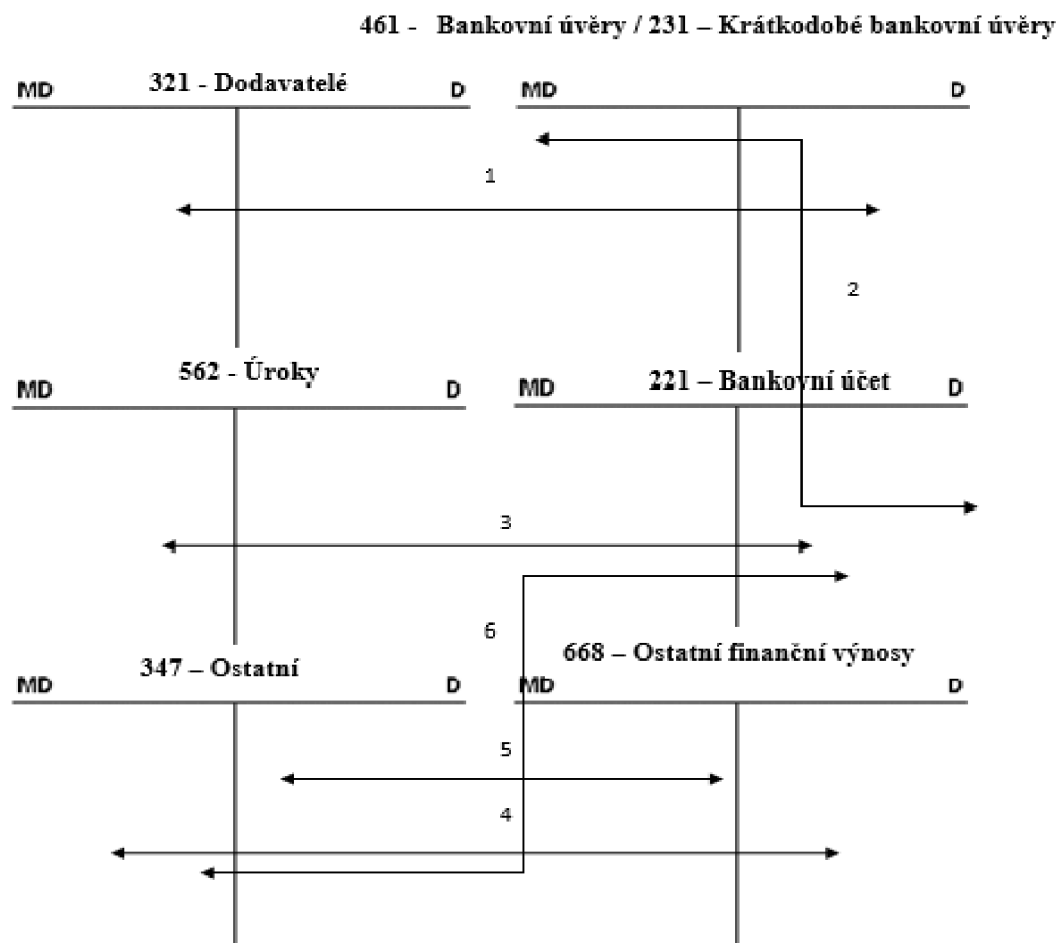
Další povinností, kterou musí účetní jednotka zaúčtovat dle ČÚS, je použití dotace, které se zaúčtuje na vrub účtu 346 – Dotace ze státního rozpočtu nebo 347 – Ostatní dotace, čímž se zároveň sníží vstupní cena DHM zaúčtováním ve prospěch účtu 042. Poté účetní jednotka uhradí fakturu dodavateli z bankovního účtu. Posledním krokem je zařadit majetek do užívání zaúčtováním na vrub účtu 022 – Samostatné movité věci (nebo na jiný příslušný majetkový účet), na který tento majetek převede z účtu 042. V případě porušení dotačních podmínek se vrácení dotace zaúčtuje na straně MD účet 042, případně 022, pokud již byl majetek zařazen do užívání na straně DAL účet 346 (v případě národních dotací) nebo 347. Úhradu závazku k příslušnému řídicímu orgánu nebo zastupující instituci účetní jednotka zaúčtuje na vrub účtu 346 nebo 347 a ve prospěch účtu 221. (Valder, 2008, s. 276-277)

b) Finanční dotace

Dále lze rozeznávat dotace k úhradě finančních nákladů, které se týkají úroků nezahrnovaných do pořizovací ceny DNM, DHM a technického zhodnocení. V případě

těchto dotací je účtování na stranu MD na vrub účtové skupiny 34 a na straně DAL ve prospěch příslušných účtů účtové skupiny 66 - finanční výnosy. U těchto dotací je velice důležité nezapomenout na věcnou a časovou souvislost s účtováním nákladů, a to na konkrétní účel, na který jsou pořízené.

Schéma 2- Účtování o použití dotace na úhradu úroků z úvěru

Zdroj: vlastní zpracování (Valder, 2008, s. 278-279)

Legenda ke schématu:

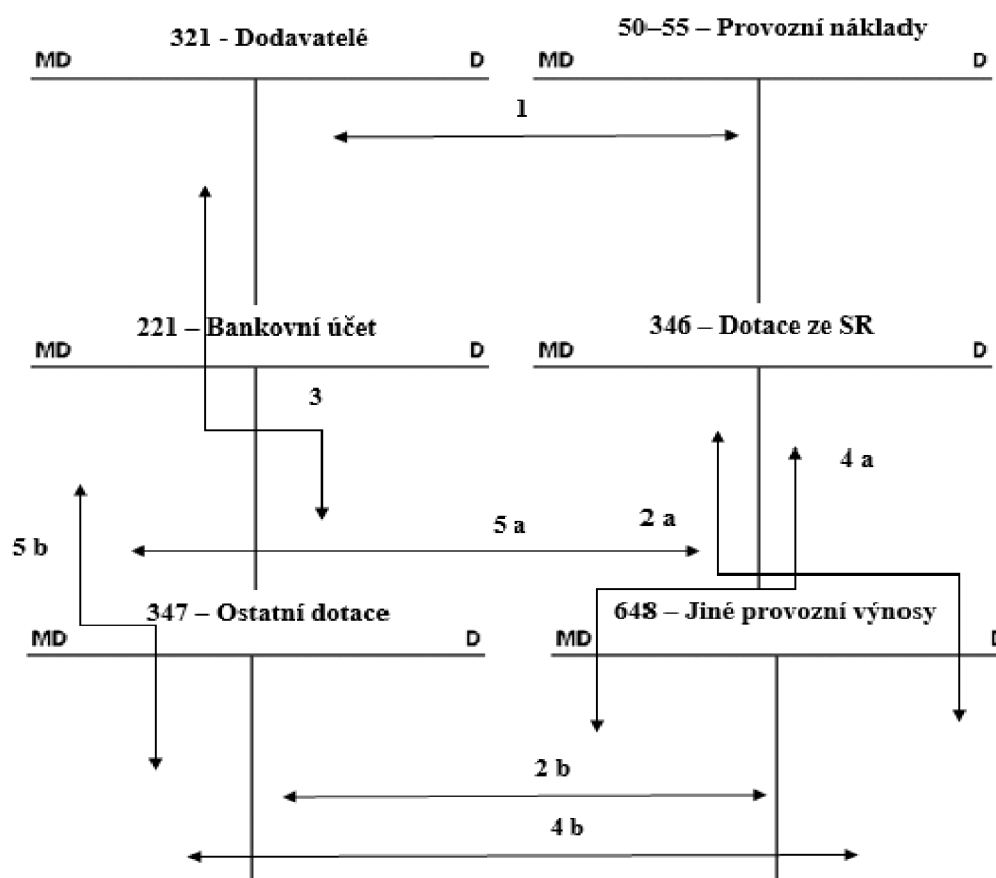
1. Poskytnutí úvěru za úhradu závazků vůči dodavateli
2. Splátka úvěru, která pochází z bankovního účtu
3. Úhrada úroků z poskytnutého účtu
4. Přiznání nároku na dotaci
5. Předpis vrácení dotace v případě nedodržení dotačních podmínek
6. Úhrada závazku příjemcem v případě nedodržení dotačních podmínek

c) Provozní dotace

Provozní dotace jsou poslední ze skupiny dotací sloužících k úhradě provozních nákladů nebo k finanční ztrátě. Též se účtují podle časové a věcné souvislosti s vyúčtovanými náklady provozního charakteru na účet 648, spolu s účtem skupiny 34. (Bohdalová M. , 2013).V příloze č. 6. se nachází konkrétní vzor přijatých provozních dotací na zemědělskou výrobu.V této fázi dochází k odlivu ekonomického prospěchu, které dotace pokrývá, zůstává zaúčtován v běžných provozních nákladech, kde se účtuje jako o ostatním provozním výnosu.(Havlová, dReport, 2020)

O nároku na dotaci účetní jednotka neúčtuje, je účtován až příjem dotace na základě výpisu z účtu peněžních prostředků. Souvztažný zápis záleží na tom, z kterého zdroje byla dotace poskytnuta. (Skálová a kol., 2021, str. 101). V příloze č. 6. se nachází vzor zúčtovaných dotací na provozní účely společnosti Agra Rišuty – s.r.o. dostupné z veřejného rejstříku.

Schéma 3- Účtování o použití dotace na úhradu provozních nákladů

Zdroj: vlastní zpracování, (Valder, 2008, s. 278)

Legenda ke schématu:

1. Okamžik vzniku provozních nákladů, které jsou dotačním titulem
2. Převod dotace v rámci věcné a časové souvislosti
3. Úhrada za závazky dodavatelům
4. a) Předpis vrácení dotace v případě nedodržení dotačních podmínek dle smlouvy o poskytnutí dotace
5. b) Úhrada závazků z titulu porušení dotačních podmínek v případě nedočerpání již zaplaceného nároku na dotaci.

3.8 Dotace a jejich místo v účetních výkazech

V této kapitole bylo charakterizováno konkrétní umístění dotací v jednotlivých účetních výkazech, tedy v rozvaze, výkazu zisku a ztráty a v příloze účetní jednotky dle vyhlášek a pravidel. Dotace jako každá jiná položka v účetnictví má své místo, které bylo důrazně definováno a vysvětleno.

3.8.1 Dotace a jejich umístění v rozvaze

Dle Vyhlášky č.500/2002 Sb., § 3, odst.1 se rozvahou rozumí: „položky majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv“. Formálně správně sestavená rozvaha musí splňovat základní pravidlo bilanční rovnice – tzn. součet aktiv se musí rovnat součtu pasiv.

Dotace nejvíce ovlivňují rozvahu na straně aktiv účetní jednotky. Aktiva představují ekonomické zdroje a majetek účetní jednotky a očekává se od nich, že ji přinesou finanční prospěch a budoucí užitek. Konkrétně dotace ovlivňují písmeno B, tedy Dlouhodobý majetek, v případě pořízení investiční dotace na DHM, např. zemědělský stroj, který účetní jednotka získala (042). Dále písmeno C. Oběžná aktiva, tedy dlouhodobé pohledávky neboli jiné pohledávky, kde se účtuje příslib dotace (378). Dále dotace nejvíce působí na peněžní prostředky (211, 221), kde účetní jednotka účtuje příjem dotace ve finančním vyjádření. Na závěr písmeno D. tedy časové rozlišení aktiv, nejvíce účet Příjmy příštích období (385). Vzor dotace je uveden viz příloha č. 8.

V účtové osnově pro podnikatele je pro účtování o zúčtovacích vztazích vyhrazena 3. účtová třída. Nacházejí se zde především účty, na nichž se zaznamenávají vztahy účetní jednotky k vnějšímu okolí v podobě pohledávek (krátkodobých i dlouhodobých) a závazků (krátkodobých). V účtové skupině 34 se zachycují především zúčtovací vztahy k finančnímu orgánu z daňových povinností účetní jako poplatníka nebo plátce, též se zde účtuje to nejdůležitější z tohoto tématu tedy o samotných dotacích. (Štohl, 2017)

3.8.2 Vliv dotací ve výkazu zisku a ztráty

Jinými slovy výsledovka zobrazuje, jakého výsledku hospodaření společnost dosáhla za sledované a minulé období. Vztahuje se vždy k určitému časovému intervalu. Je povinnou součástí účetní závěrky. Výsledovka je tvořena pouze nákladovými a výnosovými účty. Na jedné straně výsledovky se objevují náklady provozní, finanční a mimořádné a na straně druhé provozní, finanční a mimořádné výnosy. (Valder, 2008, str. 292-293)

Dotace se účtují ve výkazu zisku a ztráty na dvou hlavních účtech. Tedy na účtu Jiné provozní výnosy (648), který má své místo na řádku č. 23, a konečný účet na řádku Provozní výsledek hospodaření. A dále na účtu Ostatní finanční výnosy (668), který má své místo na řádku č. 46, a konečný účet na řádku Finanční výsledek hospodaření. Podrobněji naleznete v příloze č.9. Na účtu 648 se účtují nejen dotace ze státního rozpočtu, tedy dotace na úhradu provozních nákladů, ale mimo jiné i výnosy z prodeje cenin, náhrady soudních výloh od dlužníků, přebytky majetku, přijaté dary, výnosů z titulu smluvních pokut a úroků z prodlení, výnosy z odepsaných pohledávek a další. Dotace tak mohou pomoci účetní jednotce od hlubokých ztrát.

Na účtu 668 se účtují zejména dotace na finanční účely (pojištění zemědělských strojů atd.), tržby z prodeje krátkodobého finančního majetku, výnosy z přecenění podílů a výnosy z derivátových operací. Dále obsahuje i přijaté dary ve finanční oblasti, kursové zisky a nároky na náhrady mank a schodků na finančním majetku a mimořádné finanční výnosy. Podrobnější rozdělení viz v příloze č. 8 týkající se zjednodušeného výkazu zisku a ztráty společnosti v tisících Kč.(Bohdalová, Účtování.net, 2021).

V příloze č. 12. byl podrobněji zobrazen příklad vybrané společnosti, na kterém byl zkoumán předpoklad, zda dotace na provozní a finanční účely mají vliv na výsledek hospodaření před zdaněním a na obrat účetní jednotky. Výkaz zisku a ztráty byl nejdříve detailně spočítán s dotacemi a poté s absencí dotací.

3.8.3 Příloha v účetní závěrce

Hlavním úkolem je doplnit informace, které nejsou samostatně vykázány v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty. Informace v příloze se liší dle velikosti účetní jednotky. Účetní jednotka v příloze uvádí informace o společnosti, o použitých obecných účetních zásadách, o použitých účetních metodách a odchylkách, o použitém oceňovacím modelu a technice při ocenění reálnou hodnotou, o výši závazkových vztahů, o celkové výši závazkových vztahů, kryté zárukami, o výši záloh, závdavků, zápůjček a úvěrů poskytnutých členům, o výši a povahy jednotlivých položek nákladů a výnosů. (Skálová a kol., 2021, str. 155)

Další povinností účetní jednotky je v účetní závěrce publikovat veškeré přijaté dotace, a to mimo jiné zejména dotace na investiční, finanční a provozní účely, které účetní jednotka získala. Pokud by dodržena pravidla pro nabyté dotace ohledně předem stanovených skutečností a závazků nebyla splněna, musí být též zveřejněna v příloze účetní závěrky. (Havlová, 2020, 2021)

3.9 Kniha analytické evidence

Dle Havlové se kniha analytické evidence řadí mezi jednu z nejdůležitějších knih o přehledu majetku, je důležitou součástí účetní jednotky, kterou musí řádně vést. Obsahuje kromě jiných informací i údaje, na jaký pořízený majetek byla dotace poskytnuta a v jaké částce. Na podrozvahových účtech se eviduje majetek a technické zhodnocení v rámci přijaté dotace tak, aby byla dodržena ve výši 100 %. Tyto povinnosti stanovuje Český účetní standard č. 017 v části Postup účtování a Český účetní standardu 013 v části Analytické a podrozvahové účty.

Praktická část

4 Vlastní práce

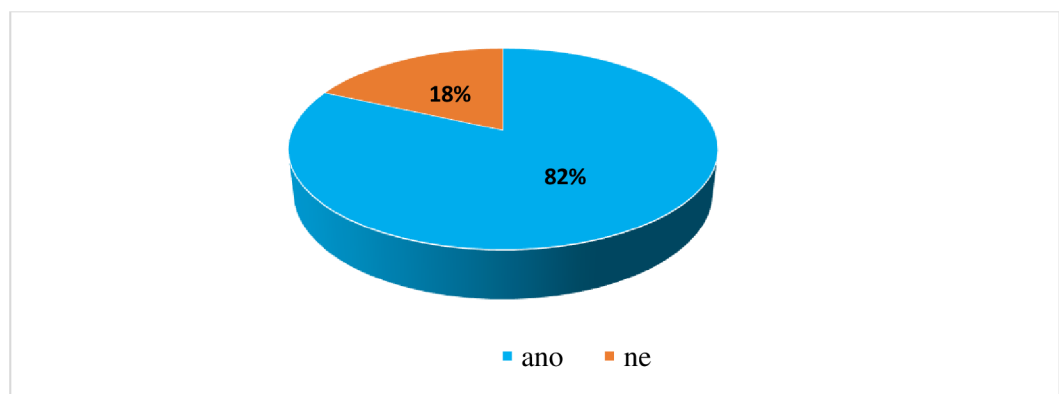
Výzkumný vzorek v rámci dotazníkového šetření tvořily jednotlivé vybrané zemědělské subjekty dle velikosti, tedy mikro, malé, střední a velké, definované dle Zákona o účetnictví § 1, které sídlí na území České republiky. U těchto subjektů byla použita šetření, ve které byly zhodnoceny vybrané parametry jako např. jaké druhy dotací pobírají, jakou výši dotací čerpají, v jaké periodě a kam informace o dotacích zveřejňují, získané informace byly ještě tak detailněji rozebrány v komentářích. V další části vlastní práce byla provedena analýza konkrétně u dalších vybraných zemědělských společností, kde byl zjišťován průměr, modus a medián a hodnot z nich následně porovnány. Poté byla metodou jednoduché lineární regrese zjišťována síla závislosti mezi proměnnými ostatní finanční výnosy a výsledkem hospodaření před zdanění a proměnnými provozní finanční výnosy a výsledkem hospodaření před zdaněním.

4.1 Vyhodnocení dotazníku

K dispozici bylo celkem 55 vyplněných dotazníků od vybraných zemědělských společností různé velikosti z celé České republiky, které byly následně níže vyhodnoceny graficky a doplněny komentáři pro jejich detailnější přehlednost. Přehledný dotazník, který byl posílán společností, tvoří přílohu č.3.

1. a 2. průzkumná otázka byla podrobněji popsána ve vyhodnocení výzkumu.

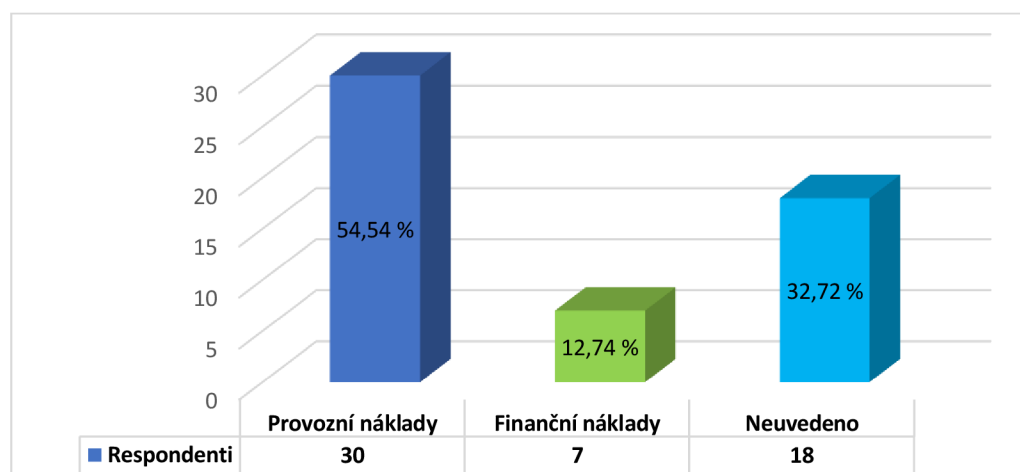
3. otázka: Rozdělení respondentů dle výsledků dotazníkového šetření k otázce, zda čerpá společnost dotace na úhradu nákladů provozních nebo finančních

Graf 1- Čerpá Vaše společnost dotace na úhradu nákladů (provozních nebo finančních)?
Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 1 analyzoval odpovědi, kde více než 45 respondentů (82 %) odpovědělo ano, nejvíce středně velké účetní jednoty, tedy ty společnosti, které pobíraly dotace na úhradu nákladů, 10 respondentů (18 %) dotace nečerpá.

3.1.otázka: Rozdělení respondentů dle výsledků dotazníkového šetření k otázce, na co konkrétně dotaci na úhradu nákladu (provozních nebo finančních) pořizují

Graf 2- Na co konkrétně dotace na úhradu nákladů pořizujete?

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 3 analyzuje 3 různé druhy odpovědí:

- 30 respondentů (54,54 %) odpovědělo, že čerpají provozní dotace, tedy na provozní náklady (např. na plochu, rostlinnou a živočišnou výrobu, program Antivirus na mzdové náklady zaměstnanců v karanténě atd.)
- 7 respondentů (12,74 %) dotace na finanční náklady (např. na úhradu pojištění zvířat, na úhradu investičních úvěrů)
- 18 respondentů (32,72 %) neuvedlo konkrétní odpověď

Tato otázka byla dále rozdělena dle nejčastějších odpovědí v rámci velikosti účetních jednotek.

- Mikro: (2x) – PN: Platba na plochu
- (2x) – FN: Úroky ze strojů
- (2x) – FN: Dotace na pojištění zvířat
- Malé: (5x) – PN: Obhospodařování půdy a pěstování vybraných plodin
- (2x) – PN: Úhrada nákladů na dojnice a zemědělské půdy
- (2x) – FN: Dotace na investiční úvěry

- Střední: (2x) – PN: Greening
- (2x) – PN: Podpora chovu skotu a prasat
 - (3x) – PN: Provozní zemědělské dotace SAPS
 - (2x) – PN: Rostlinná a živočišná výroba a zelený bonus
 - (3x) – PN: Program antivírus na mzdové náklady
 - (2x) – PN: Aplikovaný výzkum
 - (2x) – PN: Zelený bonus
 - (2x) – PN: Platba na plochu
 - (1x) – FN: Dotace na pojištění
- Velké: (1x) – PN: Provozní dotace dle pravidel podání pro jednotnou žádost (neuveďeno konkrétně)
- (1x) – PN: Materiálové úspory
 - (1x) – PN: Ošetřování travních porostů, ekologické zemědělství

V rámci provozních dotací byly nejvíce čerpány u středních ú.j. finanční prostředky na program antivírus, provozní zemědělské dotace na SAPS a na platby na plochu. U malých společností byly nejvíce čerpány provozní dotace na platbu na plochu, z toho vyplývá, že je plocha v zemědělství nejvíce ohrožená část.

3.2. otázka: Rozdělení respondentů dle výsledků dotazníkového šetření k otázce, od koho dotaci na náklady čerpají

Tato otázka byla rozdělena do pěti úrovní dle jednotlivých čerpaných částek dotací (0-5 mil., 6-10 mil., 11-15 mil., 16-25 mil., 26-90 mil.), která poté byla formulována podle jednotlivých kategorií účetních jednotek.

Tabulka 4- Zobrazení dotací v rámci úrovní/částek čerpaných dotací

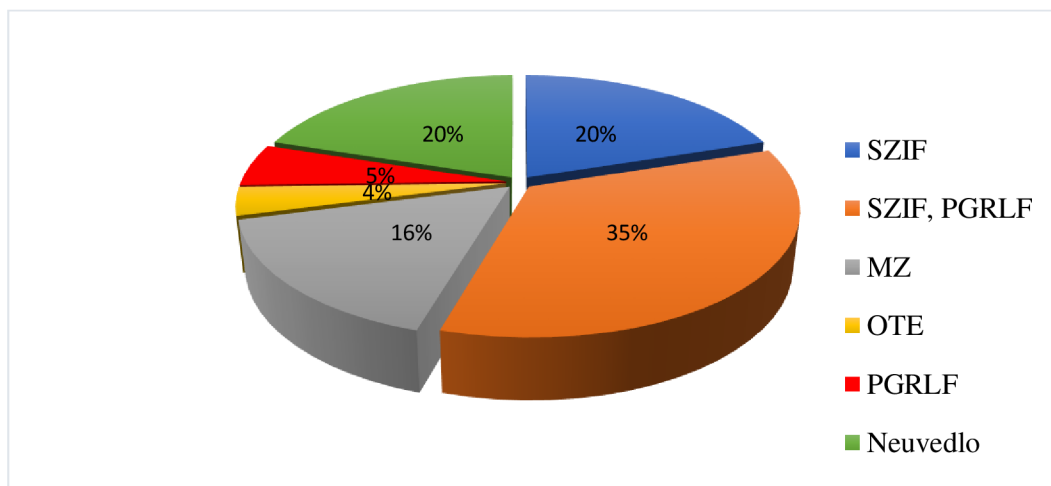
Úrovně	První	Druhá	Třetí	Čtvrtá	Pátá
Částka dotace	0–5 mil.	6–10 mil.	11–15 mil.	16–25 mil.	26–90 mil.
Četnost respondentů	7	10	4	9	4
z toho účetní jednotky:					
Mikro	0 resp.	2 resp.	0 resp.	0 resp.	0 resp.
Malé	5 resp.	3 resp.	2 resp.	2 resp.	0 resp.
Velké	0 resp.	1 resp.	0 resp.	1 resp.	0 resp.
Střední	2 resp.	4 resp.	2 resp.	6 resp.	4 resp.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka znázorňovala jednotlivé úrovně a v nich celkový počet zastoupených účetních jednotek, první úroveň v částce 0-5 mil. Kč byla čerpána 7 respondenty, což tvořilo 5 malých ú.j. a dvě střední. Druhá úroveň 6-10 mil. Kč byla zvolena 10 respondenty, což reprezentovaly 2 mikro, 3 malé, 4 střední a 1 velká ú.j. Třetí úroveň v částce 11-15 mil. Kč byla čerpána 4 respondenty (2 malé a 2 střední ú.j.) Čtvrtou úroveň zvolilo 9 respondentů (2 malé, 6 středních, 1 velká ú.j.) Poslední úroveň 26-90 mil. Kč reprezentovali 4 respondenti (4 střední ú.j.).

Z výsledků je zřejmé, že nejvíce zastoupených dotací na úhradu nákladů čerpaly z celkového počtu 34 respondentů středně velké účetní jednotky, kladně jich odpovědělo 18 (52,94 %), nejvíce ve škále 16–25 mil. Kč a 26-90 mil Kč, na druhém místě se umístily malé účetní jednotky 12 (35,30 %), nejčastěji ve škále 0-5 mil. Kč a 6-10 mil. Kč. Mikro a velké účetní jednotky měly v počtu odpovědí stejně, tedy 2, což bylo 5,88 % pro každou. Mikro účetní jednotky se pohybovaly ve škále 0-10 mil Kč, velké účetní jednotky nejvíce získávají dotace ve škále 15-25 mil Kč. Pátou úroveň v hodnotě získaných dotací 26–90 mil. Kč obsazují středně velké účetní jednotky, které v ČR mají největší podíl na hospodářství v zemědělství.

3.3 otázka: Rozdělení respondentů dle výsledků dotazníkového šetření k otázce, od koho dotaci získávají

Graf 3 - Od koho dotace získáváte?

Zdroj: Vlastní zpracování

Zjištěné výsledky z průzkumné otázky č. 3.3 tedy informovaly o tom, jakým způsobem nejpočetněji účetní jednotky dotace získávají. SZIF spolu s PGRLF preferuje 19 respondentů, z toho 5 malých a 14 středních (35 %), samotné SZIF 11 z toho 3 mikro, 7 středních a 1 velké (20 %), MZE – Ministerstvo zemědělství 9 odpovědí, z toho 3 mikro,

2 malé a 4 střední (16 %), OTE 2 střední ú.j. (4 %), zbytek neuvedly (20 %). Z toho vyplývá, že nejnavštěvovanější portál byl Státní zemědělský intervenční fond.

3.4otázka: Rozdělení respondentů dle periody čerpání dotací (v %)

Velikost účetní jednotky	Četnosti odpovědí
Mikro	10
1 x ročně	7
2 x ročně	1
jiné	2
Malé	12
1 x ročně	5
2 x ročně	3
čtvrtletně	2
jiné	2
Střední	28
1 x ročně	14
2 x ročně	4
jiné	10
Velké	5
1 x ročně	4
2 x ročně	1
Celkový součet	55

Tabulka 5- V jaké periodě dotace získáváte?

Zdroj: Vlastní zpracování

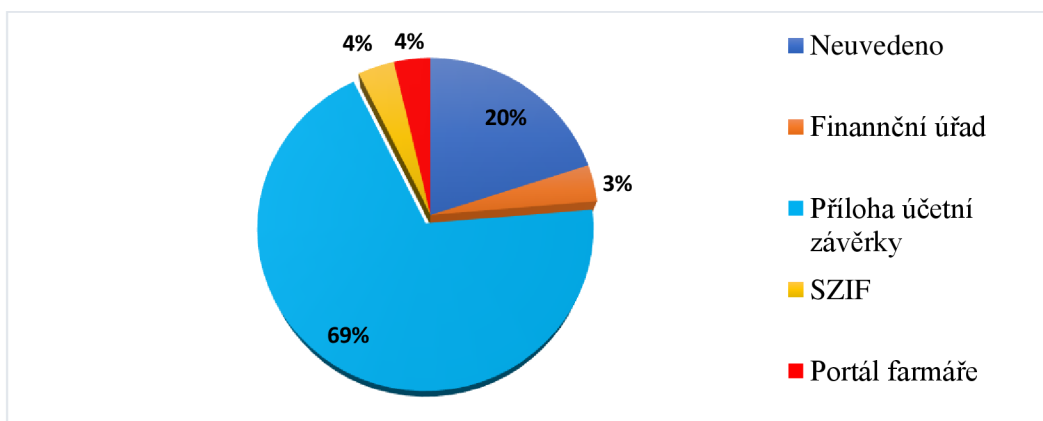
V tabulce bylo zaznamenáno, v jaké periodě jednotlivé zemědělské podniky dotace (provozní nebo finanční) čerpaly. Výsledky zobrazily, že dotace na úhradu nákladů čerpalo:

- 1 x ročně zvolilo 30 respondentů (55 %) – z toho 7 mikro, 5 malých, 14 středních, 4 velkých ú.j.
- 2 x ročně odpovědělo 9 respondentů (16 %) – z toho 1 mikro, 3 malé, 4 střední, 1 velká ú.j.
- čtvrtletně 2 malé ú.j. (4 %)
- odpověď jiné zvolilo 14 respondentů (25 %) – z toho 2 mikro, 2 malé, 10 středních, zde nebyly uvedeny konkrétní odpovědi

Nejužívanější způsob odpovědi byl 1 x ročně, to vede k závěru, že dotace jsou natolik složité a propracovaný proces, že je velmi těžké dotaci získat vícekrát za rok. V porovnání střední účetní jednotky nejvíce odpověděly u ukazatele Jiné (tedy u jiného

způsobu čerpání dotací), kolem 10, ty ale dle dotazníku nebyly dál konkrétně specifikovány.

3.5 otázka: Rozdělení respondentů dle výsledků dotazníkového šetření k otázce, kam informace o dotacích reportují/zveřejňují (v %)

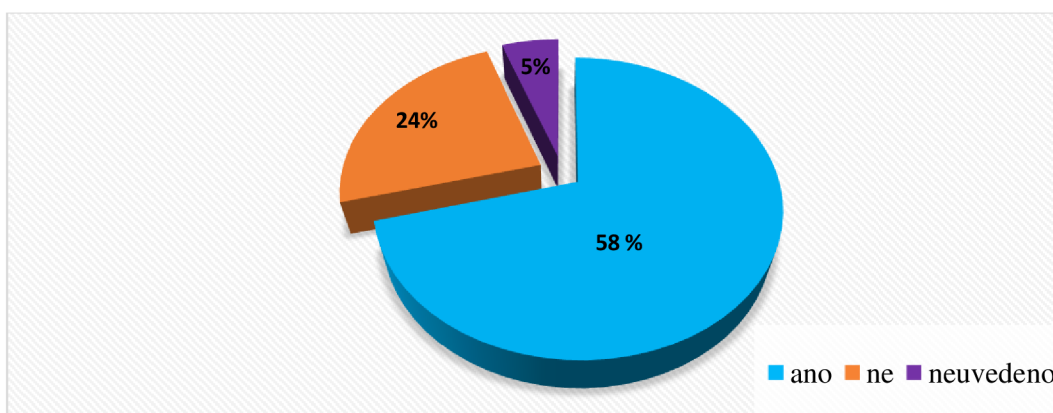

Graf 4- Kam informace o této dotaci reportujete/ zveřejňujete?

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č.6 byla znázorněna jednotlivá místa, kam účetní jednotky mohou zveřejňovat své schválené a získané dotace. V největším zastoupení 38 účetních jednotek (69 %) zveřejnilo dotace v příloze účetní závěrky, z toho uvedlo 5 mikro, 5 malých, 20 středních a 8 velkých ú.j., dále SZIF – 2 střední ú.j. a Portál farmáře – 2 malé ú.j (4 % pro každého) a neuvedeno 11 (20 %). Na stránkách těchto portálů je přímo uloženo, kam se jednotlivé výkazy ukládají a kde se zveřejňují.

4.otázka zní: Rozdělení respondentů dle výsledků dotazníkového šetření k otázce, zda čerpá společnost dotace na pořízení majetku

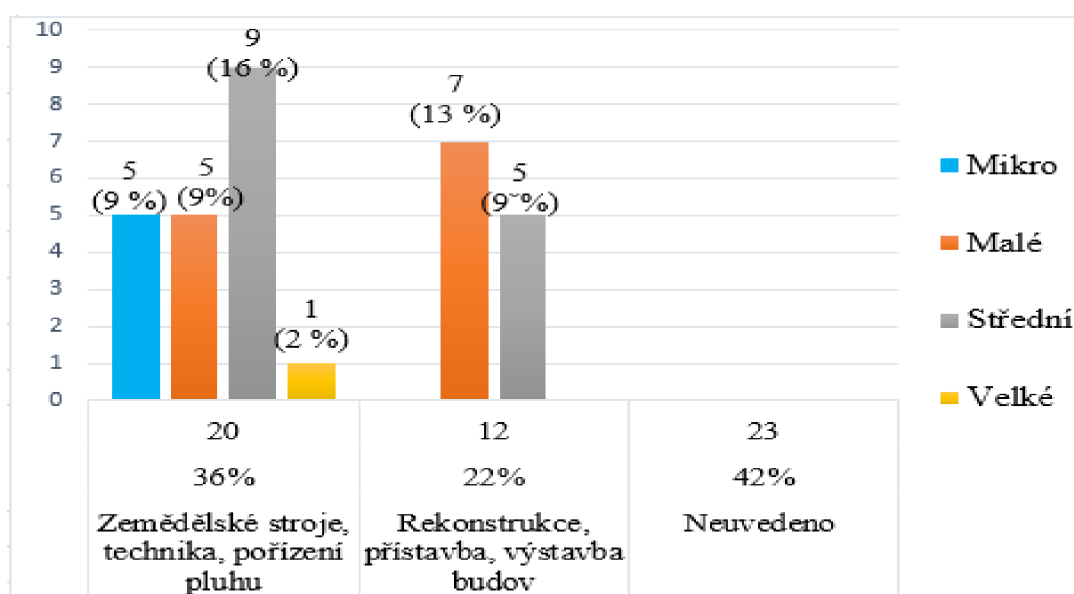

Graf 5 - Čerpá Vaše společnost dotace na pořízení majetku?

Zdroj: vlastní zpracování

Graf zaznamenal odpovědi, kde více než 32 (58 %) bylo zaznamenáno kladných, tedy to, že pobírají dotace na pořízení majetku, 20 respondentů (36 %) dotace nepobírají, neuvédno 3 (6 %). Dotace na pořízení majetku zvolilo V porovnání s dotacemi na úhradu nákladů jsou dotace na majetek více hlídány a musí prokázat svoji konkrétní účelovost.

4.1.otázka zní: Rozdělení respondentů dle výsledků dotazníkového šetření k otázce, na co konkrétně dotaci na pořízení majetku čerpají

Graf 6- Na co konkrétně dotace na pořízení majetku čerpáte?

Zdroj: vlastní zpracování?

Graf znázorňoval 2 nejpočetnější odpovědi, 20 respondentů (36 %) čerpalo dotace na zemědělské stroje a techniku, 12 respondentů (22 %) odpovědělo, že pobíralo dotace na rekonstrukci, přístavbu a výstavbu budov, 23 neuvédlo nic (42 %).

Tato otázka byla dále rozdělena dle velikosti účetních jednotek, na co konkrétně dotace na majetek pořizují. Nejčastější odpovědi:

Mikro: (2x) – Technologie a zpracování produkce

(3x) – Pořízení pluhu

Malé: (2x) – Dotace na stavbu dle projektu

(2x) – Výstavba odchovny prasat

(5x) – Nákup nového zemědělského stroje – traktor

(3x) – Přestavba stáje, mléčnice, močůvková jímka

Střední: (5x) – Dotace na stavbu nebo jejich rekonstrukci (neuvédno konkrétně)

(7x) – Dotace na zemědělské stroje

(2x) – Sklízecí vozík do skladů obilí

Velké: (1x) – Stavby hospodářských budov a technologií (neuvedeno konkrétně)

4.2. otázka zní: Rozdělení respondentů dle výsledků dotazníkového šetření k otázce, kolik dotací na pořízení majetku ročně čerpají

Z 55 respondentů 32 zvolilo kladnou odpověď (58 %), ne (27 %) 8 (15 %) neuvedlo nic. Tato otázka byla též rozdělena do 5 úrovní dle jednotlivých částek dotací (0-5 mil., 6-10 mil., 10-15 mil., 16-25 mil., 26-90 mil.), která poté byla formulována podle jednotlivých kategorií účetních jednotek.

Tabulka 6- Rozdělení úrovní v rámci úrovních/částek čerpaných dotací

Úrovně	První	Druhá	Třetí	Čtvrtá	Pátá
Roční částka všech získaných dotačních titulů (mil. Kč)	0–5	6–10	11–15	16–25	26–90
Četnost respondentů	21	7	1	1	2
z toho účetní jednotky:					
Mikro	2 resp.	0 resp.	0 resp.	0 resp.	0 resp.
Malé	7 resp.	3 resp.	1 resp.	1 resp.	0 resp.
Velké	0 resp.	0 resp.	0 resp.	0 resp.	2 resp.
Střední	12 resp.	4 resp.	0 resp.	0 resp.	0 resp.

Zdroj: Vlastní zpracování

První úroveň v částce 0-5 mil. Kč byla uvedena 21 respondenty (2 malé, 7 mikro, 12 střední), 6-10 mil. Kč byla zvolena sedmi (4 malé, 3 střední a 1 velká ú.j.). Třetí a čtvrtá úroveň byla vybrána jednou účetní jednotkou. Poslední úroveň 26-90 mil. Kč reprezentovali 2 respondenti (2 velké ú.j.).

Z výsledků bylo zřejmé, že nejvíce čerpaných finančních výpomocí na pořízení majetku v rámci 5 úrovních přijaly středně velké účetní jednotky 16 respondentů z 32 (50 %) nejvíce ve škále (0-5 mil. Kč), malé 12 (38 %), mikro 2 (6 %), velké 2 (6 %). Nejpočetněji účetní jednotky získaly dotace ve škále 0-5 mil. Kč., zde bylo nejvíce odpovědí. Dotace na pořízený majetek mají přísnější pravidla a jsou vždy určeny na konkrétní účel.

4.3 otázka: Rozdělení respondentů dle výsledků dotazníkového šetření k otázce, od koho dotaci na pořízení majetku získávají

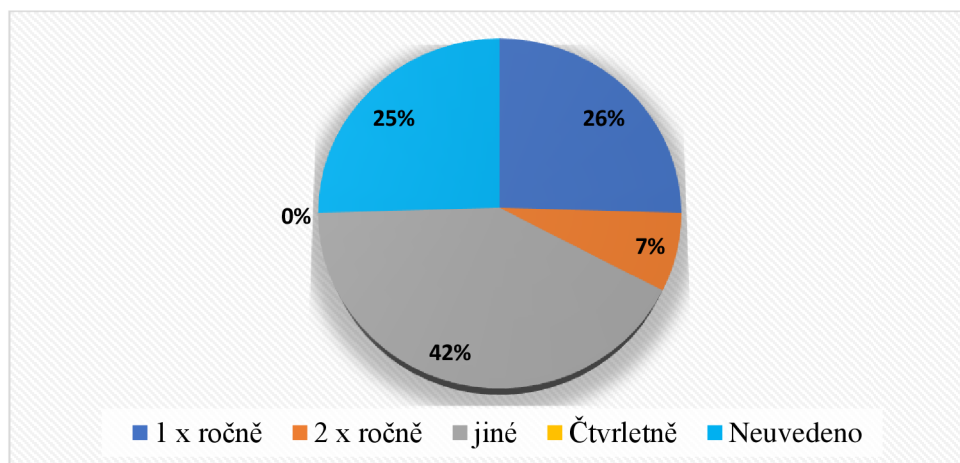
Tabulka 7- Nejužívanější fondy, od kterých účetní jednotky dotace získávají

Dotační titul/velikost účetní jednotky	Četnosti odpovědí
MZE (13 %)	7
Malé	1
Mikro	5
Střední	1
Velké	0
Neuvedeno (42 %)	23
(prázdné)	23
PGRLF (5 %)	3
Malé	0
Mikro	3
Střední	0
Velké	0
SZIF (16 %)	9
Malé	2
Mikro	2
Střední	4
Velké	1
SZIF, PGRLF (24 %)	13
Malé	3
Mikro	2
Střední	6
Velké	2
Celkový součet	55

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledky šetření sdělily, jakým způsobem účetní jednotky dotace získaly. SZIF spolu s PGRLF uvedlo 13 respondentů (24 %), samotné SZIF 9 (16 %), MZE – Ministerstvo zemědělství 7 (13 %), PGRLF 3 (5 %), zbytek účetní jednotky neuvedly (42 %). Z toho vyplývá, že nejužívanější portály byly Státní zemědělský intervenční fond a Podpůrný, garanční rolnický a lesnický fond, nejvíce byl využíván středními účetními jednotkami. Finanční prostředky z dotačního fondu PGRLF nejvíce získávají mikro ú.j. V rámci porovnání čerpaly nejvíce mikro ú.j. z MZE fondu.

4.4 otázka: Rozdělení respondentů dle periody čerpaných dotací

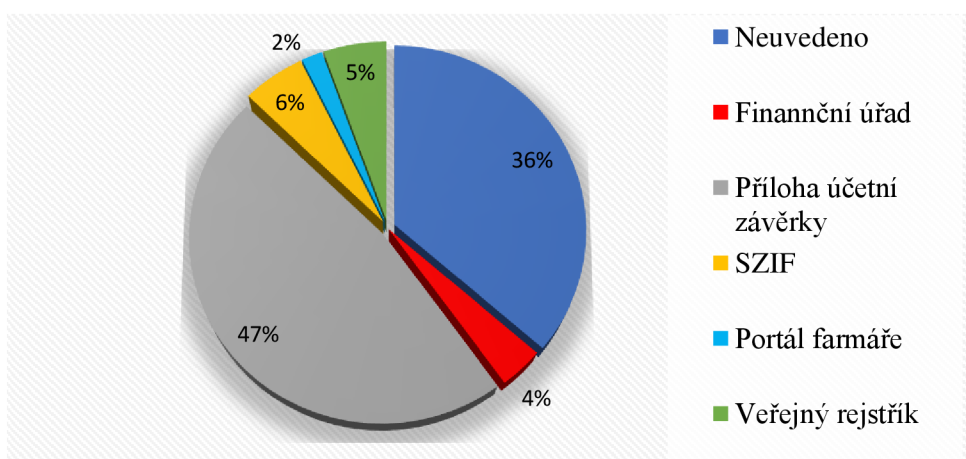

Graf 7 - V jaké periodě dotace čerpáte?

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatel toho, v jaké periodě byly dotace pro jednotlivé zemědělské podniky získávány. Z grafu plyne, že dotace na pořízení majetku čerpalo 1 x ročně (14 respondentů z toho 3 velké ú.j, 7 středních ú.j, 2 malé ú.j, 2 mikro ú.j (26 %), 2 x ročně (4 respondenti z toho 2 malé ú.j, 2 mikro ú.j. (7 %), čtvrtletně 0 %, jiné (14 respondentů – 42 %), neuvedeno (25 %). Nejpočetnější zastoupení odpovědí byly „Jiné“ to ovšem účetní jednotky nekonkretizovaly.

4.5 otázka: Rozdělení respondentů dle výsledků dotazníkového šetření k otázce, kam informace o dotacích reportují/zveřejňují (v %)

Graf 8 - Kam dotace na pořízení majetku zveřejňuje/ reportujete?

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu byly analyzovány jednotlivé portály (prostředky), kam účetní jednotky mohou zveřejňovat své dotace. V největším zastoupení 26 (47 %) zveřejňují dotace

v příloze účetní závěrky z toho 8 mikro, 5 malých, 5 středních a dvě velké, dále SZIF 3 střední ú.j. (6 %), Portál farmáře 1 malá ú.j. (2 %) a neuvedeno 20 (36 %). Na stránkách těchto portálů je přímo uloženo, kam tyto data reportovat. Zároveň příloha účetní jednotky je nedílnou součástí účetních výkazů, ve které má každá společnost povinnost důkladně popisovat získané dotace.

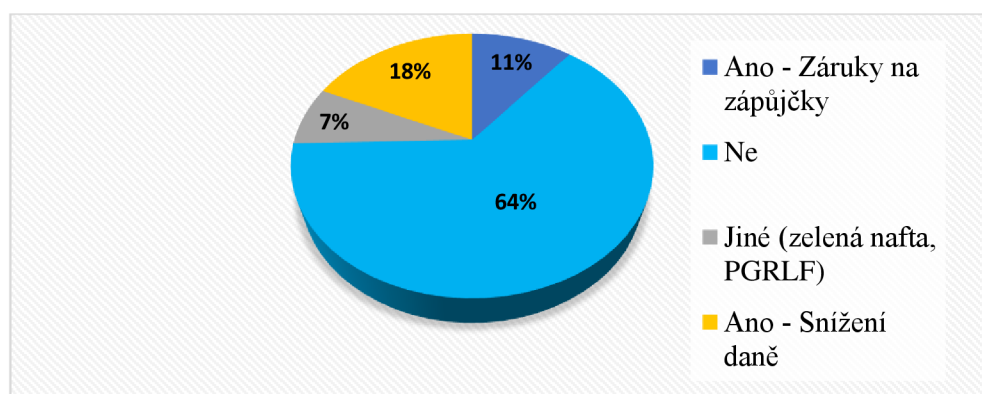
Tabulka 8 – Odpovědi nejužívanějších portálů v rámci kategorií účetních jednotek

Odpovědi	Četnosti respondentů	Mikro	Malé	Střední	Velké
Finanční úřad	2	1	1	0	0
Neuvedeno	20	X	X	X	X
Portál farmáře	1	1	0	0	0
Příloha účetní závěrky	26	5	6	11	4
SZIF	3	1	0	2	0
Veřejný rejstřík	3	1	0	2	0
Instituce/veřejný rejstřík	55				

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce byly dále doplněny odpovědi z grafu č. 10, které byly navíc rozděleny podle kategorie účetních jednotek. Finanční úřad využila ke zveřejnění dotací mikro a malá účetní jednotka. Portál farmáře použila pouze jedna mikro účetní jednotka z dotazovaných. Přílohu účetní závěrky využívaly nejvíce střední společnosti, mají největší zastoupení. SZIF a Veřejný rejstřík využily k reportu mikro a střední účetní jednotky stejně. Co se týče veřejného rejstříku, všechny účetní jednotky mají povinnost uvádět dotace, které v daném roce přijaly v příloze účetní jednotky, jelikož účetnictví by mělo vykazovat pravdivé a poctivé zobrazení o skutečnosti.

5 otázka: Rozdělení respondentů dle výsledků dotazníkového šetření k otázce, zda čerpá účetní jednotka v souvislosti s podnikatelskou činností ještě další nepeněžní podpory

Graf 9 - Čerpáte v souvislosti s Vaší podnikatelskou činností ještě další nepeněžní podpory?

Zdroj: vlastní zpracování

Na otázku v tomto počtu zareagovaly zemědělské subjekty takto: ano 16 (29 %), ne 35 (64 %), jiné 4 (7 %). Z toho ano – záruky na zápůjčky 6 (11 %), ano – snížení daně 10 (18 %). Nejvíce tedy účetní jednotky využívají nepeněžní podpory v souvislosti se snížením daně, tedy za odvody sociálního pojištění, které odevzdávají finančnímu úřadu.

4.1.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Celkem bylo k dispozici pro zpracování 55 vyplněných dotazníků od vybraných zemědělských společností různé velikosti z celé České republiky. Výsledky byly zpracovány do grafické podoby a následně popsány, které následně pro jejich detailnější přehlednost byly vyhodnoceny graficky a doplněny komentáři. Na první otázku, kde byly znázorněny odpovědi vybraných účetních jednotek rozdělených dle velikosti (na mikro, malé, střední, velké), bylo nejvíce zastoupeno 51 % středně velkých účetních jednotek, dále malé účetní, které tvoří 33 %, mikro 10 % a velké 6 %. Dle dotazníku bylo zřejmé, že velkých účetních jednotek v České republice je opravdu málo. Většinou se jednalo o účetní jednotky konsolidované. Na druhou otázku odpovědělo 0 % respondentů, z toho vyplynulo, že každá zemědělská společnost ví dle účetních výkazů, jak velkou účetní jednotku charakterizují. Z dotazníku vyplynulo, že dotace pobíralo více než 82 % z dotazovaných. Největší část tvořily provozní náklady nejvíce na provozní náklady (54 %), tedy na rostlinnou a živočišnou výrobu, zelený bonus či program antivirus. Nejvíce byly získávány finanční výpomoci v korunové škále 6-10 mil. Kč.

Nejužívanější dotační fondy na úhradu nákladů nebo pořízení majetku byly od SZIF spolu s PGRLF. SZIF je jedním z nejužívanějších portálů v České republice v oblasti zemědělství, je charakterizován nejprehlednějším způsobem procesu získání dotací. Z výsledku analýz dále vyplynulo, že nejvíce účetních jednotek v obou typech dotací čerpá finanční výpomoci 1 x ročně, to může být vysvětleno v závislosti se splněním podmínek, což je závislé na splnění podmínek, které souvisí se schválením dotace. Je velice náročné získat alespoň jednu dotaci ročně, jelikož jsou parametry k jejich splnění vysoko nastavené. Dále v největším zastoupení účetní jednotky zveřejňují dotace ve svých účetních výkazech, tedy v příloze účetní závěrky. Více než 71 % získalo dotace na pořízení majetku, nejvíce na zemědělské stroje a techniku, které jsou v zemědělství nedílnou součástí. Účetní jednotky nejčastěji získávaly a čerpaly dotace na pořízení majetku ve finanční škále 0-5 mil. Kč. Na otázku týkající se nepeněžních podpor zareagovalo přes 29 % respondentů, z toho nejvíce odpovídali, že pobíralo dotace na snížení daně.

4.2 Analýza dotací a jejich vlivu na výkaz zisku a ztráty

Cílem analýzy na vybraných zemědělských účetních jednotek (viz příloha č.10) bylo zjistit, jak veliký (%) podíl dotací v rámci jednotlivých položek ve výkazu zisku a ztráty mají. Dotace se zobrazují v účetním výkazu na dvou konkrétních účtech, tedy na účtu jiné provozní výnosy (648) a ostatní finanční výnosy (668). Vliv dotací byl měřen v souvislosti s čistými obratem účetní jednotky za účetní období 2020 a výsledkem hospodaření před zdaněním. Dále bylo šetřeno, jak velký celkový průměr, modus a medián mají na vybraných proměnných. V další části byly zjištěné hodnoty z první části analýzy, korelovány v rámci průměru, mediánu a modu dle kategorie účetních jednotek, které následně byly doplněny komentáři.

4.2.1 Šetření vlivu dotací na vybraných proměnných ve výkazu zisku a ztráty v závislosti na celkovém průměru, mediánu a modu

První část analýzy byla zaměřená na vybrané položky ve výkazech zisku a ztráty, kde na základě zjištěných dat z veřejného rejstříku od zemědělských společností byly dále zkoumány částky na účtu – Jiné provozní výnosy, účtu – Ostatní finanční výnosy, Obratu za období 2020 a Výsledku hospodaření před zdaněním. V další části bylo pracováno s těmito údaji, kde následně byly přepočítány v rámci podílu jednotlivých proměnných,

tedy na tyto čtyři ukazatele: podíl výsledku hospodaření na jiných provozních výnosech (%), podíl ostatních finančních výnosů na výsledku hospodaření v (%), podíl jiných provozních výnosů na obratu účetní jednotky (%), podíl ostatních finančních výnosů na obratu účetní jednotky (%). Navíc byly ukazatele pro přehlednost přepočítány celkovým průměrem, mediánem a modem. Hodnoty v tabulkách byly navíc rozděleny dle kategorie účetních jednotek.

Tabulka 9- Rozdělení mikro účetních jednotek a jejich vlivu dotací na vybrané položky ve výkazech zisku a ztráty

Název zemědělské společnosti	Účet jiné provozní výnosy (tis. Kč)	Účet Ostatní finanční výnosy (tis. Kč)	Obrat za období 2020 (tis. Kč)	Výsledek hospod. před zdaněním (tis. Kč)	Podíl jiných provozních výnosů na výsledku hospodaření (%)	Podíl ostatních finančních výnosů na výsledku hospodaření (%)	Podíl jiných provoz. výnosů na obratu účetní jednotky (%)	Podíl ostatních finančních výnosů na obratu účetní jednotky (%)
A, s. r.o.	10 691	13	38 383	4 709	227	0,3	27,0	0,03
B, a. s.	7 011	1 277	33 861	20 758	33	6,2	20,0	3,77
C, s. r.o.	12 224	3	76 556	3 045	401	0,9	16,1	0,01
D, s. r. o.	670	2	34 973	3 937	17	0,1	0,3	0,01
E, a. s.	4 038	602	13 936	708	570	0,9	0,6	4,32
F, s. r. o.	1 170	2	7 593	704	166	0,3	9,3	0,03
G, s. r. o.	6 963	1	18 615	2 202	316	0,1	37,4	0,01
H, s. r.o.	5 642	1	19 452	3 650	154	0,3	29,0	0,01
Ch, a. s.	6 805	22	32 704	6 286	108	0,4	20,4	0,07
Celkový průměr	6 135	214	30 675	4 676	215	1,1	17,0	0,92
Celkový medián	6 805	3	32 704	3 045	160	0,4	19,0	0,03
Celkový modus (zaokr. na celá čísla a desetinná místa)	7 000	2	X	X	X	0,3	20,0	0,01

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce byly uvedeny vybrané mikro účetní jednotky, na kterých bylo provedeno šetření a to: kolik účetní jednotky dostávají ročně dotací na provozní nebo finanční účel a jak silně ovlivňují výsledek hospodaření a obrat účetní jednotky. Mikro účetní jednotka průměrně ročně získala za rok 2020 dotace na provozní účel ve výši 6 135 tis. Kč, které ovlivňují její zisk 20 % a obrat 76 %. Finanční podpory na finanční účel ročně čerpá ve výši 214 tis. Kč, které tvoří 0,07 % jejího zisku a 4,6 % jejího obratu. Dohromady tedy

účetní jednotka získala dotace ve výši 6 349 tis. Kč. Nejčastěji čerpaná dotace na jiné provozní výnosy zaokrouhlená na celá čísla byla díky modu zjištěna ve výši 7 000 tis. Kč, což bylo v porovnání s malou účetní jednotkou o 8 000 tis. Kč méně.

Dále byl proveden výzkum, který zahrnoval výpočet průměru, modu a mediánu, na výsledku hospodaření před zdaněním, obratu účetní jednotky, podílu jiných provozních výnosů na výsledku hospodaření před zdaněním, podílu ostatních finančních výnosů na výsledku hospodaření atd. Ukazatel podílu jiných provozních výnosů na výsledku hospodaření před zdaněním (%) celkově zobrazoval nejvyšší hodnoty jak u průměru 215 %, tak v mediánu 160 %. Z toho vyplynulo, že jiné provozní výnosy v průměru ovlivnily kladný výsledek hospodaření o 2 x tolik, co následně i vedlo k lepší výkonnosti účetních jednotek.

Tabulka 10 - Rozdělení malých účetních jednotek a jejich vlivu dotací na vybrané položky ve výkazech zisku a ztráty

Název zemědělské společnosti	Účet jiné provozní výnosy (tis. Kč)	Účet Ostatní finanční výnosy (tis. Kč)	Obrat za období 2020 (tis. Kč)	Výsledek hospodaření před zdaněním (tis. Kč)	Podíl jiných provoz. výnosů na výsl. hospodaření (%)	Podíl ostat. fin. výnosů na výsl. hospodaření (%)	Podíl jiných prov. výnos. na obratu (%)	Podíl ostatních fin. výnosů na obratu účetní jednotky (%)
A, s. r. o.	5 531	487	34 522	2 493	221	19,0	16,0	1,14
B, a. s.	11 981	2	33 345	8 050	148	0,2	35,0	0,01
C, s. r. o.	5 702	47	23 275	2 029	281	2,3	24,5	0,20
D, s. r. o.	13 375	30	66 801	2 966	450	1,0	20,3	0,04
E, a. s.	14 777	761	20 150	5 612	263	13,0	73,0	3,77
F, s. r. o.	7 721	21	22 219	6 600	116	0,3	34,8	0,09
G, s. r. o.	19 880	8	50 015	2 405	826	0,3	39,0	0,02
H, s. r. o.	21 455	2 078	100 510	5 973	359	34,0	21,3	2,07
Ch, a. s.	15 022	142	41 017	2 157	696	0,1	36,0	0,35
I, a. s.	20 310	87	86 283	2 821	719	3,1	23,5	0,10
J, a. s.	2 882	2	62 078	2 708	106	0,1	4,6	0,01
K, a. s.	15 505	1	73 057	1 820	851	0,1	21,2	0,00
L, s. r. o.	23 986	5	70 140	8 718	275	0,1	34,2	0,01
M, a. s.	9 219	324	73 771	3 606	255	9,0	0,0	0,43
N, a. s.	11 387	28	72 017	6 970	163	0,4	15,8	0,04
O, s. r. o.	13 018	101	64 742	10 738	121	0,9	20,1	0,94
P, a. s.	9 297	57	45 990	2 322	400	2,5	20,2	0,12
Celkový průměr	13 015	131	55 302	4 635	368	5,1	25,9	0,55

Celkový medián (%)	13 018	39	62 078	3 286	275	0,9	21,3	0,10
Celkový modus (zaokr. na celá čísla a desetinná místa v %)	15 000	2	73 000	2 000	X	0,1	20,0	0,10

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky bylo zřejmé, že malá účetní jednotka průměrně ročně získala dotace za rok 2020 ve výši 13 255 tis. Kč, které tvořil 25 % na jejím zisku a 23 % na jejím obratu, v porovnání s mikro účetní jednotkou to bylo v průměru ve velikosti čerpaných dotací o 6 906 tis. Kč více. Dále byl v rámci korelaci zjištěn rozdíl u mikro účetní jednotky, kde v průměru výsledek hospodaření před zdaněním byl o 4,93 % větší a obratu účetní jednotky o 4,93 % menší než u malé účetní jednotky.

V průměru malá účetní jednotka získala dotace na provozní účel ve výši 13 015 tis. Kč a na finanční účel ve výši 240 tis. Kč. Celkový medián vykazoval u výsledku hospodaření před zdaněním částku 3 286 tis. Kč., což je o 241 tis. Kč více než u mikro účetní jednotky. Oproti mikro účetní jednotce, ukazatel podílu ostatních finančních výnosů na výsledku hospodaření analyzoval hodnoty o 4 % větší. Dále výzkum zobrazil nejvyšší hodnoty ve sloupci podílu jiných provozních výnosů na výsledku hospodaření před zdaněním, kde byl celkový medián 275 %, průměr tvořil 368 %, dotace na provozní účel tak zlepšily výsledek hospodaření o 3x tolik.

Tabulka 11- Rozdělení středních účetních jednotek a jejich vlivu dotací na vybrané položky ve výkazech zisků a ztráty

Název zemědělské společnosti	Účet jiné provozní výnosy (tis. Kč)	Účet Ostatní finanční výnosy (tis. Kč)	Obrat za období 2020 (tis. Kč)	Výsledek hosp. před zdaněním (tis. Kč)	Podíl výsled. hosp. na jiných provoz. výnos (%)	Podíl ostat. fin. výnosů na výsled. hosp. (%)	Podíl jiných provoz. výnosů na obratu ú.j. (%)	Podíl ostat. fin. výnosů na obratu ú.j. (%)
A, s. r. o.	40 137	1 267	126 165	22 224	180	5,7	31,8	1,00
B, a. s.	26 947	789	143 072	14 854	181	18,8	18,1	0,50
C, s. r. o.	29 450	19	262 788	3 177	926	0,6	11,2	0,01
D, s. r. o.	33 140	317	139 577	6 169	537	5,1	23,7	0,22
E, a. s.	41 919	1	264 912	11 700	358	0,0	15,8	0,01
F, s. r. o.	16 500	2 028	424 750	13 708	120	14,7	3,9	0,57
G, a. s.	64 524	544	379 712	40 892	157	1,3	16,9	0,14
H, s. r. o.	31 906	129	180 906	3 254	980	36,4	17,6	0,07
Ch, a. s.	662	3 032	386 963	17 994	4	16,8	0,2	0,78
I, a. s.	34 300	112	173 251	9 335	367	1,2	19,8	0,06
J, s. r. o.	3 232	50	433 536	3 194	101	1,7	0,8	0,01
K, a. s.	24 966	10	175 399	11 854	210	0,0	14,2	0,01
L, s. r. o.	38 540	257	339 501	15 348	251	1,5	11,4	0,09
M, a. s.	42 785	466	138 461	10 861	393	4,3	30,9	0,33
N, s. r. o.	29 229	72	150 872	19 369	150	0,4	19,4	0,05
Celkový průměr (%)	30 549	606	247 991	12 996	328	7,2	15,7	0,26
Celkový medián (%)	31 906	257	180 906	11 854	210	1,7	16,9	0,09
Celkový modus (%)	30 000	X	X	X	X	1,7	X	0,01

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka zobrazila, že střední účetní jednotka v průměru získala dotace ve výši 31 155 tis. Kč, z toho na provozní náklady ve výši 30 549 tis. Kč a na finanční náklady ve výši 606 tis. Kč. Celkově dotace tvořily na zisku 42 % a na obratu 13 %. Celkový medián byl o 25 101 tis. Kč větší než u mikro účetní jednotky. V porovnání s malou účetní jednotkou, střední účetní jednotka získala dotace v průměru o 17 534 tis. Kč vyšší, což se následně zobrazilo i na výsledku hospodaření před zdaněním, který byl o 17 % navýšen, a na obratu účetní jednotky, který byl o 10 % snížen.

Tabulka dále analyzovala, že ukazatel podílu jiných provozních výnosů v průměru zobrazoval na výsledku hospodaření okolo 113 % víc než u mikro ú.j. a u ostatních finančních výnosů na výsledku hospodaření v průměru okolo 2,1 % víc než u malé ú.j. Dále jiné provozní výnosy tvořily na obratu účetní jednotky za kalendářní období v průměru 15,7 % a ostatní finanční

výnosy na obratu účetní jednotky v průměru okolo 0,25 %. Výsledek hospodaření je tak silně závislý na čerpaných dotacích, byl tak o 3 x více navýšen než bez absence dotací. Ze všech měřených ukazatelů, ukazatel podílu výsledku hospodaření na jiných provozních výnosech vykazoval nejvyšší hodnoty v mediánu 210 % a v průměru 328 %.

Tabulka 12- Rozdělení velkých účetních jednotek a jejich vlivu dotací na vybrané položky ve výkazech zisku a ztráty

Název zemědělské společnosti	Účet jiné provozní výnosy (tis. Kč)	Účet Ostatní finanční výnosy (tis. Kč)	Obrat za období 2020 (tis. Kč)	Výsledek hosp. před zdaněním (tis. Kč)	Podíl výsled. hosp. na jiných provoz. z. výnosech (%)	Podíl ostat. fin. výnosů na výsled. hosp. (%)	Podíl jiných prov. výnosů na obratu ú.j. (%)	Podíl ostat. fin. výnosů na obratu ú.j. (%)
A, s. r. o.	82 998	1 399	4 552 974	90 015	92	1,5	1,8	0,03
B, a. s.	48 571	3 046	694 460	5 005	970	60,8	7,0	0,44
C, s. r. o.	63 675	23 700	5 580 933	75 628	84	31,0	1,1	0,42
D, s. r. o.	34 456	131 730	7 465 213	131 014	26	99,4	0,5	1,76
Celkový průměr (%)	57 425	39 969	4 573 395	75 416	293	48,2	2,6	0,66
Celkový medián (%)	56 123	13 373	5 066 954	82 882	88	45,9	1,5	0,43
Celkový modus (%)	X	X	X	X	X	X	X	0,40

Zdroj: vlastní zpracování

Velká účetní jednotka v průměru ročně čerpala dotace okolo 97 394 tis. Kč, z toho 57 425 tis. Kč na provozní dotace a 39 969 tis. Kč na finanční dotace. Celkově tak dotace tvořily na zisku 74 % a na obratu 1,3 %. V porovnání se střední účetní jednotkou dotace na zisku byly o 32 % větší a obrat účetní jednotky o 11,7 % menší. Dotace mají malý vliv na obratu účetní jednotky, jelikož obrat je natolik veliký, že na něm tvoří malou část. Naopak výsledek hospodaření před zdaněním pokrývají z velké části právě dotace. Z toho vyplývá, že čím větší účetní jednotka, tím větší potřeba čerpaných dotací.

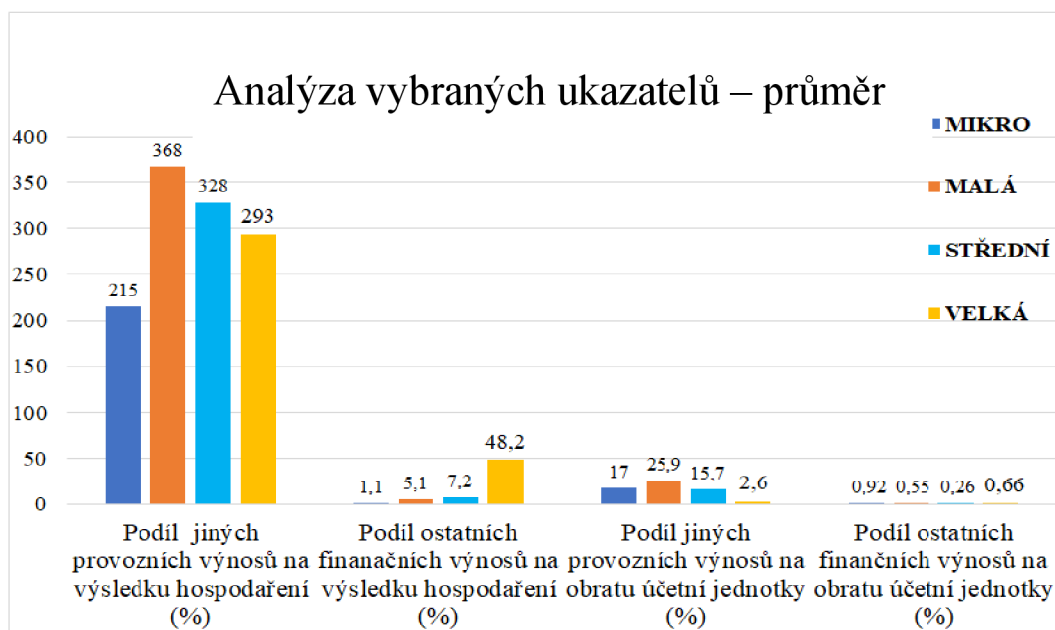
Tabulka zobrazila velké účetní jednotky, které dle vlastního šetření v průměru vykázaly nejvyšší částky v rámci účtu – ostatní finanční výnosy ze všech účetních jednotek. Z toho dále vyplynulo, že i podíl ostatních finančních výnosů na výsledku hospodaření byl vyšší, v průměru tvořen 48,2 %, což bylo v průměru o 41 % více než u středních subjektů. Výše dotací tak silně koreluje s velikostí podniku. Nejnižší hodnota mediánu se nacházela ve sloupci podílu ostatních finančních výnosů na obratu účetní

jednotky. Ukazatel podílu jiných provozních výnosů na výsledku hospodaření před zdaněním byl v průměru okolo 293 %, dotace tak ovlivnily výsledek hospodaření o 3 x tolik. Celkový modus byl zjištěn pouze u ukazatele podílu ostatních finančních výnosů na obratu účetní jednotky, tedy 0,40 %.

4.2.2 Porovnání vybraných ukazatelů v rámci průměru, mediánu a modu

V druhé části analýzy, bylo pracováno s hodnotami z tabulek 9-12 a to s hodnotami z celkového průměru, mediánu a modu na vybraných ukazatelích podílu jiných provozních výnosů na výsledku hospodaření, podílu ostatních finančních výnosů na výsledku hospodaření, podílu jiných provozních výnosů na obratu účetní jednotky, podílu ostatních finančních výnosů na obratu účetní jednotky. Zjištěné informace tak z první části analýzy byly dále korelovány z hlediska velikosti účetní jednotky spolu s průměrem, mediánem a modem.

Tabulka 13- Vybrané ukazatele v závislosti na průměru

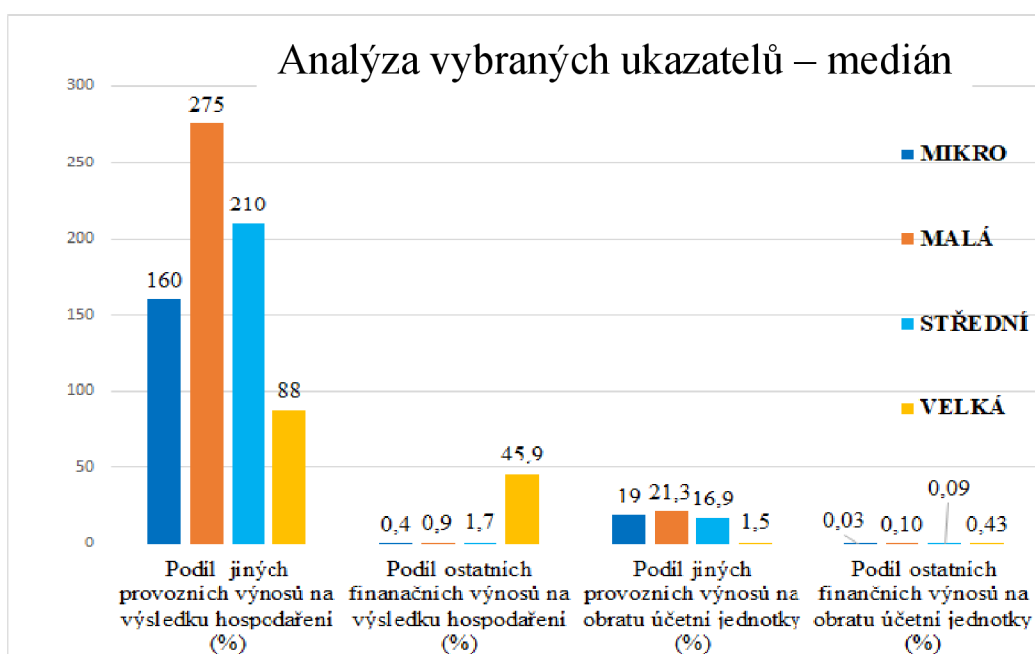

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce byl zjišťován celkový průměr u vybraných ukazatelů dle velikosti účetní jednotky (seznam zemědělských společností viz příloha č. 10). Tabulka zobrazila, že největší průměr vykázaly malé účetní jednotky u ukazatele podílu jiných provozních výnosů na výsledku hospodaření, v porovnání s mikro ú. j. je to o více než 153 %. Dotace na finanční účely byly zveřejněny i dotovány nejvíce u velkých účetních jednotek, v

komparaci se středními účetními jednotkami je to o cca 41 % více. Výsledek hospodaření je tak silně ovlivněn dotacemi na provozní účely na účtu jiné provozní výnosy. Průměr v rámci ukazatele podílu jiných provozních výnosů na obratu účetní jednotky vykazovaly vysoké hodnoty malé účetní jednotky, oproti velké účetní jednotce je to o více jak 23,3 %, je to dáno tím, že velké účetní jednotky mají o dost větší obrat oproti malé účetní jednotce, proto i průměr je nižší, dotace tak zabírají malou část na obratu účetní jednotky. Podíl ostatních finančních výnosů na obratu účetní jednotky udává v průměru nižší hodnoty nežli na podílu provozních výnosů na obratu účetní jednotky, z čehož vyplývá, že dotace na finanční výnosy na obratu mají malou závislost.

Tabulka 14- Vybrané ukazatele v závislosti na mediánu

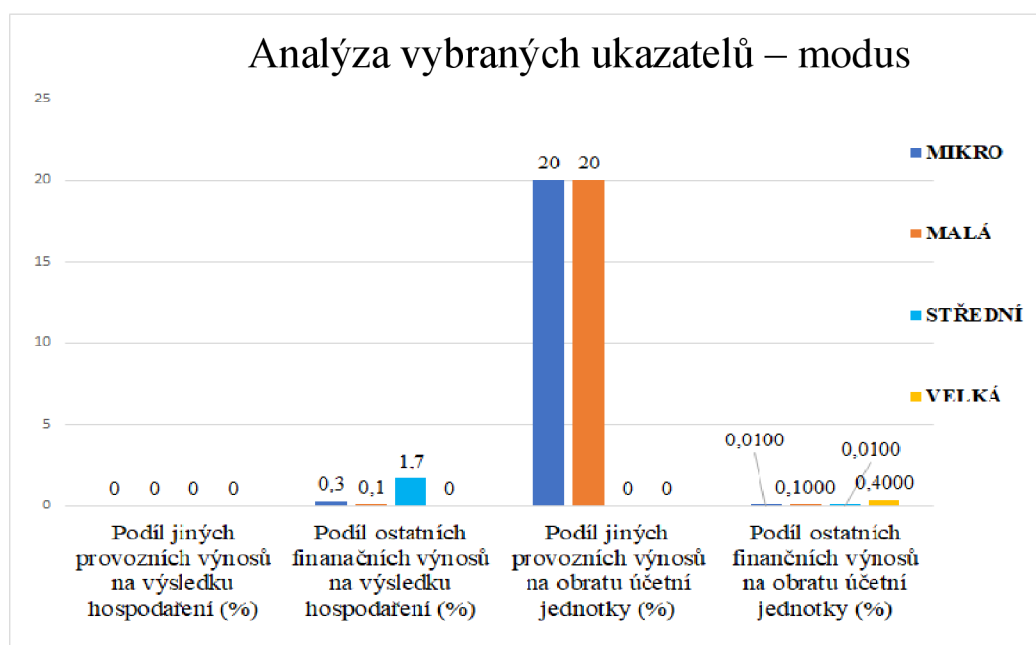

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce byl analyzován celkový medián u vybraných ukazatelů dle velikosti účetní jednotky. U ukazatele podílu jiných provozních výnosů na výsledku hospodaření vykazovaly z hlediska mediánu nejvyšší hodnoty malé účetní jednotky, v porovnání se středními je to o cca 65 % více. Podíl ostatních finančních výnosů na výsledku hospodaření extrémně převýšily velké účetní jednotky okolo 45,9 %, což je v porovnání se středními o cca 44,2 %. Naopak u podílu jiných provozních výnosů na obratu účetní jednotky zobrazily velké účetní jednotky nejnižší hodnoty, proti mikro ú.j. je to o 17,5 % méně. Opět je to dáno velikostí obratu. Podíl ostatních finančních výnosů na obratu účetní jednotky vykazoval okolo 0,03-0,43 %, kde malé účetní jednotky měly okolo 0,03 %.

V porovnání celkového mediánu a průměru, průměr na ukazateli podílu jiných provozních výnosů na výsledku hospodaření u středních účetních jednotek analyzoval vyšší hodnoty cca o 118 % větší než u mediánu. Velké účetní jednotky v průměru na podílu ostatních finančních výnosů na výsledku hospodaření ukázaly oproti výsledkům z mediánu vyšší hodnoty cca o 2,3 %. Mikro účetní jednotky na podílu jiných provozních výnosů na obratu účetní jednotky u hodnot z průměru vykazovaly nižší hodnoty než u mediánu, cca o 2 %. Z porovnání vyplývá, že metoda průměru měla celkově vyšší hodnoty na vybraných ukazatelích než u mediánu.

Tabulka 15- Vybrané ukazatele v závislosti na modu

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky bylo zřejmé, že modus u ukazatele podílu jiných provozních výnosů na výsledku hospodaření nebyl zjištěn, hodnoty z šetření se neshodovaly. Největší modus vykazaly středně velké společnosti na podílu ostatních finančních výnosů na výsledku hospodaření okolo 1,7 %, v porovnání s malou účetní jednotkou je to o cca 1,4 % více. Modus u ukazatele podílu jiných provozních výnosů na obratu účetní jednotky byl zjištěn ve stejné výši u mikro a malých účetních jednotek, u středních a velkých účetních jednotek modus nebyl zjištěn, z nedostatku počtu vybraných účetních jednotek nebyly částky shodné.

Na základě korelace hodnot z celkového modu, mediánu a průměr, modus vykazoval vyšší hodnoty u ukazatele podílu jiných finančních výnosů na obratu účetní jednotky u mikro účetních jednotek o více jak 3 % než u hodnot z průměru. Střední účetní jednotky v modu u ukazatele podílu ostatních finančních výnosů na výsledku hospodaření zobrazily o 5,5 % méně než v průměru.

4.3 Ověření závislosti mezi dotacemi a výsledkem hospodaření před zdaněním

V této části byla zkoumaná závislost mezi dotacemi a výsledkem hospodaření před zdaněním formou metodou jednoduché lineární regrese na vybraných 45 společnostech a z jejich dostupných výkazů zisku a ztráty. V první části byla měřena závislost mezi výsledkem hospodaření před zdaněním účetních jednotek a podílem ostatních finančních výnosů na výsledku hospodaření před zdaněním, kde byla změřena síla závislosti 0,2, tedy slabá závislost. V druhé části měření závislosti mezi výsledkem hospodaření před zdaněním a podílem výsledku hospodaření na provozních výnosech (tedy provozních dotací) byla zjištěna (mírná) síla závislosti 0,469 tedy středně silná závislost. Z šetření tedy vyplanulo, že provozní dotace (účet jiné provozní výnosy) ovlivňují větší část výsledku hospodaření před zdaněním nežli finanční dotace (ostatní finanční výnosy), což bylo ověřeno v programu IBM SPSS.

5 Výsledky a diskuse

V následující kapitole byly prezentovány výsledky, které byly zjištěny v rámci dotazníkového šetření, analýzy vybraných ukazatelů v závislosti na průměru, mediánu a modu, ověření závislosti mezi dotacemi a výsledkem hospodaření před zdaněním, analýzy vybraných proměnných a výzkumu výkazu zisku a ztrát na vybrané společnosti. Dále bylo v diskusi rozebráno nové opatření ministerstva zemědělství.

5.1.1 Výsledky dotazníkových šetření

Cílem dotazníku bylo zjistit, kolik účetních jednotek čerpá dotace na úhradu provozních nákladů, finančních nákladů nebo na pořízení majetku. Přibližně 30 respondentů čerpá dotace na provozní účely, tedy např. na platbu na plochu, na obhospodařování půdy pěstování vybraných plodin či na Greening. Dotace na finanční náklady přijalo pouze 7 respondentů z 55, převážně dotace na úhradu úroků ze strojů, na investiční úvěry a pojištění majetku. V porovnání malé a mikro účetní jednotky získaly více finančních dotací na úroky a úvěry, oproti středním účetním jednotkám, ty převážně čerpaly dotace na pojištění majetku. Z vlastního šetření vyplývá, že pobírání dotací je závislé na velikosti účetní jednotky, škála pěti úrovní v otázce č. 3.2. zobrazila rozdíly, kde mikro a malé účetní jednotky čerpají nižší částky ve škále 0-5 mil. Kč a 6-10 mil. Kč než střední a velké účetní jednotky 16-25 mil Kč a 26-90 mil Kč. Na otázku č. 4.1 bylo zodpovězeno, že 20 respondentů pobírá dotace na zemědělské stroje a techniku, nejvíce mikro účetní jednotky na pořízení pluhu do hospodářství a na rekonstrukci, přístavbu a výstavbu budov 12 respondentů. V rámci porovnání střední účetní jednotky přijaly nejvíce dotací na zemědělské stroje a malé účetní jednotky dotace na přístavby stájí a mléčnic. Nejčastější přijaté finanční výpomoci na pořízení majetku byly ve škále 0-5 mil. Kč. Pátá úroveň 26-90 mil. Kč byla zvolena dvěma velkými účetními jednotkami.

Díky otázce č. 4.2. byl potvrzen předpoklad, že velikost účetní jednotky silně koreluje s velikostí čerpané finanční podpory. Jako nejužívanější fond poskytovaných dotací u všech druhů dotací byl Státní zemědělský intervenční fond, a to 1x ročně. Dále na základě dotazníkového šetření účetní jednotky nejvíce zveřejňují dotace v příloze účetní závěrky. Zde byl zjištěn nedostatek. V dotazníku by měla být ještě volba jiné možnosti upravena na textové pole, tak aby účetní jednotky mohly konkretizovat své odpovědi, to by rozšířilo šetření o další způsoby reportů.

5.1.2 Výsledky z analýzy vybraných ukazatelů v závislosti na průměru, mediánu a modu

V první části analýzy byly korelovány jednotlivé kategorie účetních jednotek spolu s velikostí čerpaných dotací a dalšími proměnnými, kde bylo následně zjištěno z kolika procent dotace ovlivňují zisk a obrát účetní jednotky. V porovnání s mikro a velkou účetní jednotkou, velká účetní jednotka pobírá dotace o 91 045 tis. Kč více, to se následně zobrazilo i na jejím zisku, který byl zvýšen o 53,93 %, a obrátu, který byl snížen o 79,3 %. Zde se potvrdilo, že výše čerpaných dotací je silně spjatá s velikostí účetní jednotky, čím větší účetní jednotkou, tím větší možnost získaných dotací. K lepší interpretaci byly vybrány metody průměru, mediánu a modu, které v této části byly velmi nápomocné. Na základě shrnutí výsledků z analýzy bylo prokázáno, že čím větší přijatá dotace, tím tvoří větší vliv na jejím zisku a menší na jejím obrátu. Dále bylo prokázáno, že ukazatel podílu jiných provozních výnosů na výsledku hospodaření vykazoval hodnoty značně vyšší než u ostatních proměnných, v průměru nejvíce u malých účetních jednotek na celkovém průměru a mediánu. U všech účetních jednotek se tak prokázalo, že výsledek hospodaření je díky dotacím na provozní účely, tak 1 x více navýšen. Z toho je zřejmé, že velikost účetní jednotky má velkou roli v získávání dotací. Čím větší účetní jednotka, tím větší čerpaná dotace v rámci podpory účetní jednotky a udržení její životaschopnosti.

Na základě zjištěných výsledků bylo potvrzeno, že dotace velmi silně ovlivňují výsledek hospodaření účetní jednotky obrát výsledku hospodaření. Účet jiné provozní výnosy má větší podíl na výsledku hospodaření a obrátu účetní jednotky nežli účet ostatní finanční výnosy. Díky dotacím má tak účetní jednotka možnost dále fungovat a hospodařit.

V druhé části byly porovnány hodnoty z průměru, mediánu a modu mezi sebou v závislosti na velikosti účetní jednotky, kde byly zjištěny značné rozdíly. Ukazatel podílu jiných provozních výnosů na výsledku hospodaření vykázal u všech metod nejvyšší hodnoty, v porovnání hodnoty z průměru u malých účetních jednotek byly zobrazeny o 93 % větší než u mediánu. Šetření metodou mediánu uvádělo nižší hodnoty nežli v průměru, jelikož medián se počítá seřazením všech čísel od nejnižšího k nejvyššímu, kde se nalézá přesný střed, když to průměr sečtení čísel děleno počtem položek.

5.1.3 Výsledky z ověření závislosti mezi dotacemi a výsledkem hospodaření před zdaněním

V programu IBM SPSS byla zkoumána forma vztahu mezi závislou proměnnou X, kterou představoval výsledek hospodaření před zdaněním a jednotlivě nezávisle proměnnými Y, kde byla ověřena závislost mezi dotacemi a výsledkem hospodaření před zdaněním. Výsledky měření byly uspokojivé, potvrdily, že dotace pro provozní účely jsou středně závislé na výsledku hospodaření před zdaněním, kdežto finanční dotace jen slabě. Z toho vyplývá, že dotace na provozní účely jsou více dotovány a užívány. Pro větší přesnost výsledků by bylo vhodné využít větší základní soubor, tedy počet zemědělských společností.

5.2 Diskuse

Na základě publikací, které byly použity v literární rešerši a na základě zjištěných výsledků, které vznikly z ověření závislosti mezi dotacemi a výsledkem hospodaření před zdaněním, analýzy vybraných proměnných a výzkumu vzorového příkladu na vybrané společnosti v závislosti dotací na výkazu zisku a ztráty, bylo skutečně prokázáno, že dotace silně ovlivňují výsledek hospodaření v jeho celkové výši. Velikost čerpaných dotací se odlišuje v rámci kategorizace účetních jednotek, například mikro účetní pobírá v průměru o 91 045 tis. Kč dotací méně než velká účetní jednotka.

Dále bylo v této části poukázáno na nově vydané opatření Ministerstva zemědělství týkající se Strategického plánu Společné zemědělské politiky, které bych porovnála ze všech stran. Článek byl k dispozici na SZIF. Změna se týká nedistributivních plateb, které se navýší z původních 10 na 23 procent z celkové částky na přímé platby, týká se prvního pilíře základních tržeb bez ohledu na velikost účetní jednotky na prvních 150 hektarů a bude platit od ledna 2023. To by přineslo veliký zvrat a změnu v rámci rozdělování dotací. Všechny účetní jednotky by na tom byly v rámci čerpaných dotací na prvních 150 hektarů stejně. Cílem tohoto návrhu je podpora malých a středních zemědělců, protože jejich konkurenceschopnost je menší než u těch větších podniků, což je i cílem fungování Společné zemědělské politiky. S tím by ale nemusely souhlasit velké a střední účetní jednotky, které z hlediska hospodaření obdělávají větší část hektarů půdy, a vznikají jim tak větší náklady a následně potřeba finančních výpomocí k jejich udržení činnosti. Dalším plusem pro zemědělce je vytvoření nového portálu Agronavigátor, kde si mohou zemědělci nově spočítat přesnou výši provozních podpor vyplývajících z revize Strategického plánu 2023+ pro prvních 150 hektarů.

S tímto novým návrhem je autor bakalářské práce ve značné shodě, povede k tomu, že dotační podpora v zemědělství bude více korigovaná a srovnatelná s dalšími státy EU, s cílem pomoci českým zemědělcům zůstat hospodářsky činnými. Nová pravidla povedou k lepšímu životnímu prostředí a klimatu, díky kterým vzniknou pevnější hranice ve financování peněz z EU pro zemědělce, a dojde tak k setřenějšímu zacházení s dotacemi.

Na základě výsledků z dotazníkového šetření, ze kterých vyplývá, že Státní zemědělský fond je nejčastěji užívaný fond pro účely účetní jednotky, bylo zjištěno, že porovnáním výročních výkazů každým rokem přibývá větší potřeba žádostí na poskytnutí finančních výpomocí u přímých plateb. Od roku 2018-2020 je to od 106-111 tisíc žádostí posláno více. V rámci společné zemědělské politiky viz příloha č.11 roste i počet poskytnutých dotací, v roce 2020 bylo poskytnuto 40 mld. Kč. I program rozvoje venkova a samotné přímé platby vykazují od roku 2018 do 2020 vyšší částky. Oproti národním dotacím, ty se každý rok zužují, v roce 2018 to bylo 4,7 mld. Kč, v roce 2020 1,1 mld. Kč. Z toho šetření je zřejmé, že potřeba dotací rapidně roste, aby tento problém korigovalo.

6 Závěr

Cílem práce bylo zjistit, jakou měrou přispívají dotace k výkonnosti u zemědělských společností kategorizovaných podle velikosti a analyzovat jejich vliv na strukturu a výsledek hospodaření. V úvodu teoretické části byl nejdříve upřesněn význam dotací, který byl navíc doložen právními předpisy. Dále byla definována mikro, malá, střední a velká účetní jednotka a zemědělská společnost. Druhým parciálním cílem byly detailně popsány dotační zdroje v rámci čerpání účelově určených prostředků z veřejných zdrojů ČR a vzorové dotační programy čerpané z EU poskytované prostřednictvím Státního zemědělského intervenčního fondu. Na základě výroční zprávy SZIF za rok 2020 bylo poskytnuto českým zemědělcům přes 40 miliard korun.

Dále byly upřesněny povinnosti pro právnické osoby v rámci podání žádosti o dotace, a následně tak definovány další postupy pro příjemce žádostí z dotačních fondů a jejich získaných účelově určených prostředků. Třetím parciálním cílem práce bylo vysvětleno zaúčtování dotací v rámci poskytnutí dotace a členění dotací i za účelem jejich zúčtování. Na závěr bylo upřesněno, kde dotace nalezneme v účetních výkazech, tedy v rozvaze, ve výkazu zisku a ztráty a v příloze účetní jednotky. Rozvahu nejvíce ovlivňují pořízené investičních dotace, konkrétně na položce dlouhodobého hmotného majetku. Ve výkazu zisku a ztráty ovlivňují dotace v první fázi provozní dotace v rámci provozního výsledku hospodaření a v druhé fázi finanční dotace v rámci finančního výsledku hospodaření. To vede k závěru, že výsledek hospodaření před zdaněním je o částky dotací navýšen. Příloha účetní jednotky slouží jako další doplnění informací o nich. Dotace, které byly přijaty do dlouhodobého majetku, by se měly dle Havlové zapisovat do knihy analytická evidence, pro přehlednější účel.

Metodou dotazníkového řešení bylo zjištěno, že účetní jednotky pobírají o 11 % čerpaných dotací na provozní náklady víc než na pořízení majetku. Zde byly zjištěny i rozdíly ve finanční škále, dotace na pořízení majetku čerpají účetní jednotky ve výši 0-5 mil. Kč a na pořízení majetku ve výši 6-10 mil. Kč. Nejužívanější dotační fondy jsou PGRLF a SZIF. Finanční výpomoci získávají účetní jednotky 1 x ročně, což je silně korelováno se splněními podmínkami ke schválení dotací. V největším zastoupení podnikatelé zveřejňují dotace ve svých účetních výkazech, tedy v příloze účetní závěrky. Dotace na nepeněžní podpory pobírají nejčastěji za účelem snížení daně. Výsledky dotazníku ukazují, že dotace v zemědělství hrají velmi důležitou roli v přežití některých účetních jednotek.

Na základě analýzy vybraných proměnných bylo skutečně zjištěno, že dotace mají velmi silný vliv na strukturu a výsledek hospodaření, tedy na její výsledek hospodaření a obrat. Dle komparace byly zjištěny odlišnosti mezi vybranými účetními jednotkami, např. že malá účetní jednotka v průměru pobírá o 17 900 tis. Kč méně nežli střední účetní jednotka, její vliv na výsledek hospodaření je tak o 19 % menší. Dále bylo zjištěno, že dle vybraných účetních výkazů malých účetních jednotek u ukazatele podílu jiných provozních výnosů na výsledku hospodaření došlo díky dotacím k rapidnímu navýšení výsledku hospodaření až o cca 4 x tolik. Ukazatel podílu ostatních finančních výnosů na obratu účetní jednotky v průměru vykazoval hodnoty značně vyšší než u mediánu, u velkých účetních jednotek o více jak 0,89 %. Z toho šetření vyplývá, že velké účetní jednotky pobíraly nejvíce dotací na finanční náklady a malé účetní jednotky nejvíce dotací na provozní účely. Velikost účetní jednotky silně koreluje s výší čerpaných dotací, dále, že provozní dotace jsou dotovány častěji a ve vyšších částkách nežli finanční dotace. Čím větší účetní jednotka, tím větší částka čerpaných dotací a menší vliv na obratu účetní jednotky.

Výsledky z ověření závislosti mezi dotacemi a výsledkem hospodaření před zdaněním metodou jednoduché lineární regrese potvrdily, že dotace pro provozní účely jsou středně závislé na výsledku hospodaření před zdaněním, ale dotace na finanční účely jen slabě. Z toho šetření vyplývá, že dotace na provozní účely jsou více finančně podporovány a užívány nežli dotace na finanční náklady.

Na základě výsledků této bakalářské práce bylo prokázáno, že dotace mají u všech účetních jednotek bezprostřední vliv na jejich výkonnost. Tento cíl se shoduje i s odbornou publikací. Dále se podařilo analyzovat dotace a prokázat tak jejich příznivý vliv na strukturu, výsledek hospodaření a celkový obrat účetní jednotky, dotace tak přispívají k udržení výkonnosti účetních jednotek. Zemědělské společnosti působící na Českém území mají od Evropské unie a částečně i z České republiky velkou finanční podporu v rámci podnikání v zemědělství, díky ní mají tak možnost dále fungovat a hospodařit.

7 Seznam použitých zdrojů

Právní předpisy

České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb
Vyhláška č. 500/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v
soustavě podvojného účetnictví

Zákon č. 563/1991 Sb., Zákon o účetnictví

Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech § 3

Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících
zákonů

Knižní publikace

BAJER, Petr, MATYÁŠ, Jiří. *Praktický průvodce dotacemi z fondů Evropské Unie*. Brno:
EUROSPOLEČNOSTI, a.s., 2009. ISBN 978-80-254-4017-9

DVOŘÁKOVÁ, Dagmar. *Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství*. 2.,
aktualizované vydání, Praha, Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-907-7

FOJTÍKOVÁ, Lenka, Marián LEBIEDZIK, *Společná politika Evropské unie – Historie
a současnost společné politiky Evropské unie se zaměřením na Českou republiku*. 1. vyd.
2008. 179 s. ISBN 978-80-7179-939-9

KRÁLOVÁ, Magdalena, HEJRET, Miloslav. *Zákon o účetnictví 2020 s komentářem*.
Praha: GRADA, 2021. ISBN 978-80-271-1047

MEJZLÍK, Ladislav, Libuše MULLEROVÁ, Jana SKÁLOVÁ a Jana
PILÁTOVÁ. *Interpretace Národní účetní rady: S praktickými příklady a komentáři*.
Praha: GRADA, 2019. ISBN 978-80-271-2216-5

PILÁTOVÁ, Jana. *Účtová osnova, České účetní standardy 2021 - Postupy účtování pro
podnikatele*. ANAG, 2021. ISBN 978-80-7554-310-3
STRNADOVÁ, Zuzana. *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: GRADA, 2019. ISBN
978-80-247-3076-9

SKÁLOVÁ, Jana a Kolektiv. *Podvojně účetnictví 2021*. 1. vydání, Praha: GRADA, 2021.
ISBN 978-80-271-3107-5

ŠTOHL, Pavel. Učebnice Účetnictví 2017 – 2. díl, Znojmo: ŠTOHL, 2017. ISBN 978-80-88221-51-7

VALDER, Antonín. Účetnictví pro podnikatele v zemědělství, Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2008. ISBN 978-80-7357-388-1

Elektronické zdroje

[1] Bohdalová, M., Účtování dotací. *Účtování.net - Účetnictví jasně a srozumitelně*. [online]. 2013 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z:

<<https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Uctovani-dotaci&idc=127>>

[2] Druhý pilíř společné zemědělské politiky: politika rozvoje venkova | *Fakta a čísla o Evropské unii. Evropský parlament*. [online]. 2021. [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: <<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/110/druhy-pilir-spolecne-zemedelske-politiky-politika-rozvoje-venkova>>

[3] Havlová, A. Účtování o dotacích. *dReport*. [online]. 23.06. 2020 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <<https://www.dreport.cz/blog/uctovani-o-dotacich/4/>>

[4] Informace o fondech. *DotaceEU.cz*. [online]. 2021 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <<https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-ci/informace-o-fondech>>

[5] Jednotná platba na plochu. *Ministerstvo zemědělství: Eagri*. [online]. 2009 [cit. 29.01.2022]. Dostupné z: <<https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/prime-platby/jednotna-platba-na-plochu/>>

[6] Lhotková. H. Dotace SAPS. *bioreality.cz*. [online]. 2017 [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: <<https://www.bioreality.cz/dotace-saps>>

[7] Malá, A., Dotace pro začínající podnikatele a živnostníky 2020 – *Žij Úspěšně.cz*. [online]. 27.09. 2021 [cit. 2021-10-27]. Dostupné z: <<https://zijuspesne.cz/dotace-pro-zacinajici-podnikatele-a-zivnostniky>>

- [8] Metodická příručka pro přímé platby pro rok 2021. *Ministerstvo zemědělství: eAGRI*. [online]. 25.03.2021 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/web/file/674460/Metodicka_prirucka_PP_pro_rok_2021_3_2021.pdf>
- [9] Ministerstvo zemědělství, *eAGRI*. [online]. 2009-2022 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/?fullArticle=1%20a%20dal%C5%A1%C3%AD>>
- [10] Národní dotace. *Ministerstvo zemědělství: eAGRI* [online]. 2020, [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/narodni-dotace>>
- [11] Operační program Rybářství na období 2021–2027. *Ministerstvo zemědělství: eAGRI* [online]. 2009 [cit. 29.01.2022]. Dostupné z: <<https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/operacni-program-rybarstvi-na-obdobi-2021-2027/>>
- [12] Platba pro mladého zemědělce. *SZIF: Státní zemědělský intervenční fond*. [online]. 2020 [cit. 2022-01-25]. Dostupné z: <<https://www.szif.cz/cs/mladyz>>
- [13] Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí Greening. *Státní zemědělský intervenční fond*. [online]. 2021 [cit. 2022-01-25]. Dostupné z: <<https://www.szif.cz/cs/mladyz>>
- [14] Počet evidovaných zemědělských podnikatelů. [online]. *Ministerstvo zemědělství: eAGRI*. 2021 [cit. 2022-01-25]. Dostupné z: <<https://eagri.cz/public/web/mze/farmar/EZP/statistiky/x2021.html>>
- [15] Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF). O nás. PGRLF, a.s. [online]. [cit. 2022-02-24]. Dostupné z: <<https://www.pgrlf.cz/o-spolecnosti/napln-cinnosti/>>

- [16] Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF). *Státní zemědělský intervenční fond*. [online]. 2013–2022 [cit. 2022-02-24]. Dostupné z: <<https://www.szif.cz/cs/pgrlf>>
- [17] Politika ČR po vstupu do EU: Resortní portál MZ ČR. *Ministerstvo zemědělství: eAGRI* [online]. 2020 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/web/file/273457/Soucasnost_a_budoucnost_ceskeho_zemedelstvi_v_EU.pdf>
- [18] Portál farmáře. *Ministerstvo zemědělství: eAGRI* [online]. 2021 [cit. 2022-01-27]. Dostupné z: <<https://eagri.cz/public/web/mze/farmar/>>
- [19] Příjemce dotace. *enovation: Dotace pro podniky a veřejný sektor*. [online]. 2007 [cit. 29.01.2022]. Dostupné z: <<https://www.enovation.cz/slovník-pojmu/prijemce-dotace/>>
- [20] Přímé platby 2015-2020. *Ministerstvo zemědělství: eAGRI* [online]. 2021 [cit. 2022-01-27]. Dostupné z: <<https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/prime-platby/>>
- [21] Přímé platby. *SZIF: Státní zemědělský intervenční fond*. [online]. 2020 [cit. 2022-01-25]. Dostupné z: <<https://www.szif.cz/cs/prime-platby>>
- [22] Rezková, L., Příjem Jednotné žádosti 2021. *Agrární komora České republiky*. [online] 2021 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <<http://www.agrocr.cz/txt/prijem-jednotne-zadosti-2021-skoncil-o-dotaci-pozadalo-30-260-zadatelu>>
- [23] Rozhodnutí o poskytnutí dotace. *Dotace EU.cz*. [online]. 2021 [cit. 2021-01-24]. Dostupné z: <[https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/r-\(1\)/rozhodnuti-o-poskytnuti-dotace](https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/r-(1)/rozhodnuti-o-poskytnuti-dotace)>
- [24] Společným zájmem všech je nové dotační podmínky pro zemědělce nastavit co nejdříve. *Ministerstvo zemědělství: eAGRI*. [online]. 2009 [cit. 29.01.2022]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2022_ministr-zemedelstvi-spolecnym-zajmem.html>

- [25] Společná zemědělská politika. *Ministerstvo zemědělství: eAGRI*. [online]. 2009-2022 [cit. 29.01.2022]. Dostupné z: <<https://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/cr-a-evropska-unie/spolecna-zemedelska-politika/>>
- [26] Státní zemědělský intervenční fond: o nás, c2013. *SZIF: Státní zemědělský intervenční fond*[online]. Praha: Státní zemědělský intervenční fond [cit. 2021-11-17]. Dostupné z: <<https://www.szif.cz/cs/o-nas>>
- [27] Struktura dotačních zdrojů. *Ministerstvo zemědělství: eAGRI*. [online]. 2009-2022 [cit. 29.01.2022]. Dostupné z:< <https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/?fullArticle=1>>
- [28] Tiskové zprávy. *SZIF: Státní zemědělský intervenční fond*. [online]. 2022 [cit. 2022-01-27]. Dostupné z:<<https://www.szif.cz/cs/tiskove-zpravy-szif>>
- [29] Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2021. *AGRÁRNÍ KOMORA České republiky*. [online]. 12.10.2021[cit. 2022-1-27]. Dostupné z: <<http://www.akcr.cz/txt/zasady-kterymi-se-stanovuji-podminky-pro-poskytovani-dotaci-pro-rok-2021-na-zaklade-1-2-a-2d-zakona-c-252-1997-sb-o-zemedelstvi-ve-zneni-pozdejsich-predpisu>>
- [30] Výroční zpráva SZIF za rok 2020, 2021. In: Výroční zpráva za rok 2020 [online] 2021, [cit. 2021-12-15]. Dostupné z: <<https://www.szif.cz/cs/vyrocní-zpravy>>
- [31] Vzorový účetový rozvrh pro podnikatele 2021. *Informace pro účetní a podnikatele – Portál POHODA* [online]. Dostupné <z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucetni-souvztaznosti/vzorovy-uctovy-rozvrh-pro-podnikatele/>>
- [32] Zemědělci si mohou ode dneška... *Ministerstvo zemědělství: Eagri*. [online]. 2009-2022 [cit. 29.01.2022]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2021_zemedelci-si-mohou-ode-dneska-spocitat.html>
- [33] Výroční zpráva SZIF za rok 2020, 2021. In: Výroční zpráva za rok 2020 [online] 2021, [cit. 2021-12-15]. Dostupné z: <<https://www.szif.cz/cs/vyrocní-zpravy>>

8 Přílohy

Příloha 1. - Vzor rozhodnutí o poskytnutí dotace

Česká republika – Ministerstvo zemědělství
Praha 1, Nové Město,
Těšnov 65/17

ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE č.56

(dále jen „Rozhodnutí“)

vydané na základě § 14 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů

Na základě žádosti o podporu z Národního programu Ministerstvo zemědělství ČR dále jen „poskytovatel“ o poskytnutí dotace na realizaci projektu [...] registrační číslo [...], (dále jen „projekt“) takto:

Část I

Obecné vymezení dotace

1. Specifikace příjemce dotace (dále jen „příjemce“)

Název příjemce:

Adresa sídla:

Statutární orgán:

IČ:

Bankovní účet příjemce:

2. Výše dotace a režim financování

2.1 Dotace je poskytována do maximální výše uvedené v řádku „Dotace“ v následující tabulce:

Finanční rámec projektu	Částka (v Kč)	Podíl na celkovém rozpočtu (v %)
Celkové způsobilé náklady	[...]	-
Vlastní financování způsobilých výdajů	[...]	[...]
Dotace	[...]	[...]
<ul style="list-style-type: none">z toho z rozpočtu Evropské unie kromě prostředků z Národního fondu (§ 44 odst. 2 písm. h) rozpočtových pravidel);	[...]	[...]
<ul style="list-style-type: none">z toho státní rozpočet, tj. prostředky ze 44	[...]	[...]
Rozdělení investičních a neinvestičních	[...]	[...]

Finanční rámec projektu	Částka (v Kč)	Podíl na celkovém rozpočtu (v %)
prostředků v rámci maximální částky dotace¹		
• neinvestiční prostředky	[...]	-
• investiční prostředky	[...]	-

2.2 Účel dotace

V rámci realizace projektu identifikovaného názvem a registračním číslem v úvodní části tohoto Rozhodnutí je účelem dotace: [...]²

3. Lhůta, v níž má být dosaženo účelu

Účelu dotace musí být dosaženo ve lhůtě:

- datum zahájení realizace projektu: [...]
- datum ukončení realizace projektu nejpozději do: [...]

4. Vzájemná komunikace poskytovatele a příjemce

Příjemce a poskytovatel budou v případě doručování písemností, které musí být opatřeny podpisem osoby oprávněné za daný subjekt jednat, přednostně datové schránky. Příjemce je povinen zajistit, aby se seznámil se všemi zprávami, které mu budou od poskytovatele doručeny prostřednictvím datových schránek a emailové pošty. Přijetím tohoto Rozhodnutí příjemce vyjadřuje souhlas s přednostním doručováním písemností prostřednictvím datové schránky.

Část II Obecné povinnosti příjemce dotace

1. Užití dotace

Použití dotace je upraveno nejen tímto Rozhodnutím a právními předpisy ČR a EU, ale rovněž pravidly, která nemají povahu právních předpisů a jsou vydávána poskytovatelem ve formě dokumentů:

- Příručka pro žadatele a příjemce finanční podpory NP AMIF
- [...]

2. Splnění účelu a realizace projektu

Příjemce dotace je povinen splnit účel dotace uvedený v části I. bodě 3 tohoto Rozhodnutí.

¹Rozdělení není nezbytnou součástí právního aktu u projektů, které jsou plně financovány v některém z režimů zjednodušeného vykazování výdajů.

²Vložit formulaci účelu dotace.

Příjemce je povinen při realizaci projektu dodržet údaje a skutečnosti, které jsou uvedeny v Žádosti o podporu, která je přílohou č. 1 tohoto Rozhodnutí, ve znění případných změn, ke kterým je příjemce oprávněn dle pravidel NP AMIF bez souhlasu poskytovatele, anebo ve znění změn, které poskytovatel dle pravidel NP AMIF schválil.

3. Způsobilé výdaje

Příjemce dotace je oprávněn použít dotaci pouze na výdaje, které souvisejí s realizací projektu, jsou uvedeny ve schváleném rozpočtu projektu, příp. v rozpočtu, který příjemce upravil v souladu s pravidly.

Příjemce se zavazuje nakupovat zboží, služby a stavební práce nejefektivnějším možným způsobem v daném čase a místě. Částky specifikované ve schváleném rozpočtu projektu nelze automaticky považovat za částky nejefektivnější. Příjemce dotace je povinen zajistit úhradu veškerých výdajů projektu, které nejsou kryty výše uvedenou dotací (např. nezpůsobilé výdaje), aby byl dodržen účel poskytnutí dotace na daný projekt.

4. Udržitelnost projektu

V případech, kdy projekt podle platných pravidel NP AMIF podléhá povinnosti zachování investice, je příjemce povinen zajistit, aby ve stanoveném období od jejího pořízení v projektu nedošlo ke změně účelu použití investice nebo zastavení využívání investice mimo schválenou programovou oblast podpory v rámci NP AMIF. Příjemce je povinen zajistit udržení investice po stanovenou dobu 3/5 let od doby jejího pořízení v rámci realizace projektu.

5. Kontrola

Příjemce dotace je povinen za účelem ověření plnění povinností vyplývajících z tohoto Rozhodnutí vytvořit podmínky k provedení kontroly vztahující se k realizaci projektu, poskytnout oprávněným osobám veškeré doklady vážící se k realizaci projektu, umožnit průběžné ověřování souladu údajů o realizaci projektu uváděných v monitorovacích zprávách o realizaci projektu se skutečným stavem v místě jeho realizace a poskytnout součinnost všem osobám oprávněným k provádění kontroly. Těmito oprávněnými osobami jsou poskytovatel dotace (Odpovědný orgán), územní finanční orgány, Ministerstvo financí, Nejvyšší kontrolní úřad, Evropská komise a Evropský účetní dvůr, případně další orgány oprávněné k výkonu kontroly.

6. Informační a komunikační opatření

Příjemce dotace je povinen provádět informační a komunikační opatření projektu v souladu s pravidly. Příjemce dotace je povinen zajistit nápravu nedostatku týkající se provádění informačních a komunikačních opatření projektu ve lhůtě a způsobem specifikovaným ve výzvě k provedení této nápravy, kterou příjemci adresuje poskytovatel.

7. Poskytování údajů o realizaci projektu

Příjemce dotace je povinen na základě žádosti poskytovatele nebo Ministerstva zemědělství ČR poskytnout těmto subjektům písemně jakékoliv doplňující informace související s realizací projektu (zejména má v této souvislosti povinnost poskytnout veškeré informace o výsledcích kontrol a auditů, včetně kontrolních protokolů z kontrol provedených v souvislosti s projektem), a to ve lhůtě stanovené poskytovatelem.

8. Oznamovací povinnost

Příjemce dotace je povinen poskytovatele neprodleně informovat o změnách svého majetkoprávního postavení, jako je např. přeměna společnosti, vstup do likvidace, úpadek apod. Příjemce je povinen dodržet pravidla NP AMIF upravující oznamování změn týkajících se projektu.

9. Zákaz čerpání jiných podpor

Příjemce není oprávněn čerpat na výdaje projektu, na které je poskytována dotace, jiné finanční prostředky z rozpočtových kapitol státního rozpočtu ČR, státních fondů, z rozpočtů obcí, měst a krajů, strukturálních fondů nebo jiných prostředků EU, než jsou prostředky uvedené v čl. I bodě 2.1 tohoto Rozhodnutí. V případě, že do projektu jsou zařazeny jen výdaje na pořízení či zajištění části určitého celku, pravidlo z předchozí věty se vztahuje jen na tu část výdajů, na kterou je poskytována dotace.

10. Vypořádání projektu

Příjemce dotace je povinen dotaci finančně vypořádat v souladu s rozpočtovými pravidly a vyhláškou č. 367/2015 Sb., o zásadách a lhůtách finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem.

Část III

Specifické povinnosti příjemce dotace týkající se realizace projektu

1. Vazba na výzvu k předkládání žádostí o podporu

Příjemce je povinen během realizace projektu respektovat tyto podmínky, jež vycházejí z výzvy k předkládání žádostí o podporu, na základě které byl projekt vybrán k poskytnutí dotace:

a) Cílovými skupinami projektu mohou být pouze:

...

b) Aktivity projektu musí spadat do vymezení:

...

c) Územní vymezení:

...

2. Podmínky monitorování projektu

Příjemce dotace je povinen naplnit celkové cílové hodnoty monitorovacích ukazatelů uvedených v Žádosti o podporu v Příloze č. 1 tohoto Rozhodnutí; definice monitorovacích ukazatelů je obsažena v pravidlech NP AMIF.

Celkovou cílovou hodnotu monitorovacích ukazatelů výstupů příjemce naplní, pokud celková míra naplnění ukazatelů výstupů, resp. výsledků dosáhne 100 %.

Pro zjištění celkové míry naplnění povinných monitorovacích ukazatelů výstupů se sečtou procenta naplnění cílových hodnot uvedených v Žádosti o podporu v příloze č. 1 tohoto Rozhodnutí u jednotlivých monitorovacích ukazatelů výstupů a vydělí se počtem těchto monitorovacích ukazatelů. Pokud nebyla vyčerpána celková maximální výše dotace, snižují se cílové hodnoty v Žádosti o podporu v příloze č. 1 tohoto Rozhodnutí tak, že se vynásobí podílem skutečně vyčerpané částky dotace k celkové maximální výši dotace. Překročení cílové hodnoty jednotlivých ukazatelů výstupů bude zohledněno maximálně v míře 120 %.

Příjemce dotace je povinen předávat poskytovateli dotace údaje nezbytné k průběžnému sledování přínosů projektu (monitorování projektu) a to prostřednictvím monitorovacích zpráv o realizaci projektu.

Průběžnou monitorovací zprávu o realizaci projektu je příjemce povinen předložit do konce prvního měsíce následujícího po ukončení monitorovacího období, závěrečnou zprávu o realizaci projektu do konce druhého měsíce následujícího po ukončení monitorovacího období. (V případě, že monitorovací období nekončí poslední den kalendářního měsíce, pak platí lhůta 30 dní, resp. 60 dní v případě závěrečné zprávy o realizaci). Vymezení monitorovacích období projektu, za které je příjemce povinen předložit monitorovací zprávu o realizaci projektu:

Příjemce dotace je povinen předkládat monitorovací zprávy o realizaci projektu ve formátu, který poskytovatel pro projekt nastaví a zveřejní na webovém portálu OO.

Nápravy nedostatků žádostí o změnu projektu, monitorovacích zpráv o realizaci projektu (včetně spolu s nimi předložených žádostí o platbu) a případně další dokumentace vyžádané poskytovatelem je příjemce povinen předkládat v termínech stanovených poskytovatelem.

3. Veřejná podpora a podpora de minimis

Dotace poskytnutá na realizaci projektu nezakládá veřejnou podporu.

Část IV Platební podmínky

1. Žádost o platbu

Příjemce dotace je povinen pro účely poskytnutí prostředků dotace předkládat poskytovateli spolu s každou monitorovací zprávou o realizaci projektu řádně vyplněnou žádost o platbu podloženou příslušnými doklady dle pravidel.

Příjemce dotace je povinen předkládat žádosti o platbu ve formátu, který poskytovatel pro projekt nastaví a zveřejní na portálu OO.

2. Převod prostředků dotace

Poskytovatel bude dotaci specifikovanou v článku I této smlouvy příjemci poskytovat ve splátkách v závislosti na postupu realizace projektu. Dotace bude poskytována bezhotovostními bankovními převody na bankovní účet uvedený v části specifikace příjemce dotace. Dnem poskytnutí se rozumí den odepsání částky z účtu poskytovatele.

3. Proplácení částí dotace

První část dotace bude příjemci dotace proplacena ve výši [...],- Kč, z toho prostředky ve výši [...],- Kč jsou poskytovány na neinvestiční výdaje projektu a prostředky ve výši 0,- Kč na investiční výdaje projektu dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Další části dotace budou propláceny až do maximální výše dotace snížené o část dotace neproplacenou podle § 14e rozpočtových pravidel, vrácenou podle § 14f odst. 3 rozpočtových pravidel a o provedený odvod za porušení rozpočtové kázně podle § 44a rozpočtových pravidel, a to na základě schválených žádostí o platbu. Výše splátky se rovná částce schválených způsobilých výdajů projektu v rámci dané žádosti o platbu, s výjimkou situace, kdy by poskytnutím platby ve výši schválených výdajů došlo k překročení maximální částky dotace dle části I bodu 2.1 tohoto Rozhodnutí; v tomto případě je částka splátky snížena tak, aby prostředky poskytnuté na projekty dosahovaly souhrnně nejvýše maximální částku dotace. Další části dotace jsou určeny pouze na neinvestiční výdaje projektu.

4. Nepřímé náklady

Nepřímé náklady projektu jsou považovány za uskutečněné ve výši, která je výsledkem násobku procenta nepřímých nákladů platného pro projekt a částky odpovídající prokázaným způsobilým přímým nákladům projektu bez investičních výdajů.

Procento nepřímých nákladů platné pro projekt: [...] %

Procento nepřímých nákladů bude odpovídajícím způsobem sníženo, pokud na základě vyúčtování celkových uskutečněných přímých způsobilých výdajů projektu bude projekt patřit do kategorie projektů s nižším procentem nepřímých nákladů, než bylo stanoveno na základě plánovaného rozpočtu projektu.

5. Přeplatek dotace

V případě, že celková dotace poukázaná ve prospěch účtu uvedeného v úvodu tohoto Rozhodnutí převyšuje částku, která by dle závěrečného vyúčtování výdajů projektu měla být z dotace poskytnuta, musí být rozdíl vrácen poskytovateli. Příjemce se zavazuje navrátit tyto prostředky v termínu a způsobem stanovenými ve výzvě zpracované poskytovatelem.

Část V Sankce

1. Pozastavení proplácení prostředků dotace

Pokud poskytovatel nebo jiná osoba oprávněná ke kontrole dodržování podmínek dle tohoto Rozhodnutí zjistí, že příjemce dotace nesplnil nebo neplní některou z podmínek uvedených v tomto Rozhodnutí, je poskytovatel oprávněn pozastavit proplácení prostředků dotace a zahájit potřebné kroky vedoucí k identifikaci, zda nevzniklo podezření na porušení rozpočtové kázně podle rozpočtových pravidel.

2. Neproplácení dotace na základě § 14e zákona č. 218/2000Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

Poskytovatel nemusí vyplatit část dotace, domnívá-li se, že došlo k porušení pravidel stanovených tímto Rozhodnutím. Pokud poskytovatel odhalí porušení podmínek, je oprávněn provést krácení dle § 14e rozpočtových pravidel, a to maximálně do výše, která je stanovena v rozhodnutí o poskytnutí dotace, resp. ve výši stanovené za porušení dané povinnosti v tabulce sankcí pro oblast zadávání obsažené v Příručce pro žadatele a příjemce jako nejvyšší možná výše odvodu za předmětné porušení podmínek. Při stanovení výše sankce přihlédne k závažnosti porušení a jeho vlivu na dodržení cíle dotace.

Část VI Poučení

1. Na vydání tohoto Rozhodnutí se na základě ustanovení § 14 odst. 5 rozpočtových pravidel nevztahují obecné právní předpisy o správním řízení a je vyloučeno jeho soudní přezkoumání. Proti tomuto Rozhodnutí se nelze odvolat, ani podat jiný opravný prostředek.
2. Za podmínek stanovených v § 15 rozpočtových pravidel může být zahájeno řízení o odnětí dotace. Na řízení o odnětí dotace se vztahují obecné předpisy o správním řízení.
3. V Praze dne

.....
(podpis osoby oprávněné vydat rozhodnutí a uvedení jejího

Zdroj: Vlastní zpracování, dostupné z <https://opvvv.msmt.cz/download/file4887.pdf>

Příloha 2. - Interpretace Národní účtové řady – Cobyměl vědět příjemce dotace

Orientace v právních předpisech je nezbytnou dovedností, kterou by měl každý příjemce dotace dobře ovládat. Jedna z nejdůležitějších povinností účetní jednotky je splnit a dodržovat celé řady podmínek a povinností, které se dotací týkají. Dotace jsou známé svojí časovou a psychickou náročností. Již při samotné úvodní cestě začínající žádostí o dotace je důležité v dostatečném předstihu shánět potřebné informace.

Výzva k podání žádosti

Celý průběh pro příjemce dotace začíná fungovat vyhlášením výzvy k podání žádosti o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu poskytovatelem. Výzvu je povinen zveřejnit s dostatečným časovým předstihem, minimálně však po dobu 30 dnů před uplynutím lhůty pro podávání žádostí. Každá a jakákoliv výzva k podání žádosti musí obsahovat věcné zaměření, tj. specifikaci oblasti, na jaký účel bude směřována, dále nesmí chybět okruh oprávněných žadatelů, tj. množinu subjektů. Dále v samotné výzvě k podání žádosti nesmí chybět poskytovatelem uvedena lhůta, ve které je dotaci možno podávat. (L. Mejzlík & spol., 2019, str. 14)

Výzva k podání žádosti tedy představuje dokument dotační politiky státu v němž v rámci schváleného dotačního programu příslušný orgán vyzývá zájemce o dotace k předkládání žádostí a stanoví, v jakém období lze žádost podávat, jaký objem finančních prostředků bude přerozdělen, komu a na co lze dotaci poskytnout. Tato výzva již nastavuje určitá pravidla k poskytování dotací. (L. Mejzlík & spol., 2019, str. 16)

Žádost o poskytnutí dotace

Po zveřejnění výzvy k podání žádosti mohou subjekty spadající do okruhu oprávněných žadatelů, ve výzvu stanovené lhůtě, podávat žádosti. Pouze touto cestou se mohou podané žádosti stát předmětem posouzení ze strany poskytovatele, zda žádosti vyhovět, či nikoliv.

Obsah žádosti

Žadatel musí do žádosti uvést požadovanou částku, účel, na co chce dotaci použít, a lhůtu, v níž chce tohoto účelu dosáhnout. Jednou z posledních náležitostí žádostí, na kterou nesmíme zapomenout dle NFV je identifikace výzvy, na kterou byla žádost registrována. Pro vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo o částečném poskytnutí dotace není rozpočtovými pravidly stanovena žádná lhůta. Správně dodržení podmínek a povinností stanovené ovlivňují nárok na čerpání dotace. (L. Mejzlík & spol., 2019, str. 17)

Pokud je žádost podána před zveřejněním výzvy, tak poskytovatel k takovéto žádosti dle ustanovení § 14j odst. 3 rozpočtových pravidel nepřihlíží. A naopak pokud je žádost přednesena až po výzvu stanovené lhůtě, poskytovatel dle ustanovení § 14j odst. 4 písm. a) rozpočtových pravidel usnesením řízení o poskytnutí dotace nebo NFV ze státního rozpočtu je povinen ukončit. Dále se dle § 14 odst. 4 písm. b) rozpočtových pravidel přistupuje v případě, kdy dotaci podá subjekt, který neodpovídá okruhu oprávněných žadatelů o dotaci nebo NFV (návrtné finanční výpomoci) zveřejněných ve výzvě k podání žádosti. K zastavení řízení dojde usnesením. (L. Mejzlík & spol., 2019, str. 17)

Způsob podání žádosti

Rozpočtová pravidla nedefinují to, jakým způsobem mají být žádosti podávány, pouze vylučují ústní podání do protokolu. Způsob podání žádosti je obvykle konkretizován vlastní výzvou k podání žádosti. Není-li striktně stanoven, může být žádost v souladu § 37 odst. 4 správního řádu podána písemně nebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem. Žádost lze podat i prostřednictvím datové schránky. 18. (co by měl vědět příjemce dotace). Na žádost navazuje příslib dotace, definitivní schválení žádosti to však neznamená, proto zatím nelze na jeho základě účtovat, účetní jednotka nezná přesnou výši nákladů. (L. Mejzlík & spol., 2019, stránky 98-99)

Co by každá žádost o poskytnutí dotace měla obsahovat? Nejdříve musí být zřejmým je žádost podávána, tedy kdo je žadatelem a komu je podávána, tedy kdo je poskytovatel. Žadatel, který je fyzickou osobou, musí do žádosti uvést své jméno, příjmení, datum narození, rodné číslo a adresu trvalého pobytu. Pokud je osobou podnikající, uvede též své identifikační číslo.

Právnícká osoba uvede svůj název, adresu společnosti a své identifikační číslo. Každý žadatel nesmí zapomenout zveřejnit požadovanou částku, účel, na který chce dotaci použít a lhůtu, v níž chce tohoto účelu dosáhnout. Poslední povinnou náležitostí žádosti o poskytnutí dotace je identifikace výzvy, na základě, které je žádost podávána. (L. Mejzlík & spol., 2019, str. 18)

Vydání rozhodnutí

Výsledkem řízení o poskytnutí dotace nebo NFV je rozhodnutí vydané dle ustanovení § 14m rozpočtových pravidel. Poskytovatel může o podané žádosti rozhodnout trojím způsobem. V případě, že žádosti o poskytnutí dotace vyhoví, tak rozhodnutím dotaci nebo NFV zcela poskytne. Za druhé v situaci, kdy nám v žádosti vyhoví pouze částečně, tak rozhodnutím dotaci zčásti poskytne a ve zbytku žádost zamítne. Za třetí, když je žádost dle poskytovatele nevyhovující, rozhodnutím žádost zcela zamítne. Pro vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo NFV nebo o částečném poskytnutí dotace není rozpočtovými pravidly stanovena žádná lhůta. (L. Mejzlík & spol., 2019, str. 21)

Rozhodnutí o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu

Rozhodnutím o poskytnutí dotace je stanoveno nejen to, v jaké výši je dotace příjemci poskytována a na co, ale současně je v něm uvedeno množství podmínek a povinností pro příjemce a následně jaké vzniklé důsledky v případě jejich nesplnění nebo porušení mohou nastat. To následně vede k nevyplacení dotace nebo její části. Bez důkladného seznámení se s obsahem rozhodnutí o poskytnutí dotace se tedy příjemce dotace neobejde.

Jednou z nejdůležitějších povinnou náležitostí rozhodnutí o poskytnutí dotace vydávaného podle ustanovení §14, odst. 1 písm a) nebo c) rozpočtových pravidel je poskytována částka. Dále účetní jednotka musí uvést účel, na který je dotace určena. Účel musí být dotace stanoven tak, aby odpovídal věcnému zaměření uvedenému ve výzvě k podání žádosti. Poslední věc, která nesmí chybět je lhůta, v níž má být účelu dosažena.

Nárok na čerpání dotace

V okamžiku vzniku nároku na přijetí dotace je potřeba, aby účetní jednotka udělila poskytovateli pohledávku z titulu nároku na její přijetí. V případě, když nastane rozvahový den mezi okamžikem vykázání pohledávky z titulu nároku na přijetí dotace a okamžikem jejího skutečného finančního vypořádání je nutné, aby účetní jednotka tuto skutečnost uvedla v samostatné kapitole přílohy k účetní závěrce, spolu s dalšími informacemi, například

ohledně poskytovatele dotace, výše dotace, účelu dotace, dále, aby prokázala dokumenty, ohledně kterých byla vykázána pohledávka z titulu nároku na přijetí dotace a další. (L. Mejzlík & spol., 2019, str. 98)

Na co žádná účetní jednotka nesmí zapomenout je vzájemná nezávislost účetních období, věcná a časová souměřitelnost nákladů a výnosů, též nesmí chybět věrné a poctivé zobrazení předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky. (L. Mejzlík & spol., 2019, str. 100)

Účetní jednotka musí rozlišovat rozdíl mezi výši přislíbenou dotací a schválenou dotací. Dotace, které jsou charakterizované jako finanční prostředky ze státního rozpočtu dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidel nemají právní nárok. Ostatní druhy dotací fungují, jednají podle pravidel a předpisů, na základě kterých jsou následně realizovány. (L. Mejzlík & spol., 2019, str. 98)

Kontrolní činnosti poskytovatele dotace

Celá žádost o přidělení dotací prochází schvalovacím řízením a řadou kontrol. Jedná se o kontroly administrativního ověření předložených podkladů v různé fázi čerpání prostředků, např. při podání žádosti o platbu nebo formou veřejnosprávní kontroly. Kontrolu ze strany finančního úřadu provozuje správa odvodů konkrétně za porušení rozpočtové kázně a příslušného penále, podle daňového řádu. Pokud je příjemce prostředků jako daňový subjekt vybraným subjektem dle ustanovení § 11 odst. 2 zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, svoji působnost vykonává na celém území ČR. (L. Mejzlík & spol., 2019, str. 126)

Důležitým prostředkem k prověření, zda u příjemce prostředků došlo, či nedošlo k porušení rozpočtové kázně, je daňová kontrola, nejčastěji prováděna místně příslušným úřadem. O zahájení, průběhu a ukončení daňové kontroly je finančním úřadem sepsána v souladu s ustanovením § 88 odst. 1 daňového řádu zpráva o daňové kontrole, která musí zahrnovat výsledek kontrolního zjištění, včetně hodnocení důkazů. (L. Mejzlík & spol., 2019, str. 127)

Finální fáze řízení

Finální fáze celého řízení končí až po uplynutí povinně stanovené lhůty, teprve tehdy je dotace poskytovateli schválena a následně finančně vypořádána. Požádat o dotaci můžeme jak v průběhu období, v kterém má být udělena, tak i po jeho skončení, může se stát, že dotace bude finančně ohodnocena v jiném období tak, aby byl dodržen aktuální princip jejich vykázáání. Tedy zabezpečit věcnou a časovou souměřitelnost nákladů a výnosů

spojených s danou dotací, tak aby nedošlo ke zkreslení výsledku hospodaření. Účetní jednotka musí vykázat, do jakého účetního období přijetí dotace věcně náleží a zda a kdy vznikl nárok na přijetí dotace. Dále se dotace musí účtovat v období, v kterém se stala opravdu jistou. (L. Mejzlík & spol., 2019, stránky 98-99)

Příloha 3 – Vzor dotazníku

1. Patří Vaše společnost dle Zákona o účetnictví § 1 mezi účetní jednotku?*

Vyberte jednu odpověď

a) Mikro

b) Malou

c) Střední

d) Velkou

e) Nevím

2. Pokud nevíte, jak velika je Vaše účetní jednotka prosím uveďte tyto údaje za poslední ukončené období: (* nepovinné, pokud jste již odpověděli na předchozí otázku)

a) Netto hodnotu aktiv (z rozvahy) b) Obrát hodnoty (z výkazu zisku a ztráty) c) Počet zaměstnanců (z přílohy v úč. Závěrce) * Např.: a) Netto hodnota = 124 174 000 Kč b) Roční obrát = 59 281 000 Kč c) 21 zaměstnanců

Napište jedno nebo více slov...

500

+

3. Čerpá Vaše společnost dotace na úhradu nákladů (provozních nebo finančních)?*

Vyberte jednu odpověď

3. Cerpá Vaše společnost dotace na úhradu nákladů (provozních nebo finančních)?*

Vyberte jednu odpověď

a) Ano

b) Ne

+

3. 1 Pokud Vaše společnost čerpá dotace na úhradu nákladů (provozních nebo finančních) - prosím uveďte:

3. 2 Kolik dotací ročně čerpáte?

Prosím uveďte:

Napište jedno nebo více slov...

+

3. 3 Od koho dotaci získáváte resp. čerpáte?

Prosím uveďte:

Napište jedno nebo více slov...

3.4 V jaké periodě dotaci čerpáte?*

Vyberte jednu nebo více odpovědí

a) 1 x ročně

b) 2 x ročně

c) čtvrtletně

d) jiné

+

3.5 Kam informace o této dotaci reportujete/zveřejňujete?

Prosím uveďte:

4. Čerpá Vaše společnost dotace na pořízení majetku?*

Vyberte jednu odpověď

a) Ano

b) Ne

+

4.1 Pokud Vaše společnost čerpá dotace na pořízení majetku - prosím uveďte:

Na co konkrétně dotace čerpáte?

Napište jedno nebo více slov...

4.4 V jaké periodě dotaci čerpáte?*

Vyberte jednu nebo více odpovědí

a) 1 x ročně

b) 2 x ročně

c) Čtvrtletně

d) jiné

+

4.5 Kam informace o této dotaci reportujete/zveřejňujete?

Prosím uveďte:

5. Čerpáte v souvislosti s vaší podnikatelskou činností ještě další nepeněžní podpory?*

Vyberte jednu nebo více odpovědí

a) Ano - prosím vyberte:

* Záruky za půjčku

* Snížení daně

b) Ne

* Jiné

Zdroj: vlastní zpracování, Dostupné ze [Survio.com](https://www.surveymonkey.com)

Příloha 4. - Sazby jednotlivých dotačních titulů 2020

Státní zemědělský intervenční fond zveřejňuje SAZBY JEDNOTLIVÝCH DOTAČNÍCH TITULŮ 2020		
OPATŘENÍ	SAZBA DOTACE V KČ	JEDNOTKA
Jednotná platba na plochu (SAPS)	3 644,19	ha
Greening	2 013,64	ha
Mladý zemědělec	1 822,09	ha
Dobrovolná podpora vázaná na produkci (VCS):		
VCS bílkovinné plodiny	2 147,15	ha
VCS konzumní brambory	4 510,06	ha
VCS brambory pro výrobu škrobu	15 310,76	ha
VCS ovoce s velmi vysokou pracností	12 534,51	ha
VCS ovoce s vysokou pracností	8 571,26	ha
VCS zelenina s velmi vysokou pracností	11 311,63	ha
VCS zelenina s vysokou pracností	3 958,72	ha
VCS cukrová řepa	7 712,13	ha
VCS chmel	16 822,67	ha
VCS tele masného typu	8 852,41	VDJ
VCS dojnice	4 012,38	VDJ
VCS na chov bahnice nebo chov kozy	4 471,70	VDJ
PŘECHODNÉ VNITROSTÁTNÍ PODPORY (PVP)		
Zemědělská půda	118,04	ha
Chmel	3 187,00	ha
Brambory určené na výrobu škrobu	1 020,40	t
Přežvýkavci	64,24	VDJ
Krávy bez tržní produkce mléka	72,40	VDJ
Ovce/kozy	41,03	VDJ

Zdroj: SZIF – Sazby jednotlivých dotačních titulů 2020, dostupné z:
<<https://www.szif.cz/cs/vyrocní-zpravy>>

Příloha 5. - Vzor žádosti o dotace

Podle zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech § 10 o územních rozpočtech odst. 10 musí ze žádosti o dotaci vyplývat:	
A) Identifikace žadatele Právnícká osoba: a) název organizace: b) sídlo: c) IČO: Fyzická osoba (nepodnikající): a) jméno a příjmení: b) sídlo: c) IČO: Fyzická osoba (podnikatel) a) jméno a příjmení: b) sídlo: c) IČO:	
B) Výše požadované dotace	
C) Účel, na který bude dotace použita	
D) Termín realizace žádosti	
E) Odůvodnění žádosti o dotaci	
F) Pokud je žadatelem právnická osoba, identifikace osoby zastupující právnickou osobu: a) jméno a příjmení b) vztah k právnické osobě	
G) Seznam případných příloh žádosti	
H) Číslo bankovního účtu	
Prohlašujeme, že všechny uvedené údaje jsou pravdivé	
Datum a vyhotovení žádosti	Jméno a podpis žadatele, razítko

Zdroj: *Vlastní zpracování, dostupné z*

https://www.lukavec.cz/assets/File.ashx?id_org=8877&id_dokumenty=2947

Příloha 6. - Vzor dotací na zemědělskou výrobu Českolipská farma a.s.

<u>Titul dotace</u>	<u>v tis. Kč</u>	<u>k rozvahovému dni</u>
Provozní dotace na zemědělskou výrobu:		
SAPS	1.803	Peněžní prostředky
Greening	1.001	Příjmy příštích období
LFA	1.187	Jiné pohledávky
PVP	76	Příjmy příštích období
Ekologické zemědělství	1.150	Příjmy příštích období
AEKO (PRV 2015-2020)	1.658	Příjmy příštích období
Kompenzace úpravy částky přímých plateb v důsledku finanční kázně 2019	39	Dohadné položky
Dotace MZe	16	Peněžní prostředky

Zdroj: *Vlastní zpracování, dostupné z: <<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=632423>>*

Příloha 7. - Vzor zúčtovaných dotací na provozní účely – AGRA Řišuty s.r.o.

<u>Titul dotace</u>	<u>Částka v tis.Kč</u>	<u>Přijata dne</u>	<u>k rozvahovému dni</u>
Kompenzace fin.kázně 2019	678	7.7.	
SAPS	29 367	9.11.,16.12.	
Greening	16 988	5.2.	příjmy p.o.
Bílkovinné plodiny	1 145	16.2.	příjmy p.o.
Přechodná vnitrostátní podpora	1 041	26.1.	příjmy p.o.
Přechodná vnitrost.podp. A-K 2016	179	27.4.	příjmy p.o.
LFA – S,O2,O3	904	12.1.	
Integrovaná produkce	728	31.3.	příjmy p.o.
Pěstování ovoce s VYP	411	5.5.	příjmy p.o.
Biopásy krmné	229	1.6.	příjmy p.o.
Zatrávňování drah soustř.odtoků	375	29.3.	příjmy p.o.
Biologická ochrana rostlin	361	19.3.	příjmy p.o.
WELFER prasnice, prasničky	639	11.5.	příjmy p.o.
	381	11.5.	příjmy p.o.
Prasata – ozdravení (8)	3 246	19.1.	příjmy p.o.

Zdroj: *Vlastní zpracování, dostupné z: <<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=400409>>*

Příloha 8. –Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu

Aktiva	Pasiva
A. Pohledávky za upsaný kapitál	A. Vlastní kapitál
B. Stálá aktiva	1 Základní kapitál
1 Dlouhodobý hmotný majetek	2 Ážio a kapitálové fondy
2 Dlouhodobý nehmotný majetek	Fondy ze zisku
3 Dlouhodobý finanční majetek	Výsledek hospodaření minulých let
C. Oběžná aktiva	Výsledek hospodaření běž. účet. období
Zásoby	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku
Pohledávky	B. + C. Cizí zdroje
1 Dlouhodobé pohledávky	Rezervy
2 Krátkodobé pohledávky	Závazky
Krátkodobý finanční majetek	1 Dlouhodobé závazky
Peněžní prostředky	2 Krátkodobé závazky
D. Časové rozlišení aktiv	D. Časové rozlišení pasiv

Zdroj: *Vlastní zpracování, (Skálová a kol., 2021, str. 196-197)*

Příloha 9. - Zjednodušený výkaz zisků a ztráty společnosti v tisících Kč – druhové členění

I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	50000
II.	Tržby za prodej zboží	32000
A.	Výkonová spotřeba	44 000
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	3500
C.	Aktivace	4000
D.	Osobní náklady	2400
E.	Úpravy hodnot provozní oblasti	5000
III.	Ostatní provozní výnosy	17 230
F.	Ostatní provozní náklady	14300
	* Provozní výsledek hospodaření	2 930
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly	2
G.	Náklady vynaložené na prodané výnosy	500
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	16500
	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním	
H.	majetkem	12 035
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	3
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	5
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	52
VII.	Ostatní finanční výnosy	4
K.	Ostatní finanční náklady	500
	* Finanční výsledek hospodaření	-550
	** Výsledek hospodaření před zdaněním	2380
L.	Daň z příjmů	357
	** Výsledek hospodaření po zdanění	2737
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	0
	*** Výsledek hospodaření za účetní období	2737
	* Čistý obrát za účetní období	2737

Zdroj: *Vlastní zpracování, (Skálová a kol., 2021, str. 196-197)*

Příloha 10. - Seznam zemědělských společností použitých v analýze

Název - Malé ú.j.	Název - Mikro ú.j.	Název - Střední ú.j.
Adw Fam, s. r. o.	Agro Sokoleč a.s.	AG Skořenice, a.s.
Agro Jimín, a.s.	Česko lipská farma, s.r.o.	Agrivep, a.s.
Agro Píchov, a.s.	Vlčnovská zemědělská, a.s.	Agro družstvo Sebranice, a.s.
Agro Rozsochy, a.s.	Farma Prčice, spol. s. r. o.	Agro družstvo Brťov Lipůvka, a.s.
Agrodružstvo Lhota pod Lubčany, a.s.	AGRO Stará Bělá spol. s r. o.	Agro družstvo Morkovice, a.s.
Agrobeh, s.r.o.	Agro Modlíkov, spol. s. r. o.	Agro spol, s. r. o.
AgroZZN, a.s.	Agro Střed s.r.o., Mezno	DZV Struhařov, a.s.
AGRA Říšuty, s.r.o.	ZD POD. TÝN NAD BEČVOU, a.s.	Agro družstvo Záhoň, a.s.
AG družstvo Kružberk, s.r.o.	Agro Konarovice, s. r. o.	Mrás Agro, a.s.
RYNAGRO, a.s.		Agro Pertoltice, a.s.
SADY CZ, s. r. o.	Název - Velké ú.j.	Agro Teplice, a.s.
Zemědělské družstvo Nošovice		Agro Posázaví, a.s.
Agro Odersko, a.s.	Agrotec a.s.	Agro Chomutice, a.s.
Agro Rubin, a.s.	Výkm Třebíč, s.r.o.	Agro Hoštka, a.s.
Agro Vnovory, a.s.	Navos, a.s.	Agro Horní Dunajovice, a.s.
Agro Jenešovice, a.s.	Preol, a.s.	
Agro Jaroměř, spol. s.r.o.		

Zdroj: vlastní zpracování, dostupné z Veřejných rejstříků za rok 2020

Příloha 11. Výroční zprávy ze SZIF pro rok 2018, 2019, 2020

Rok	Společní zemědělská politika (mld. Kč)	Přímé platky a celkové žádosti (tis. Kč)	Národní dotace (mld. Kč)
2018	36,6	106	5,0
2019	39,7	110	4,7
2020	40,0	111	1,1

Zdroj: vlastní zpracování, dostupné z: <<https://www.szif.cz/cs/vyrocní-zpravy>>

Příloha 12. - Vzorový příklad vybrané společnosti v rámci vlivu dotací na výsledek hospodaření vybrané společnosti

Společnost AA, s.r.o. je družstvo, které se specializuje na živočišnou výrobu na chov skotu a prasat. Na vzorovém příkladu byl spočítán výsledek hospodaření s dotacemi a bez dotací, kde byl dále šetřen předpoklad, zda dotace skutečně ovlivňují výsledek hospodaření účetní jednotky před zdaněním a zda je účetní jednotka závislá na této výši. Za rok 2020 společnost přijala tyto dotace:

Seznam přijatých dotací:

Druh dotace:	tis. Kč
Jednotná platba na plochu SAPS	1 300
Přímé platby – Chov telete masného	1 190
Přímé platby – Chov krávy systémem s TPM	1 200
PVP národní dotace na přežvýkavce	400
Přímé platby - Greening	500
Celkem	4 590

Zdroj: vlastní zpracování

- **Výsledek hospodaření s dotacemi a bez dotacích**

Ve výkazu zisků a ztrát bude počítán výsledek hospodaření za sledované období, v případě, že účetní jednotka přijala dotace a v případě, že účetní jednotka nepřijala dotace. V závěru bude zhodnocen výsledek hospodaření v obou případech.

Výsledek hospodaření s dotacemi

	Název řady	Č. řád.	
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	001	0
II.	Tržby za prodej zboží	002	3 200
A.	Výkonová spotřeba	003	440
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	007	350
C.	Aktivace	008	400
D.	Osobní náklady	009	1 400
E.	Úpravy hodnot provozní oblasti	014	500
III.	Ostatní provozní výnosy	020	5 048
III.1	Tržby z prodaného majetku	021	458
III.2	Jiné provozní výnosy	023	4590
F.	Ostatní provozní náklady	024	2 300
F.1	Zůstatková cena prodaného majetku	026	200
F.2	Jiné provozní náklady	029	2 100
	* Provozní výsledek hospodaření	030	2 858
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly	031	0
G.	Náklady vynaložené na prodané výnosy	034	500
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	035	16
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	036	20
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	039	3
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	042	5
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	043	52
VII.	Ostatní finanční výnosy	046	4
K.	Ostatní finanční náklady	047	50
	* Finanční výsledek hospodaření	048	- 602
	** Výsledek hospodaření před zdaněním	049	2 256
L.	Daň z příjmů	050	429
	** Výsledek hospodaření po zdanění	053	1 827
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	054	0
	*** Výsledek hospodaření za účetní období	055	1 827
	* Čistý obrat za účetní období	056	8 273

Zdroj: vlastní zpracování

Dle výkazu zisku a ztráty sestaveném ke dni 31. prosince 2020 tvořily přijaté dotace na účtu jiné provozní výnosy částku 4 590 tis. Kč. Položka je zobrazena na řádku 23. Další položkou ve Výkazu zisku a ztráty společnosti, která byla ovlivněna přijatou dotací, je řádek 30 Provozní výsledek hospodaření (+/-), který byl tak zvýšen o částku finanční podpory. Na řádku 46 je zobrazen účet ostatní finanční výnosy, na kterém byly přijaty dotace na finanční účely za 4 000 Kč. Tato položka dále ovlivňuje řádek 48 Finanční výsledek hospodaření (+/-). Nejdůležitější vliv měly přiznané dotace v rámci

Výkazu zisku a ztráty společnosti v jeho závěru, kde navýšily Výsledek hospodaření před zdaněním, ten tvořil celkem 2 256 tis. Kč a obrat 8 273 tis. Kč. Účetní jednotka se dle obratu řadí mezi velké účetní jednotky.

Výsledek hospodaření v případě absence dotací

	Název řady	Č. řád.	
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	001	0
II.	Tržby za prodej zboží	002	3 200
A.	Výkonová spotřeba	003	440
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	007	350
C.	Aktivace	008	400
D.	Osobní náklady	009	1 400
E.	Úpravy hodnot provozní oblasti	014	500
III.	Ostatní provozní výnosy	020	5 048
III.1	Tržby z prodaného majetku	021	458
III.2	Jiné provozní výnosy	023	0
F.	Ostatní provozní náklady	024	2 300
F.1	Zůstatková cena prodaného majetku	026	200
F.2	Jiné provozní náklady	029	2 100
	* Provozní výsledek hospodaření	030	-2 190
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly	031	0
G.	Náklady vynaložené na prodané výnosy	034	500
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	035	16
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	036	20
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	039	3
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	042	5
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	043	52
VII.	Ostatní finanční výnosy	046	4
K.	Ostatní finanční náklady	047	50
	* Finanční výsledek hospodaření	048	- 602
	** Výsledek hospodaření před zdaněním	049	-2 792
L.	Daň z příjmů	050	
	** Výsledek hospodaření po zdanění	053	-2 792
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	054	0
	*** Výsledek hospodaření za účetní období	055	-2 792
	* Čistý obrat za účetní období	056	3 225

Zdroj: vlastní zpracování

V případě, když podnik neobdrží dotace ve výši 5 048 tis. Kč, vzniká na řádku 49 výsledek hospodaření před zdaněním s mínusem, tedy že je ve ztrátě a zaplacená daň by byla nulová. V rámci šetření bylo zjištěno, že výsledek hospodaření silně ovlivňují výše dotací. Předpoklad je splněn, bez dotace by účetní jednotka byla v rámci výsledku hospodaření před zdaněním v hluboké ztrátě a obrat by byl o částky dotací zmenšen.

Příloha 13. - Účetní rozvrh vnitropodnikové účetnictví

Účtová osnova

8

Účtová třída 0			
DLOUHODOBÝ MAJETEK			
01 Dlouhodobý nehmotný majetek			
012 Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	R	A	
013 Software	R	A	
014 Ostatní ocenitelná práva	R	A	
015 Goodwill	R	A	
016 Povolenky na emise	R	A	
017 Preferenční limity	R	A	
019 Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	R	A	
02 Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný			
021 Stavby	R	A	
022 Hmotné movité věci a jejich soubory	R	A	
025 Pěstičské celky trvalých porostů	R	A	
026 Dospělá zvířata a jejich skupiny	R	A	
029 Jiný dlouhodobý hmotný majetek	R	A	
03 Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný			
031 Pozemky	R	A	
032 Umělecká díla a sbírky	R	A	
04 Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek			
041 Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	R	A	
042 Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	R	A	
05 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek			
051 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	R	A	
052 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	R	A	
053 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	R	A	
06 Dlouhodobý finanční majetek			
061 Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	R	A	
062 Podíly – podstatný vliv	R	A	
063 Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	R	A	
062 Podíly – podstatný vliv	R	A	
063 Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	R	A	
065 Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	R	A	
066 Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba	R	A	
067 Ostatní zápůjčky a úvěry	R	A	
068 Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv	R	A	
069 Jiný dlouhodobý finanční majetek	R	A	
07 Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku			
072 Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	R	A	
073 Oprávky k softwaru	R	A	
074 Oprávky k ostatním ocenitelným právům	R	A	
075 Oprávky ke goodwillu	R	A	
079 Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	R	A	
08 Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku			
081 Oprávky ke stavbám	R	A	
082 Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům	R	A	
085 Oprávky k pěstičským celkům trvalých porostů	R	A	
086 Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám	R	A	
089 Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku	R	A	
09 Opravné položky k dlouhodobému majetku			
091 Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku	R	A	
092 Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku	R	A	
093 Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku	R	A	
094 Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku	R	A	
095 Opravná položka k poskytnutým zálohám na dlouhodobý majetek	R	A	
096 Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku	R	A	
097 Oceňovací rozdíly k nabytému majetku	R	A	
098 Oprávky k oceňovacím rozdílu k nabytému majetku	R	A	
Účtová třída 1			
ZÁSoby			
11 Materiál			
111 Pořízení materiálu	R	A	
112 Materiál na skladě	R	A	
119 Materiál na cestě	R	A	
12 Zásoby vlastní činnosti			
121 Nedokončená výroba	R	A	
122 Polotovary vlastní výroby	R	A	
123 Výrobky	R	A	
124 Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	R	A	
13 Zboží			
131 Pořízení zboží	R	A	
132 Zboží na skladě a v prodejnách	R	A	
139 Zboží na cestě	R	A	
15 Poskytnuté zálohy na zásoby			
151 Poskytnuté zálohy na materiál	R	A	
152 Poskytnuté zálohy na mladá zvířata	R	A	
153 Poskytnuté zálohy na zboží	R	A	
19 Opravné položky k zásobám			
191 Opravná položka k materiálu	R	A	
192 Opravná položka k nedokončené výrobě	R	A	
193 Opravná položka k polotovarům vlastní výroby	R	A	
194 Opravná položka k výrobkům	R	A	
195 Opravná položka k mladým zvířatům	R	A	
196 Opravná položka ke zboží	R	A	
197 Opravná položka k zálohám na materiál	R	A	
195 Opravná položka k mladým zvířatům	R	A	
196 Opravná položka ke zboží	R	A	
197 Opravná položka k zálohám na materiál	R	A	
199 Opravná položka k zálohám na materiál	R	A	
198 Opravná položka k zálohám na zboží	R	A	
199 Opravná položka k zálohám na mladá zvířata	R	A	
Účtová třída 2			
KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK A PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY			
21 Peněžní prostředky v pokladně			
211 Peněžní prostředky v pokladně	R	A	
213 Cenný	R	A	
22 Peněžní prostředky na účtech			
221 Peněžní prostředky na účtech	R	A	
23 Krátkodobé úvěry			
231 Krátkodobé úvěry	R	P	
232 Eskontní úvěry	R	P	
24 Krátkodobé finanční výpomoci			
241 Vydané krátkodobé dluhopisy	R	P	
249 Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	R	P	
25 Krátkodobý finanční majetek			
251 Registrované majetkové cenné papíry k obchodování	R	A	
252 Vlastní podíly	R	P	
253 Registrované dluhové cenné papíry k obchodování	R	A	
254 Šměnky k inkasu	R	A	
255 Vlastní dluhopisy	R	P	
256 Dluhové cenné papíry se splat. do 1 roku držené do splatnosti	R	A	
257 Ostatní cenné papíry k obchodování	R	A	
258 Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	R	A	
26 Převedy mezi finančními účty			
261 Peníze na cestě	R	A	
29 Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku			
291 Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku	R	A	
Účtová třída 3			
ZÚČTOVACÍ VZTAHY			
31 Pohledávky (krátkodobé a dlouhodobé)			
311 Pohledávky z obchodních vztahů	R	A	
312 Šměnky k inkasu	R	A	
313 Pohledávky za eskontované cenné papíry	R	A	
314 Poskytnuté zálohy – dlouhodobé a krátkodobé	R	A	
315 Ostatní pohledávky	R	A	
32 Závazky (krátkodobé)			
321 Závazky z obchodních vztahů	R	P	
322 Šměnky k úhradě	R	P	
324 Přijaté zálohy	R	P	
325 Ostatní závazky	R	P	
33 Zúčtování se zaměstnanci a institucemi			
331 Zaměstnanci	R	P	
333 Ostatní závazky vůči zaměstnancům	R	P	
335 Pohledávky za zaměstnanci	R	A	
336 Zúčtování s institucemi sociál. zabezpečení a zdravot. pojištění	R	P	
34 Zúčtování daní a dotací			
341 Daň z příjmů	R	P	
342 Ostatní přímé daně	R	P	
343 Daň z přidané hodnoty	R	P	
345 Ostatní daně a poplatky	R	P	
346 Dotace ze státního rozpočtu	R	P	
347 Ostatní dotace	R	P	
349 Vyrovnávací účet pro DPH	R	A	
35 Pohledávky za společnostmi			
351 Pohledávky – ovládaná nebo ovládající	R	A	
35 Pohledávky za společnostmi			
351 Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	R	A	
352 Pohledávky – podstatný vliv	R	A	
353 Pohledávky za upsaný základní kapitál	R	A	
354 Pohledávky za společnosti při úhradě ztráty	R	A	
355 Ostatní pohledávky za společnostmi obchodní korporace	R	A	
358 Pohledávky za společnostmi sdruženými ve společnostech	R	A	
36 Závazky ke společnostem			
361 Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	R	P	
362 Závazky – podstatný vliv	R	P	
364 Závazky ke společnostem při rozdělování zisku	R	P	
365 Ostatní závazky ke společnostem obchodní korporace	R	P	
366 Závazky ke společnostem ze závislé činnosti	R	P	
367 Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů	R	P	
368 Závazky ke společnostem sdruženým ve společnostech	R	P	
37 Jiné pohledávky a závazky			
371 Pohledávky z prodeje obchodního závodu	R	A	
372 Závazky z koupě obchodního závodu	R	P	
373 Pohledávky a závazky z pevných termínových operací	R	A	
374 Pohledávky z nájmu a pachtu	R	A	
375 Pohledávky z vydaných dluhopisů	R	A	
376 Nakoupené opce	R	A	
377 Prodané opce	R	P	
378 Jiné pohledávky	R	A	
379 Jiné závazky	R	P	

38 Přechodné účty aktiv a pasiv				512 Cestovné	V D	595 Dodatečné odvody daně z příjmů	V N
381 Náklady příštích období	R A			513 Náklady na reprezentaci	V N	596 Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	V N
382 Komplexní náklady příštích období	R A			518 Ostatní služby	V D	597 Převod provozních nákladů	V D
383 Výdaje příštích období	R P			52 Osobní náklady		598 Převod finančních nákladů	V D
384 Výnosy příštích období	R P			521 Mzdové náklady	V D	599 Změna stavu rezervy na daň z příjmů	V N
385 Příjmy příštích období	R A			522 Příjmy společníků obchodní korporace ze závislé činnosti	V D		
388 Dohadné účty aktivní	R A			523 Odměny členům orgánů obchodních korporací	V N		
389 Dohadné účty pasivní	R P			524 Zákonné sociální a zdravotní pojištění	V D		
39 Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování				525 Ostatní sociální a zdravotní pojištění	V N		
391 Opravná položka k pohledávkám	R A			526 Sociální náklady individuálního podnikatele	V N		
395 Vnitřní zúčtování	R A			527 Zákonné sociální náklady	V D		
398 Spojovací účet při společnosti	R A			528 Ostatní sociální náklady	V N		
Účtová třída 4				53 Daně a poplatky			
KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY				531 Daň silniční	V D		
41 Základní kapitál a kapitálové fondy				532 Daň z nemovitých věcí	V D		
411 Základní kapitál	R P			538 Ostatní daně a poplatky	V D		
412 Ážio	R P			54 Jiné provozní náklady			
413 Ostatní kapitálové fondy	R P			541 Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	V D		
414 Ocenovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	R P			542 Prodaný materiál	V D		
416 Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	R P			543 Poskytnuté dary	V N		
417 Rozdíly z přeměn obchodních korporací	R P			544 Smluvní pokuty a úroky z prodlení	V D		
418 Ocenovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací	R P			545 Ostatní pokuty a penále	V N		
419 Změny základního kapitálu	R P			546 Odpis pohledávek	V N		
42 Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření				547 Mimořádné provozní náklady	V D		
421 Ostatní rezervní fondy	R P			548 Ostatní provozní náklady	V D		
422 Nedělitelný fond	R P			549 Manka a škody	V D		
423 Statutární fondy	R P			55 Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti			
426 Jiný výsledek hospodaření minulých let	R P			551 Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	V D		
427 Ostatní fondy	R P			552 Tvorba a zúčtování rezerv podle zvláštních právních předpisů zvláštěm právním předpisů	V D		
428 Nerozdělený zisk minulých let	R P			554 Tvorba a zúčtování ostatních rezerv	V N		
429 Neuhrazená ztráta minulých let	R P			555 Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období	V D		
43 Výsledek hospodaření				557 Zúčtování oprávek k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku	V N		
431 Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	R P			558 Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek	V D		
432 Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku	R P			559 Tvorba a zúčtování opravných položek	V N		
45 Rezervy				56 Finanční náklady			
451 Rezervy podle zvláštních právních předpisů	R P			561 Prodané cenné papíry a podíly	V D		
453 Rezerva na daň z příjmů	R P			562 Úroky	V D		
459 Ostatní rezervy	R P			563 Kurzové ztráty	V D		
46 Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím				564 Náklady z přecenění majetkových cenných papírů k obchodování	V D		
461 Závazky k úvěrovým institucím	R P			565 Poskytnuté dary (peněžní)	V N		
47 Dlouhodobé závazky				566 Náklady z finančního majetku	V D		
471 Dlouhodobé závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	R P			567 Náklady z derivátových operací	V D		
472 Dlouhodobé závazky – podstatný vliv	R P			568 Ostatní a mimořádné finanční náklady	V D		
473 Vydané dluhopisy	R P			569 Manka a škody na finančním majetku	V D		
474 Závazky z nájmu a pachtu	R P			57 Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti			
475 Dlouhodobé přijaté zálohy	R P			574 Tvorba a zúčtování finančních rezerv	V N		
478 Dlouhodobé směňky k úhradě	R P			579 Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti	V N		
479 Jiné dlouhodobé závazky	R P			58 Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace			
48 Odložený daňový závazek a pohledávka				581 Změna stavu nedokončené výroby	V D		
481 Odložený daňový závazek a pohledávka	R P			582 Změna stavu polotovarů	V D		
49 Individuální podnikatel				583 Změna stavu výrobků	V D		
491 Účet individuálního podnikatele	R P			584 Změna stavu mladých a ostatních zvířat	V D		
Účtová třída 5				585 Aktivace materiálu a zboží	V D		
NÁKLADY				586 Aktivace vnitropodnikových služeb	V D		
50 Spotřebované nákupy				587 Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	V D		
501 Spotřeba materiálu	V D			588 Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	V D		
502 Spotřeba energie	V D			59 Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů			
503 Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	V D			591 Daň z příjmů – splatná	V N		
504 Prodané zboží	V D			592 Daň z příjmů – odložená	V N		
51 Služby							
511 Opravy a udržování	V D						